

Handläggare
Ewa Jungstedt Pilestål

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

Telefon: 08-508 20 581

Verksamhetsberättelse 2021 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Verksamhetsberättelse med bokslut för 2021 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner blankettset sdn14 enligt bilaga 1.
3. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner resultat- och balansräkning enligt bilaga 2.
4. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner uppföljning av klimatinvesteringar enligt bilaga 3.
5. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner uppföljning av trygghetsinvesteringar enligt bilaga 4.
6. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd fastställer beloppsgränsen för poster som har periodiserats manuellt till 20 000 kronor per tillfälle.
7. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutar att ackumulerat netto om 89,0 mnkr avseende resultatenheterna överförs till 2022.
8. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner uppföljning av internkontrollplanen enligt bilaga 5.
9. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner underlag till Stockholms stads Förskolerapport 2021 enligt bilaga 6.
10. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner uppföljning av öppen fritidsverksamhet 2021 enligt bilaga 7.
11. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner dataskyddsbudets årsrapport GDPR 2021 enligt bilaga 8.

12. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner
Lägesrapport 2 Snösätra enligt bilaga 9.
13. Ärendet justeras omedelbart.

Anders Carstorp
stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse 2021 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.....	1
Förslag till beslut	1
Sammanfattande analys	5
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	7
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	30
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	47
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	57
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	57
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	59
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	62
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	64
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	67
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	74
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	74
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	76
Uppföljning av ekonomi	83
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	83

Resultatenheter	109
Investeringar	110
Analys av balansräkning.....	111
Särskilda redovisningar.....	113
Agenda 2030.....	113
Konsekvenser av covid-19-pandemin.....	116
Bedömning av nämndens interna kontroll	121
Systematiskt kvalitetsarbete.....	121

Bilagor

Bilaga 1: SDN14 VB

Bilaga 2.1: BR 2021

Bilaga 2.2: RR 2021

Bilaga 3.1: 2021 Slutrapport El-lådcyklar Klimatinvesteringsmedel

Bilaga 3.2: 2021 Slutrapport Växtbäddar med biokol Klimatinvesteringsmedel

Bilaga 4.1 - Uppföljning trygghetsinvestering belysning Ottekilsvägen

Bilaga 4.2 - Uppföljning trygghetsinvestering belysning Stamparken

Bilaga 4.3 - Uppföljning trygghetsinvestering belysning Turingeparken

Bilaga 4.4 - Uppföljning trygghetsinvestering belysning Årstaskogen

Bilaga 4.5 - Uppföljning trygghetsinvestering Dalen

Bilaga 4.6 - Uppföljning trygghetsinvestering Rågsved

Bilaga 4.7 - Uppföljning trygghetsinvestering Vårflodsparken

Bilaga 5: Uppföljning av intern kontroll 2021

Bilaga 6: Underlag till förskolerapport 2021

Bilaga 7: Uppföljning av öppen fritidsverksamhet 2021

Bilaga 8: Dataskyddsombudets årsrapport GDPR 2021

Bilaga 9: Lägesrapport 2 Kulturplats Snösätra

Sammanfattande analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som genomförts under året bidragit till att två av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål har uppnåtts helt och ett har uppnåtts delvis. Målen för verksamhetsområdena i stort har uppfyllts. De flesta av nämndens mål bedöms ha uppfyllts helt.

Som grund för ovanstående bedömning utgår förvaltningen från den verksamhet som bedrivits, resultat av indikatorer och nämndmål samt aktiviteter som utförts under året.

Under året har verksamheten fortsatt präglats av pandemin. Även om det nationella vaccinationsprogrammet medfört vissa lättnader, har pandemin fortsatt påverkat arbetet inom förvaltningen. Fokus har legat på att upprätthålla kärnverksamheten.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser av pandemin redovisas under rubriken Konsekvenser av pandemin i slutet av dokumentet.

Det ekonomiska resultatet per sista december visar för hela nämndens verksamhetsområde ett överskott om 39,5 mnkr efter resultatöverföringar.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningens bedömning är att det arbete som genomförts under året har bidragit till att inriktningsmålet uppfyllts delvis. Uppföljningen visar att två av fem verksamhetsområdesmål uppfyllts helt och tre delvis. Av de sju nämndmålen bedöms tre ha uppfyllts helt och fyra delvis.

I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet har uppnåtts delvis. Positivt är att antal hushåll med ekonomiskt bistånd minskat och betydligt fler högskolestudenter än beräknat har tagits emot. Pandemin och den ansträngda situationen på arbetsmarknaden har fortsatt medfört att det varit svårt att få fram feriejobb till ungdomar.

Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet har uppnåtts delvis. Positivt är att trygghet och nöjdhet med skötsel av parker och med stadsmiljön har ökat även om målet inte uppnåtts. Arbetet med platssamverkan i Rågsved och Östberga har fortsatt, kompetenshöjande insatser för att förebygga våldsbejakande extremism har genomförts och ett flertal olika åtgärder för att utveckla stadsmiljön har utförts.

I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet har uppnåtts helt. Medverkan i forskningsprogram har bidragit till ökad kvalitet i undervisningen i förskolan och arbetet för att tillgängliggöra undervisningen för alla barn har fortsatt. Arbetet med barnrätt, språkutveckling och hälsa har utvecklats.

I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts delvis. Åtgärder har vidtagits för att så många som möjligt ska ha en meningsfull sysselsättning och bryta social isolering, trots pandemin. Skolgången för placerade barn har prioriterats och samverkan mellan skola och socialtjänst har utvecklats. Utmaningar är bland annat utsattheten för våld, vräkningar som berör barn och de så kallade 48-timmarssamtalen.

I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och rättssäkerhet

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts helt. Samarbete med Östermalms stadsdelsförvaltning pågår i en rad aktiviteter och förvaltningen arbetar utifrån strategin om en äldrevänlig stad. Följsamheten till basala hygienrutiner har förbättrats och arbetet med Tryggt mottagande har medfört goda resultat. Utvecklad samverkan har lett till att färre äldre vräkts från sin bostad.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningens bedömning är att det arbete som genomförts under året har bidragit till att inriktningsmålet uppnåtts helt. Uppföljningen visar att fyra av kommunfullmäktiges fem verksamhetsområdesmål har uppnåtts helt och ett delvis under året. Fem av de sex nämndmålen bedöms ha uppnåtts helt och ett delvis.

Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts helt. Planerade aktiviteter inom ramen för stadens näringslivspolicy har genomförts och förvaltningen har deltagit i utvecklingsarbetet med servicekedjor.

Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters behov

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts helt. Arbetet har bland annat fokuserat på effektivisering av lokalanvändning och utveckling av processen kring planering av specialbostäder enligt LSS och SoL.

Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts helt. Arbetet har inriktats på att minska transporter med bil och att förbättra tillgängligheten på gång- och cykelvägar. Bland annat har el-lådcyklar köpts in.

Stockholm är en modern kultur och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts delvis. Fritidsaktiviteter har erbjudits flickor och pojkar under sommaren i samverkan med olika aktörer. Många barn har deltagit i sommarkollo. Uppdraget om att etablera en kulturplats i Snösättra har fortsatt. Förvaltningen har noterat en nedgång i barns deltagande i föreningsliv, vilket sannolikt är en effekt av pandemin.

Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts helt. Arbetet har utgått ifrån stadens miljöprogram och den lokala miljö- och klimathandlingsplanen, vilket inneburit fokus på bland annat energieffektivisering, minskat matsvinn och ökad sortering av avfall.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att det arbete som genomförts under året har bidragit till att inriktningsmålet uppnåtts helt. Uppföljningen visar att kommunfullmäktiges båda verksamhetsområdesmål uppfyllts helt. Även de tre nämndmålen bedöms ha uppfyllts helt under året.

Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfyllts helt. Det ekonomiska resultatet per sista december visar för hela nämndens verksamhetsområde ett överskott om 39,5 mnkr efter resultatöverföringar.

Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som genomförts under året har bidragit till att målet uppnåtts helt. Innovativa och digitala arbetssätt har utvecklats inom förvaltningens alla verksamheter för att möta invånarnas behov under den fortsatta pandemin. Sjukfrånvaron har minskat något.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls delvis. Två av kommunfullmäktiges fem mål för verksamhetsområdet uppfylls helt och tre uppfylls delvis. De mål som uppfylls delvis är *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskunskaper är kort, Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i* samt *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet*. Bedömningen grundar sig på en analys av uppnådda resultat och genomförda aktiviteter. Att målet inte uppnås helt bedöms till viss del bero på konsekvenserna av pandemin.

Stadsdelsnämnden har formulerat sju nämndmål som alla bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om en modern storstad med möjlighet och valfrihet för alla. Förvaltningen bedömer att tre av nämndmålen uppfylls helt och fyra delvis.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på att tre indikatorer uppfylls helt, fyra uppfylls delvis - varav en ligger mycket nära målvärdet - och tre uppfylls inte alls. Nämndmålet bedöms uppfyllas delvis.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om god hälsa och välbefinnande, jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030 arbetar förvaltningen med samhällsvägledning och etablering av nyanlända. Det erbjuds till exempel på Medborgarkontoret i Rågsved, i receptionen på Slakthusplan och på SHIS genomgångsbostäder. Svenska för invandrare (SFI) ges på introduktionsförskolorna. Arbetet med budget- och skuldrådgivning, arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd bidrar till målen om ingen fattigdom och ingen hunger. Insatserna ska leda till att personer blir självständiga och självförsörjande.

Samarbete med högskolor och universitet

Förvaltningen har tillhandahållit 270 praktikplatser och platser för verksamhetsförlagd utbildning (VFU), vilket innebär att målet om 180 platser överstigits. Att målet sattes så pass lågt beror på att det var svårt att bedöma kommande möjligheter att ta emot praktikanter och studenter på grund av osäkerheten kring utvecklingen av pandemin.

Avdelning förskola har bidragit med 102 VFU-platser. Förvaltningen har även tagit emot 16 socionomstudenter, fördelade på Social omsorg barn och unga, Social omsorg vuxen och Social omsorg äldre. Social omsorg äldre har dessutom haft 146 studenter och praktikanter, varav de flesta blivande sjuksköterskor, fysioterapeuter och specialistsjuksköterskor. Administrativa avdelningen har haft fem högskolepraktikanter och Stadsmiljö och lokaler har haft en.

Förvaltningen har även tagit emot ett antal praktikanter från gymnasiet inom olika verksamheter.

SFI

På introduktionsförskolorna ökade deltagandet i SFI under hösten, vilket sannolikt beror på att smittspridningen minskade och målgruppen vågade sig ut mer i samhället.

Samhällsvägledning och etableringsinsatser för nyanlända

Förvaltningens medborgarkontor har haft 8 312 besök, en ökning jämfört med 2020 då det var 7 378 besök, men färre än 2019 då det var 10 556 besök. Pandemin är troligen förklaringen till att antalet besökare varierat. Antalet nyanlända som besökt Medborgarkontoret och fått samhällsvägledning har ökat under året jämfört med tidigare år.

Personer som bor på SHIS:s boenden för nyanlända har tagit del av 142 individuella bostadsvägledningar. Bostadsvägledningen har fokuserat på personer på genomgångsboenden

med kontrakt som snart upphör.

Förvaltningen har under 2021 haft en tillfällig förstärkning i arbetet med bostadsvägledning genom ytterligare en inkluderingslots och en budget- och skuldrådgivare med fokus på nyanlända och hushållsekonomi. Förvaltningen har även tillfälligt stärkt upp med en extra bolots och en socialsekreterartjänst, inriktad mot samma målgrupp, som bland annat fungerat som länkar till socialtjänsten.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser

Förvaltningen har vid årets slut 34 anställda i offentligt skyddat arbete (OSA), varav 11 kvinnor och 23 män. 17 anställningar har under året avslutats till självförsörjning, varav två har gått till arbete. Av de 17 anställningar som avslutats var 9 kvinnor och 8 män. Satsningen på att lika många kvinnor som män ska få tillgång till OSA fortsätter. Den handläggare som ansvarar för OSA tillsammans med biträdande enhetschefer som vägleder i ärendedragningar påminner om att kvinnor ska erbjudas OSA-anställningar.

Antalet bidragssökande

Vid årets slut är antalet aktuella hushåll cirka 1 200, det lägsta antalet på två år, vilket huvudsakligen beror på ett minskat inflöde av nya ärenden. Det är främst arbetslösa utan ersättning i aktivitet och arbetslösa utan ersättning som minskat. Arbetslösa med otillräcklig ersättning från Arbetsförmedlingen är den grupp som ökat mest under året. Ökningen beror framförallt på att personer som fullgjort sin tid i etableringsprogrammet och inte blivit självförsörjande har förts över till förvaltningen.

Ambitionen att avsluta 350 hushåll under året har uppnåtts. Året innan avslutades 366 hushåll till egen försörjning. Minskningen kan bero på den ansträngda situationen på arbetsmarknaden samt på att antalet verksamheter som erbjuder arbetsträning har minskat.

Sänka trösklarna till arbete

Den särskilda satsning på kvinnor som står långt från arbetsmarknaden som gjorts i samarbete med Jobbtorg försenades på grund av pandemin och kunde påbörjas först under hösten. Utifrån kriterierna för att delta i satsningen valdes fem kvinnor ut som genomförde sin praktik och kom ut i Stockholmsjobb. Samtliga har avslutats till egen försörjning. I de aktuella hushållen finns det elva barn.

För att öka möjligheterna för personer som lever i utsatthet och står långt ifrån arbetsmarknaden har förvaltningen tecknat ett avtal om idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Stockholm Street Minds. Samarbetet riktas främst till personer som behöver arbetsträning på grund av missbruk. Tre personer har under årets slut startat upp aktiviteter via Street Minds.

Inom handläggningen av funktionsnedsättning och socialpsykiatri har insatser bidragit till att sex personer har närmat sig egen försörjning, genom bland annat heltidsstudier, praktik och anställning på den ordinarie arbetsmarknaden.

Förkorta bidragstider

Den genomsnittliga bidragstiden är 9,7 månader. Det är fortsatt cirka 70 procent av cirka 1 200 aktuella hushåll som är i långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. En fortsatt utmaning är att göra en bra planering för de som haft ekonomiskt bistånd i fem år eller längre. För

många i den gruppen är steget till arbetsmarknaden för stort och tillgången till förrehabiliterande/arbetsförberedande insatser viktig. Bland förvaltningens satsningar för målgruppen finns samarbetet Finansiell samverkan (FINSAM) med Jobbtorg Stockholm, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Socialtjänsten och Region Stockholm, försörjningsstödet SIP-samordnare (samordnad individuell plan) samt Tur och Retur. Personer som har bedömts kunna få sjukersättning har fått hjälp av sin socialsekreterare att göra ansökan till Försäkringskassan. Under året har 16 ärenden beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning.

Lätt att göra rätt

För att underlätta för brukarna i ansökningsprocessen av ekonomiskt bistånd har förvaltningen stärkt upp med en socialsekreterare i receptionen under ansökningsperioden. Detta har bidragit till att handläggningen av ansökningarna går snabbare, då fler ansökningar blivit rätt från början.

Förebyggande och uppsökande arbete

Det uppsökande arbetet av ungdomar i årskurs 3, som tillhör familjer som har ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd, har inte kunnat genomföras under pandemin. Förvaltningen har tillsammans med Jobbtorg planerat att återuppta arbetet och kontakt kommer att tas med berörda hushåll i början av 2022. Även ungdomar som har hoppat av gymnasiet och bor i berörda hushåll kommer att ingå i det uppsökande arbetet.

Förvaltningens mål för 2021 om antal feriejobb till ungdomar höjdes från 800 till 900 utifrån att regeringen tillsatte särskilda medel för att öka antalet feriejobb. Sammanlagt sökte 2 738 ungdomar feriejobb 2021, något fler flickor än pojkar. Totalt anställdes 1 000 ungdomar under loven.

Precis som föregående år kunde inga feriejobb erbjudas inom förskola eller äldreomsorg på grund av pandemin. För att kompensera för de uteblivna platserna ökade förvaltningen antal interna platser. Arbetstillfällena har främst erbjudits inom skötsel och städning utomhus, exempelvis vid förvaltningens parker. Arbetstillfällena har också erbjudits inom öppna förskolor, på Sommartorgen och inom ideella föreningar, som erbjuder aktiviteter för barn.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen anställde i augusti en arbetsterapeut till sysselsättningsverksamheten Tur och Retur. Arbetsterapeuten har ett särskilt uppdrag kring förrehabiliterande insatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Verksamheten har därmed höjt kompetensen både när det gäller att erbjuda kvalitativ arbetsträning men även när det gäller att göra arbetsförmågebedömningar för personer som behöver underlag för ansökan om sjukersättning. Arbetet sker i samverkan mellan socialpsykiatri och ekonomiskt bistånd. I december hade verksamheten 14 personer inskrivna, varav 6 män och 8 kvinnor. I december avslutade 3 personer insatsen efter att ha fullföljt sin planering.

Goda exempel

Brukares möjlighet att påverka utvecklingen av ekonomiskt bistånd

Under 2020/2021 har det genomförts ett arbete med brukardialoger tillsammans med socialförvaltningen. Syftet var att utveckla verksamheten inom ekonomiskt bistånd så att fler

personer blir självförsörjande. Brukare, tidigare brukare och olika professioner har varit involverade. Brukardialogerna utmynnade i flera förbättringsförslag som till exempel att brukarna ska få träffa sin socialsekreterare oftare, att handläggarna ska ha färre ärenden för att kunna avsätta mer tid till brukarna och att den information som brukarna får ska vara lättare att förstå. Arbetet fortsätter för att i möjligaste mån genomföra förslagen.

Utvärdering av om arbetsmarknadsinsatser på Tur och Retur leder till önskat resultat
Förvaltningen har ett pågående arbete utifrån Socialstyrelsens modell för individbaserad systematisk uppföljning inom förrehabiliterande insatser, som erbjuder arbetsträning för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Arbetet påbörjades under hösten och sker i samarbete mellan ekonomiskt bistånd och socialpsykiatrins sysselsättning Tur och Retur. Metoden är ett sätt för förvaltningen att skapa beprövad erfarenhet som är en viktig del i utvecklingen av arbetet med evidensbaserad praktik.

Feriejobb under sommaren

Ett nytt projekt genomfördes under sommaren inom äldreomsorgen där ungdomar genom feriejobb fick hålla konserter utomhus på vård- och omsorgsboenden.

Innovationsarbete på Medborgarkontoret

Sedan i juni pågår ett innovationsarbete av samhällsvägledningen på Medborgarkontoret. Målsättningen är att öka den pedagogiska delen av uppdraget, skapa bättre förutsättningar för lärande i verksamheten och därmed öka självständigheten hos besökarna. För uppdraget har en utbildad lärare/pedagog anställts och medarbetarna har fått viss kompetensutveckling. Ett pedagogiskt stödmaterial har tagits fram inom områden som besökare har återkommande frågor kring som till exempel förskola, skola, Försäkringskassan och ekonomiskt bistånd.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	4,2 %			3,7 %	3,3 %	2,7 %	VB 2021
Analys	I stadsdelområdet finns flera stora genomgångsboenden för nyanlända där huvudsakligen barnfamiljer fått kontrakt. På grund av bland annat höga hyresnivåer har flera av hushållen haft behov av kompletterande ekonomiskt bistånd under etableringstiden och sedan haft fortsatt behov av ekonomiskt bistånd, efter etableringstidens slut. Av denna anledning har antalet barnfamiljer i behov av ekonomiskt bistånd ökat de senaste åren.						
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,15 %	1,84 %	1,95 %	2,03 %	1,8 %	1,5 %	VB 2021
Analys	Trenden med minskad andel av befolkningen som har ekonomiskt bistånd bröts under hösten 2019, framförallt beroende på en fallande konjunktur, en ansträngd arbetsmarknad med påföljande ökad arbetslöshet. Trenden har sedan förstärks på grund av pandemin. Ökningen är något mindre vid årets slut vilket kan bero på ett minskat antal nya hushåll som söker ekonomiskt bistånd.						
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	65,38	66,67 %	64,29 %		75	Fastställs 2021	VB 2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
Det var svårt att uppskatta ett målvärde då det var första gången som uppföljningen som samordnades av socialförvaltningen genomfördes. Det fanns därför inte någon tidigare statistik att utgå ifrån vid framtagande av målvärde.							
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,33 %	1,25 %	1,41 %	1,25 %	1,3 %	1,0 %	VB 2021
Analys							
Resultatet är mycket nära årsmålet. Orsaker till att målet inte helt uppfylls är bland annat att den förrehabiliterande insatsen på Tur och Retur startade först i augusti och att det på grund av pandemin varit långa väntetider för arbetet med samordnad individuell plan (SIP).							
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	39 st	25 st	14 st	30 st	44 st	800 st	VB 2021
Analys							
Fler personer än beräknat har avbrutit sin praktik inför Stockholmsjobbet, och blir därför aldrig aktuella för anställning. Därför kommer förvaltningen arbeta annorlunda genom att fler förberedelseprocesser inför Stockholmsjobb startas upp tidigt under året för att kunna fylla alla platser.							
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	554			422	800 st	Tas fram av nämnd	VB 2021
Analys							
Inom förvaltningen och genom samarbetsparter har 554 arbetstillfällen för ferieungdomar kunnat erbjudas. Extra satsning har gjorts på parklag och sommartorg i Rågsved och i Östberga.							
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	49			60	80 st	Tas fram av nämnd	VB 2021
Analys							
Många av de platser som förvaltningen tillhandahåller för Stockholmsjobb är inom förskola och äldreomsorg. På grund av pandemin har det varit begränsad tillgång på platser inom dessa verksamheter och det har varit svårt att hitta andra arbetsplatser som kompensation för det.							
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	270			272	180	Tas fram av nämnd	VB 2021
  Antal unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar som nåtts av uppsökande verksamhet och tagit del av arbetsmarknadsinsatser	90	62	28		20	Tas fram av nämnd	VB 2021
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	1 000 st	516 st	484 st	785 st	800 st	9 000 st	VB 2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna revidera riktlinjerna för det kommunala aktivitetsansvaret	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: 1.1.1 Invånare i stadsdelsområdet försörjer sig själva

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Personer får stöd till en egen försörjning genom kontakt med Jobbtorg, studier, arbetsförberedande insatser eller stöd i att söka annan ersättning. Genom feriejobb under sommaren och skolloven introduceras unga i arbetslivet. Nyanlända ges samhällsvägledning. En inkluderingslots tillsätts för att arbeta med bostadsvägledning, barnfamiljer är prioriterade. Förvaltningens enheter tar emot studenter för verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Förväntat resultat

Invånare försörjer sig själva genom arbete eller annan ersättning. Nyanlända etableras snabbt i samhället. Unga introduceras i arbetslivet. Vuxna långt ifrån arbetslivet blir anställningsbara genom arbetsförberedande insatser. Studenter från olika lärosäten får en bra introduktion till arbete i nämndens verksamheter.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen bygger på att de planerade aktiviteterna genomförts och att förvaltningen arbetat med att ytterligare utveckla insatser för att personer som har ekonomiskt bistånd ska bli självförsörjande. Genom att till exempel det arbetsförberedande arbetet på Tur och Retur satts igång kan trösklarna till arbetsmarknaden för personer som står långt från arbetsmarknaden minska och det skapas fler platser för arbetsträning och arbetsförberedande insatser. Som en konsekvens av pandemin har det under året funnits begränsningar i arbetet mot egen försörjning på grund av en ansträngd arbetsmarknad och minskat antal arbetsmarknadsinsatser.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i bostadsfrågor.	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla samarbete med representanter för civilsamhället och/eller andra aktörer avseende etableringsfrämjande aktiviteter för nyanlända kvinnor, män, flickor och pojkar.	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Utveckla arbetssätt för att nå nyanlända kvinnor och män (egenbosatta, anhöriga och kommunanvisade) med erbjudande om samhällsvägledning.	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Bedömningen bygger på att de fyra mätbara indikatorerna uppfylls delvis, varav en ligger mycket nära målvärdet. Även nämndmålet bedöms uppfyllas delvis. Förvaltningens arbete för ökad trygghet och ett välskött stadsdelsområde har varit omfattande, men målet har ändå inte uppnåtts. Positivt är att kvinnors upplevelse av trygghet har ökat från 62 procent i medborgarundersökningen 2019 till 69 procent i undersökningen 2021, vilket innebär att den även ligger i linje med resultatet för män som är 70 procent.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om minskad ojämlikhet, jämställdhet och hållbara städer och samhällen i Agenda 2030 har förvaltningen säkerställt en god skötsel av parker och grönområden, ökat tillgängligheten på specifika platser, gjort insatser för att öka den upplevda tryggheten genom att bland annat åtgärda brister i den offentliga miljön som upptäckts vid trygghetsvandringar samt samordnat platssamverkan i Rågsved och i Östberga.

Särskilda insatser i trygghetsarbetet

Platssamverkan

Förvaltningen har samordnat platssamverkan i Rågsved. Den medskapande medborgardialogen lett till ett tiotal förslag till åtgärder och fokusområden för att öka trygghet och förbättra uppväxtvillkoren i Rågsved. Åtgärderna rör bland annat ökad samverkan mellan fritidsverksamhet och skola för att erbjuda mer meningsfull sysselsättning på fritiden för barn och unga genom kultur- och idrottsaktiviteter, fokusområden kring städning och underhåll i den offentliga miljön och förbättring av specifika otrygga platser, samt önskemål om fortsatt dialog med föreningar, invånare och civilsamhälle i viktiga frågor och skapa delaktighet i utvecklingen av området.

Förvaltningen har utökat städningen i Rågsved på ytor som förvaltningen ansvarar för, samt i samverkan förbättrat skötseln av aktivitetsytan. Polisen har satt upp fler övervakningskameror i Rågsved som täcker delar av aktivitetsytan. Socialtjänst och polis har tät samverkan kring personer med en kriminell livsstil för att öka förutsättningarna för att bryta en negativ utveckling. Möte för förbättrad städsamordning i centrum med omnejd har genomförts med de aktörer som har ansvar i området. Dialog med centrumägaren om upprustning och skötsel är påbörjad. Basketplanen i Rågdalen har rustats upp och en gångtunnel som upplevts som otrygg har utsmyckats och fått bättre belysning. Under hösten har en utredning om fortsatt dialog och nätverkande genomförts för att undersöka hur det kan göras på ett förutsägbart och långsiktigt hållbart sätt. I platssamverkan Rågsved deltar trafikkontoret, idrottsförvaltningen,

kulturförvaltningen, utbildningsförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret tillsammans med polisen, Rågsveds fastighetsägarförening och MTR.

Förvaltningen samordnar även platssamverkan i Östberga för att stadsdelen ska vara trygg att bo och verka i. Andelen i Östberga som känner sig trygga i parker och grönområden har ökat sedan 2019 och ligger nu på samma nivå som staden som helhet och andelen som tycker det är tryggt att bo där har också ökat. Uppdaterade orienteringstavlor har satts upp och utemiljöer har omhändertagits. Kulturhuset har kunnat återstarta som öppen verksamhet för olika målgrupper och har samverkan med föreningar kring aktiviteter i huset. I platssamverkan Östberga deltar trafikkontoret, Svenska bostäder, SISAB, idrottsförvaltningen, utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och stadsbyggnadskontoret tillsammans med polisen och KEOLIS.

Under sommaren har ett stort antal aktiviteter för barn, unga och vuxna på sommartorgen i Östberga och Rågsved samordnats av förvaltningen. Aktiviteterna har syftat till att göra torgen till trygga och attraktiva mötesplatser för boende och besökare.

Åtgärder utifrån lokal lägesbild och samverkansöverenskommelsen med polisen

Förvaltningen har avstämning med polisen varje vecka om läget avseende brott och trygghet inom stadsdelsområdet för att kunna vidta åtgärder i ett tidigt skede vid tecken på oro eller problem och för att förebygga en eskalerande situation. Förvaltningen har bistått med underlag till ansökan om ytterligare förordnandeområde för mobila ordningsvakter i Rågsved. Samverkan har skett kring boende på parkeringar, ungdomssamlingar i samband med spontanfotbollsmatcher, personer med missbruksproblematik både i offentliga miljöer, verksamheter och tomma lokaler. Den övergripande lägesbilden för hela stadsdelsområdet har uppdaterats två gånger under året. Samverkan sker med ett flertal förvaltningar och bolag utifrån behov. Vanliga samverkansparter är trafikkontoret, fastighetsbolag, kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen, socialförvaltningen och exploateringskontoret.

Inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen har förvaltningen genomfört både sociala och situationella brottsförebyggande åtgärder, såsom stöd för att lämna kriminell livsstil, tidig upptäckt, slyröjning, belysning, förbättrad renhållning och upprustning av offentliga miljöer. Behov och åtgärder diskuteras och beslutas även i det lokala brottsförebyggande rådet.

Information om hur äldre kan skydda sig mot bedrägerier har i samarbete med polisen spridits av äldreomsorgen till äldre, anhöriga och personal som kommer i kontakt med målgruppen. Broschyrer, information i sociala medier och kunskapsförmedling via filmer på Utbildningsradion har delats. En brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärd är även att hemtjänsten och annan personal har väl synliga profilkläder vid hembesök.

Arbetet med att stävja fusk, oegentligheter och organiserad brottslighet

Inom ekonomiskt bistånd har löpande kontroller gjorts för att förhindra felaktiga utbetalningar. Till exempel har det kontrollerats att hushållen har de ersättningar de har rätt till. Kontrollerna visar att 82 procent av alla ärenden hade ersättningar de hade rätt till. I en stor del av de ärenden som saknade ersättningar har förvaltningen gått in med ekonomiskt bistånd i väntan på att andra huvudmän ska fatta beslut om ersättning.

Förvaltningen samarbetar med äldreförvaltningen för att motverka oegentligheter i ersättningsanspråken inom hemtjänsten. Beställarenheten inom äldreomsorgen arbetar systematiskt för att säkra så att rätt ersättning betalas ut till hemtjänstutförare utifrån beviljat bistånd. Biståndsbeslut följs upp löpande, genomförandeplaner inhämtas systematiskt från hemtjänstutförare och inkommande fakturor granskas. Vid avvikelser såsom felaktig tidsrapportering vidtas åtgärder.

Vidare granskar förvaltningen alla föreningar som söker föreningsbidrag. Sökande föreningar lämnar in stadgar och ekonomisk redovisning som kontrolleras för att säkerställa att de är förenliga med nämndens demokratikrav.

Aktiviteter utifrån handlingsplanen mot våldsbejakande extremism

Under året har förvaltningen arbetat med kompetenshöjande insatser för att ytterligare öka förmågan hos medarbetare att förebygga våldsbejakande extremism. Antalet medarbetare som genomfört stadens grundläggande utbildning om våldsbejakande extremism har ökat. Totalt har 615 anställda inom förvaltningen slutfört utbildningen. Antalet som genomfört utbildningen har även detta år påverkats av situationen med pandemin där medarbetare har fått prioritera andra arbetsuppgifter och sjukfrånvaron periodvis varit hög. På förvaltningen finns en grupp med representanter från alla avdelningar där frågor kopplade till extremism diskuteras och information och kunskap förs vidare till arbetsgrupper och enheter. Gruppen har tagit fram verksamhetsnära fall för diskussioner i personalgrupperna på förvaltningen för att ytterligare öka kompetensen att förebygga våldsbejakande extremism och ha beredskap för oönskade händelser. Försörjningsstöd och Jobbtorg har genomfört en gemensam workshop för att ha samsyn om hur ärenden kopplade till extremism ska hanteras. Uppdatering av de lokala riktlinjerna för föreningsbidrag och lokalupplåtelse har påbörjats så att de följer stadens centrala vägledning. Under året har en handfull ärenden hanterats kopplat till individer. Mer vanligt har varit att hantera klotter och olika former av propagandaspridande.

Stadsmiljö

Medborgarundersökningen visar att 72 procent av de tillfrågade är nöjda med skötseln av parker och grönområden. Det är bäst resultat i hela staden, men ändå en procentenhet under kommunfullmäktiges mål. Förvaltningen har under perioden följt upp drift- och underhållsentreprenörernas arbete för att säkerställa att parker och grönområden är rena och i gott skick. Förvaltningen har påbörjat en ny upphandling för parkskötseln och en ny entreprenör ska vara på plats 1 oktober 2022. Nuvarande entreprenör har tackat nej till förlängning.

Förvaltningen arbetar aktivt med synpunkter, förslag och felanmälningar från invånarna. Vidare har förvaltningen renoverat rabatter och satt nya lökar, planterat träd och skyltat upp ängsprojekt som bidrar till positiva naturupplevelser för invånare och goda livsmiljöer för pollinatörer. Exempel på pollinatörer är vilda bin, humlor och fjärilar.

Förvaltningen har fått mer ansvar och utökade resurser för trygghetsarbetet, vilket bedöms ha gett resultat. Förvaltningen har under året särskilt prioriterat trygghetsskapande åtgärder, såsom förbättrad belysning på mörka platser, samt genomfört trygghetsvandringar och följt upp resultaten av dessa. Konkreta åtgärder som vidtagits är slyröjningar och asfaltering av

dålig gångväg.

Nytt naturreservat i Hagsätra

I juni inrättades ett nytt naturreservat i Hagsätraskogen som invigdes i november under trevliga former. Förvaltningen bedömer att bildandet av det nya naturreservatet är en viktig åtgärd för att skydda och utveckla stadens gröna värden. Förvaltningen ansvarar nu för skötseln i tre naturreservat: i Rågsved, Årsta och Hagsätra.

Nya hundrastgårdar

Förvaltningen har byggt nya hundrastgårdar i Kolerakyrkogården (Hammarbybacken), Kyrkparken (Rämensvägen) och en tillgänglighetsanpassad i Årstaskogen (Sköntorpsvägen). Eftersom hundrastgårdarna är mycket populära hos allmänheten, verkar förvaltningen för att hundrastgårdar som tas bort i samband med exploateringsprojekt ersätts med nya. Förvaltningens bedömning är att hundrastgårdar kan bidra positivt till upplevd trygghet, då de ofta är upplysta och befolkade platser där lösspringande hundar hålls inhägnade.

Plaskdamm i Grynkvärnsparken

Plaskdammen i Grynkvärnsparken anlades redan på 50-talet men har de senaste decennierna inte använts för detta syfte. Under året har plaskdammen renoverats och driftsatts på nytt. Parken har också fått en handikappanpassad toalett.

Plantanparken

Förvaltningen har gjort en omfattande upprustning av Plantanparken i Enskede gård. Den sista av tre etapper blev färdig under året. Lekplatsen (Trädkolan) har nu öppnats upp för allmänheten.

Föreningstavlor

Ett arbete har påbörjats med att rusta upp förvaltningens föreningstavlor. Alla Enskedes föreningstavlor har fått nya spånskivor under året. I Vantör har några tavlor bytts ut och flera nya är beställda. Arbetet fortsätter i Årsta och i Vantör. Föreningstavlorna fyller en viktig funktion för kommunikation mellan lokalbefolkning, föreningar och andra aktörer.

Olagliga boplatser

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med frågan och har under året haft en extra resurs för att kartlägga och arbeta med olagliga boplatser. Arbetet har utgått från de stadsövergripande rutinerna kring dessa boplatser. Förutom att boplatserna inte utgör en acceptabel boendemiljö, så innebär de ett högt slitage på naturreservaten och naturmark med olaglig trädfällning, nedskräpning och slitage på undervegetationen och upplevd otrygghet för reservatsbesökare. Trots flertalet insatser, så ser förvaltningen inte att boplatserna minskar.

Förebyggande arbete

Förvaltningen har omfattande förebyggande verksamhet. Ett exempel är fältgruppens medverkan i arbetet med programmet Mentor i våldsprevention (MVP) i skolan. Skolan har under stora delar av året pausat lektionerna i MVP på grund av pandemin, vilket medfört att fältgruppen inte medverkat i MVP-lektioner. Fältgruppen har istället avsatt tid för olika utbildningar samt arbete med kollegial samsyn. Vissa svåra situationer kring det uppsökande arbetet har diskuterats. Under hösten har förvaltningen kommit igång med några MVP-lektioner i Hagsätra.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen har rustat upp och renoverat ett hundratal meter ledstänger mellan Skogskyrkogårdens tunnelbana och de Synskadades Riksförbund i Sandsborg. Synskadade kan lägga sin käpp längs ledstängerna för att på så vis ledas hela vägen fram till sitt mål. Även asfaltering utfördes på sträckan, fundament lagades och stängsel iordningställdes.

Goda exempel

Avtalsuppföljning och synpunktshantering gynnar skötseln av parker och grönområden

Förvaltningen har analyserat de goda resultaten i medborgarundersökningen kring städning och skötsel av parker och grönområden. Framförallt två framgångsfaktorer har identifierats. Den första handlar om en daglig bevakning och återkoppling på felanmälningar och synpunkter från allmänheten. Den andra handlar om täta uppföljningar av förvaltningens avtal med entreprenörer.

Feriearbetande ungdomar har bidragit till förvaltningens arbete

Under året har feriearbetande skolungdomar genomfört trygghetsskapande åtgärder i stadsdelsområdet. Arbetsuppgifter har bland annat innefattat att städa och röja i parker och grönområden. Feriearbetarna var anställda direkt av förvaltningen, upphandlade parkentreprenörer, Familjebostäder och Stockholmshem. Totalt har 216 feriearbetare arbetat med skötsel utomhus i stadsdelsområdet.

Utöver dessa 216 feriearbetare har följande projekt, med totalt 97 feriearbetare, genomförts:

- Sommartorgen i Rågsved och Östberga, där ungdomar har planerat och genomfört aktiviteter för invånare.
- Unga berättar, ett kulturprojekt där ungdomar har gjort ett konstverk i en gångtunnel i Rågsved. Denna plats har lyfts fram i medborgardialogen som en otrygg plats.
- Rörelsefestivalen, som är en utomhusfestival i Bandängen, som arrangerades av den ideella föreningen Ung Fritid.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	69 %	70 %	69 %		79 %	79 %	2021
Analys							
Motsvarande andel var 69 procent i 2018 års medborgarundersökning och 66 procent år 2019. Känslan av trygghet hos invånarna är ojämnt fördelad mellan stadsdelarna men ganska jämnt fördelad mellan kvinnor och män. Enligt Stockholms stads trygghetsmätning 2020 är andelen otrygga störst i Rågsved, följt av de boende i Hagsätra och Högdalen. Under dagtid känner sig de flesta invånare trygga i sitt närområde. Otryggheten ökar under kvälls- och nattetid. Platser och stråk kopplade till kollektivtrafik och centrumanläggningar är de områden som mer generellt pekas ut som otrygga. Förvaltningen fortsätter att arbeta tillsammans med polisen, mobila ordningsvakter, andra samverkanspartners och genom sociala insatser för att öka tryggheten i stadsdelarna.							
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld				83,83 %	90 %	-	2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Stockholmsenkäten genomfördes inte 2021.							
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	68 %	71 %	67 %		73 %	73 %	2021
Analys Motsvarande andel var 61 procent år 2019 och 68 procent år 2018. Då renhållning och städning är ett gemensamt ansvar mellan flera förvaltningar och privata fastighetsägare så är en intensifierad samverkan en viktig del i att förbättra resultatet.							
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	72 %	73 %	72 %		73 %	73 %	2021
Analys Periodens utfall är det högsta sedan år 2016. I årets medborgarundersökning fick Enskede-Årsta-Vantör bäst resultat i hela staden, men når ändå inte riktigt kommunfullmäktiges mål. Förvaltningen gör regelbundna uppföljningar av avtalen med entreprenör för att säkerställa en hög ambitionsnivå kring skötsel och städning i parker och grönområden. Detta kommer fortsätta.							
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	84 %	81 %	86 %		88 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys Resultatet har ökat med fyra procentenheten sedan år 2019. Kvinnor är mer nöjda än män. Genom tät samverkan med andra ansvariga förvaltningar samt genom att tillvarata invånarnas synpunkter och önskemål förväntas nöjdheten öka. Synpunkter kommer via olika kanaler, t ex synpunktsportalen och medborgarförslag.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska, med stöd av kommunstyrelsen, utreda möjligheterna att i lämplig stadsdel initiera ett pilotprojekt för att möjliggöra för näringslivet och civilsamhället att bidra till stadsmiljöverksamheten	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: 1.2.1 Stadsdelsområdet är tryggt, säkert och välskött att bo och vistas i

 Uppfylls delvis

Beskrivning

För att öka tryggheten ska den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen och utbildningsförvaltningen revideras och trygghetsinventeringar ska genomföras. Arbetet med platssamverkan i Rågsved och Östberga fortsätter. För att höja kompetensen om att upptäcka och agera mot personer och händelser kring våldsbejakande extremism ska medarbetare erbjudas både grundläggande och fördjupningsutbildning. Förvaltningsövergripande risker och sårbarheter identifieras och hanteras för att förebygga eller minska konsekvenserna av oönskade händelser. Förvaltningen ska under verksamhetsåret genomföra investeringar i stadsmiljön och förbättra efterlevnaden av städgarantin.

Förväntat resultat

Barn, unga, vuxna och äldre upplever sig mer trygga i stadsdelsområdet.

Risker för oönskade händelser minskar.

Invånarna är mer nöjda med underhållet av de offentliga miljöerna.

Förvaltningen har ett utvecklat arbete för att förebygga utanförskap och kriminalitet.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås delvis. Bedömningen grundar sig på att invånarna känner sig mer trygga i stadsdelsområdet och är mer nöjda med städningen och skötseln av parker och grönområden jämfört med föregående medborgarundersökning, som gjordes år 2019. Förvaltningen har under året aktivt följt upp synpunkter och felanmälningar från invånarna och gjort flera investeringar i den offentliga miljön. Förvaltningens beredskap och hantering av oönskade händelser bedöms vara god. De lokala krisberedskapsrutinerna har uppdaterats och en krisövning för krisledningen har genomförts. Resursgrupp och fältassistenter har utbildats i psykosocialt omhändertagande och samverkan med aktörer för psykosocialt omhändertagande har skett både enligt planering och vid oönskade händelser. Förvaltningen har deltagit i stadens samverkanskonferens för förbättrad lägesbild och hantering av oönskade händelser.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska fortsätta sitt samarbete mellan skola och socialtjänst med våldsprevention utifrån programmet mentorer i våldsprevention, MVP.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Med anledning av de restriktioner som varit på grund av pandemin har MVP under en stor del av året inte kunnat bedrivas som planerat.			
 Förvaltningen ska under verksamhetsåret genomföra minst fyra trygghetsvandringar.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ska under verksamhetsåret genomföra minst sju tillgänglighetsinventeringar av stadsdelsområdets lekparkar.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ska under verksamhetsåret utföra tillgänglighetsförbättrande åtgärder på parklekars utemiljöer, enligt upprättad åtgärdsplan. Prioriterade åtgärder som ska utföras under verksamhetsåret fastställs i tertiärrapport 1.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Under hösten 2021 gjordes en tillgänglighetsinventering av lekparkar i stadsdelsområdet enligt samma modell som använts vid parklekarna. Åtgärdsplanen för parklekarna och lekparkerna kommer nu samordnas och åtgärder vidtas under nästa år.			
 Förvaltningen ska utföra minst en trygghetsvandring med särskilt fokus på hur barn upplever offentliga miljöer.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Aktiviteten planeras att genomföras i början av 2022.			
 Förvaltningen ska utföra minst en trygghetsvandring med särskilt tillgänglighetsfokus.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningens medarbetare ska genomföra en webb-utbildning i informationssäkerhet	2021-01-01	2021-12-31	
 Implementera Trygghetsprogrammet	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Revidera lokal samverkansöverenskommelse med polisen och utbildningsförvaltningen	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att tre indikatorer uppfylls helt och två delvis, varav en ligger mycket nära målvärdet. Nämndmålet bedöms uppfyllas delvis.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om god utbildning, jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030, har förvaltningen arbetat med att ta tillvara erfarenheter från medverkan i forskningsprogrammet Flerstämmig undervisning i förskolan. Det har bidragit till en ökad kvalitet i undervisningen. Genom specialpedagogers handledningar för barn i behov av särskilt stöd, har förvaltningen arbetat för att tillgängliggöra utbildningen för alla barn. Specialpedagogerna har genomfört utbildningar i syfte att öka pedagogernas kompetens i att arbeta med alternativ kommunikation genom bilder och tecken som stöd, för att stötta barns kommunikation och nå ut till fler barn. En utbildning med syfte att höja kompetensen om autism har påbörjats under året. Förvaltningen har arbetat för att motverka könsmonster som begränsar barnens utveckling, val och lärande, och har till exempel studerat skillnader i flickors och pojkars deltagande i rörelseaktiviteter.

Barnrätt

Alla förskoleenheter har utsett barnombud på varje förskola och en barnombudssamordnare på enheten. Barnombuden och barnombudssamordnaren ska lyfta barnens perspektiv i frågor och beslut. Under året har barnombuden fått ökad kunskap om traumamedveten omsorg, genom en av förvaltningens specialpedagoger. En specialpedagog som samordnar arbetet med barnombuden har utbildats till barnrättsstrateg. Hur barnombuden arbetar på respektive enhet varierar, och förvaltningen ser ett behov av att se över hur varje rektor avser att organisera för barnombuden på enheten.

Samtliga barnombudssamordnare har deltagit på ett nätverksmöte med socialsekreterare från avdelning Social omsorg barn och unga. Syftet är att utveckla samarbetet genom att få kunskap om varandras roller när det gäller att bemöta familjer och ge dem stöd. Som ett led i det har möjligheter och hinder i att stödja familjer identifierats. Genom ökad kunskap om respektive verksamhet samt förståelse för tillhörande lagstiftning, finns ökad möjlighet att skapa realistiska förväntningar och därmed bättre samarbete.

Språk

Avdelning förskola har återupptagit en språkgrupp med representanter från varje enhet för att

se över likvärdigheten i arbetet med språk och kommunikation. Språkgruppen har delvis arbetat med innehåll i förskolebibliotek, som varje enhet ska bygga upp.

En flerspråkig digital bilderbokstjänst har fortsatt använts under perioden, för att arbeta med språkutveckling, litteratur och modersmål i förskolan. Nu har även vårdnadshavare tillgång till tjänsten och därmed tillgång till böcker på flera språk i hemmet. Tjänsten ska vidare användas till att lyfta arbetet med de nationella minoriteterna. En uppföljning visar att användningen av tjänsten har ökat från cirka 22 000 läsningar per år 2020 till cirka 93 000 läsningar 2021.

Förvaltningens språkpedagog har fortsatt arbetat med Skolverkets program Läslyftet i Rågsved och Östberga förskoleenheter. Läslyftet bidrar till att utveckla förskolornas språkarbete. Rektorer ser även att det bidrar till att förbättra svenska språket hos de pedagoger som inte har svenska som modersmål, samt att de barnskötare som deltagit i högre utsträckning än tidigare är delaktiga i undervisningen med barnen.

Under året har en föreläsning om språkutveckling i förskolan genomförts för samtliga pedagoger, som ett led i arbetet med att utveckla det språkutvecklande arbetet i förskolorna.

Förvaltningen ser att enheternas arbete med ett språkutvecklande arbetssätt varierar mycket. Därför ska varje enhet ta fram en strategi för det språkutvecklande arbetet under 2022. Det stämmer överens med att flera enheter har sett över sitt språkarbete och lyfter det som ett utvecklingsområde.

Rörelse och hälsa

Under året har de strategier för daglig rörelse som togs fram 2020 implementerats och följts upp. Vissa enheter behöver öka planerade rörelseaktiviteter. Andra enheter genomför alla planerade aktiviteter, men ser att alla barn inte deltar. Ett utvecklingsområde är att inspirera fler barn till fysisk aktivitet. Vid en jämställdhetsanalys ser en del enheter att pojkar och flickor erbjuds och deltar lika mycket i den fysiska aktiviteten, men i olika typer av aktiviteter. Andra enheter har sett att flickor rör sig mindre utomhus än pojkar. För att fler barn ska röra på sig har flera enheter ökat variationen av rörelseaktiviteter.

Digitalisering

Antal lärplattor att använda i pedagogiskt syfte med barnen har ökat i stadsdelsområdets förskolor. För ökad likvärdighet har förvaltningen tagit fram ett gemensamt utbud av pedagogiska appar. Utbildning i apparna har genomförts till ett antal pedagoger. Förvaltningen ser vidare ett behov av att säkerställa att det förs vidare till samtliga pedagoger för att öka användningen av pedagogiska appar, samt integrera apparna i undervisningen. Ett utvecklingsområde är att tydliggöra vad digitalisering i undervisningen innebär och strukturera arbetet med digitalisering.

Planerings- och bedömningsmodulen (PoB) i Skolplattformen har införts för att underlätta pedagogernas arbete med att planera, dokumentera, utvärdera och analysera utbildningen. Det kommer även att underlätta för rektorer att följa upp utbildningen på respektive avdelning. Rektorer har beslutat om gemensamma arbetssätt, mallar och en gemensam årsstruktur i modulen PoB som knyter an till Avdelning förskolas och förvaltningens övergripande systematiska kvalitetsarbete.

Skolplattformens modul för samtal med vårdnadshavare har prövats, och förvaltningen bedömer att det kommer öka vårdnadshavares insyn.

Flerstämmig undervisning i förskolan och Hållbar förskola

Under året har forskningsprogrammet Flerstämmig undervisning i förskolan (Fundif) avslutats. Genom medverkan har enheterna arbetat fram ett gemensamt synsätt på undervisning. Det blir en viktig utgångspunkt i det fortsatta arbetet med att utveckla undervisningen på ett likvärdigt sätt. Det gemensamma synsättet är även utgångspunkt i arbetet med Skolplattformens planerings- och bedömningsmodul, som nu har tagits i bruk. Förvaltningen ser att det gemensamma synsättet på undervisning och användningen av modulen Planering och bedömning i Skolplattformen, kommer leda till en mer enhetlig struktur för enheternas systematiska kvalitetsarbete.

Medverkan i programmet har vidare bidragit till ett mer medvetet förhållningssätt till begreppet undervisning som en målstyrd process. Genom en ökad förståelse för vikten av en tydlig planering med syfte och mål, kan kvaliteten i undervisningen öka.

Efter att medverkan i Fundif avslutades, har Avdelning förskola påbörjat medverkan i ett nytt forskningsprogram: Hållbar förskola. Programmet kommer att pågå till 2024. Syftet är att, med stöd av forskning, identifiera effektiva sätt att arbeta med hållbar utveckling utifrån en social, ekologisk och ekonomisk dimension samt undersöka vilka effekter detta kan medföra i förskolans kontext.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Förvaltningen erbjuder medarbetare att inom sin tjänst vidareutbilda sig till barnskötare, förskollärare samt högre utbildning för förskollärare, exempelvis master- eller magisterutbildning inom pedagogik. Totalt har 27 medarbetare studerat till förskollärare, 3 medarbetare har påbörjat studier till barnskötare och 4 medarbetare har studerat inom högre utbildning för förskollärare. Vidare har 7 medarbetare fullgjort sin förskollärarytbildning, varav 6 har anställts på en av förvaltningens förskolor.

Därutöver har 8 medarbetare deltagit i kursen Flerspråkighet och interkulturalitet i förskolan.

Mottagande av studenter för verksamhetsförlagd utbildning och elever vid arbetsplatsförlagd lärande

Förvaltningens förskolor ingår i det klusteravtal som är upprättat för verksamhetsförlagd utbildning mellan Stockholms stad och Stockholms universitet. Arbetet med klusterorganisationen är under uppbyggnad och väntas vara klar 2024.

Förvaltningens kommunala förskolor ingår också i avtal med Midsommarkransens gymnasiums barnskötarytbildning och därigenom erbjudit 19 elever plats för arbetsplatsförlagd utbildning.

Förbättrad arbetsmiljö i förskolan

Förvaltningen har kartlagt nuvarande arbetssätt och utmaningar för planering av det pedagogiska innehållet i undervisningen, introduktion av barn till förskola samt behov av att förtydliga yrkesroller och dess uppdrag inom förskola. Förvaltningen har i samverkan med fackliga organisationer beslutat om en ram för fortsatt arbete med framtagande av yrkesrollsbeskrivningar för barnskötare, förskollärare och kockar i förskolan. Arbetet

fortskridet under 2022. Utifrån rollbeskrivningar kommer förvaltningen fortsätta arbetet med att se över planeringstid i den kommunala förskolan i stadsdelsområdet.

Uppföljning av introduktionsförskola

Rågsveds och Högdalens öppna förskolor startade 2018, Östberga och Dalen startade 2019.

Verksamheten har utvecklats genom gemensamma möten med Vuxenutbildningens rektor, SFI-lärare och öppna förskolans biträdande enhetschef samt pedagoger, vilket har stärkt samarbetet.

Studie- och yrkesvägledare har börjat arbeta tillsammans med stadsdelsmammorna. Bland annat har de tillsammans arbetat uppsökande på boenden i stadsdelsområdet. Stadsdelsmammorna har också fått information och tips om studier och arbete som de delger föräldrar. Stadsdelsmammorna arbetar mer självständigt och har utvecklats under sitt första år. Sammanlagt har de interagerat med 148 kvinnor och 59 män om förskolan, öppna förskolan, SFI, fått familjer att delta på aktiviteter inom Friluftslivsprojektet och hjälpt dem att ställa sig i bostadskö.

På grund av pandemin har inte några förskolor eller öppna förskolan kunnat besökas. I Dalen har öppna förskolans pedagoger informerat utomhus om öppna förskolans verksamhet och börjat bygga upp kontaktnät.

Ett samarbete med mottagningsgruppen på Social omsorg barn och unga har startats.

All personal har utbildats i webbkursen Heder via Länsstyrelsen.

Budgeten för öppna förskolan som helhet är 8,2 miljoner kronor, varav 2,4 miljoner kronor avser introduktionsförskola. Kostnaden för introduktionsförskolan uppgår till 2,3 miljoner kronor, varav 1,4 mnkr är lönekostnader, 750 tkr avser lokalkostnader och 150 tkr avser övriga kostnader.

Under våren hölls inga sångsamlingar, eftersom de lockar många besökare och verksamheten hade en gräns om max åtta personer inomhus. Under hösten startade sångsamlingarna igen och mer inomhusverksamhet vilket uppskattats av målgruppen. Barnen har tillsammans med föräldrar erbjudits en pedagogisk miljö inomhus och utomhus. Två öppna förskolor har haft enbart utomhusverksamhet.

Inom förvaltningen har samverkan skett med förskolorna, olika enheter inom socialtjänsten, Medborgarkontoret, inkluderingslotsar, fritidsgårdar, föräldramottagningen och köhandläggare för förskola.

Andra samarbeten är SFI - Vuxenutbildningen, bibliotek, Jobbtorg Unga, SHIS bovärdar, ideella föreningar, BMM/BVC, BRIS och pappagrupsledare.

Någon renodlad statistik av nöjdhet för just målgruppen för introduktionsförskola finns inte. I en brukarenkät, där även svaranden från målgruppen ingår, framgår att nästan alla känner sig välkomna på öppna förskolan och kan få kontakt med andra föräldrar där om de skulle vilja. Familjerna har hittat till verksamheten genom BVC/BMM, föräldrarådgivare, hembesöksprogrammet, uppsökande arbete, tips från socialtjänsten, via grannar, släkt och vänner samt via olika samverkanspartners.

Verksamhetens statistik innebär att alla besökare ingår i samma statistik. Verksamheten har nått 85 utrikesfödda föräldrar som står långt från arbetsmarknaden och de har haft minst ett barn vardera med sig på introduktionsförskolorna. Verksamheten har även papperslösa besökare, vars barn har behov av förskola men som inte tillåts gå på förskola i Stockholms stad. Därtill ska även läggas besökare på öppna förskolorna i Rågsved och Östberga på sommartorgen.

Statistiken är svår att få fram då förvaltningen inte får föra statistik utifrån föräldrars och barns ursprung. En fördel med det integrerade arbetssättet är den naturliga mötesarenan mellan etablerade och utrikesfödda barn och vuxna.

Medarbetarna på öppna förskolorna frågar alla besökare om de står i kö till förskola. Om de inte gör det erbjuds information om förskola och hur de ställer sig i kö samt information om hur de svarar ja när de erbjuds en plats.

Nationella minoriteter

En dag per vecka finns det en öppen förskola för finskspråkiga. Den är populär och välbesökt.

SFI och introduktionsförskolor

Fler barn skrivs in i förskola i följande områden: i Hagsätra har inskrivningsgraden ökat från 87,7 procent till 97 procent. I Högdalen har det ökat från 93,6 procent till 95 procent. Även i Enskede och Johanneshov har inskrivningsgraden ökat. Fram till och med september 2021 har öppna förskolorna nått 85 utrikesfödda föräldrar inom målgruppen. En positiv avvikelse med drygt 50 procent bättre resultat än förväntat. Introduktionsförskolorna har alla fått ökat deltagande på SFI under hösten, vilket sannolikt beror på att smittspridningen har avtagit och målgruppen vågar sig ut mer i samhället.

Utbud och efterfrågan av förskola på nationella minoritetsspråk

Förskolan har haft två barn vars vårdnadshavare sökt förskola på finska. Båda barnen erbjöds placering på förskola med finskspråkig personal. Vårdnadshavare till det ena barnet valde annan förskola på grund av avstånd, de andra vårdnadshavarna tackade nej på grund av flytt. Ingen kö eller visat intresse för förskola på meänkieli eller samiska har funnits under året.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningens specialpedagoger har genomfört handledningar till förskollärare och barnskötare. Handledningarna möjliggör för pedagogerna att utveckla sitt förhållningssätt och bemötande gentemot barnen och därmed öka tillgängligheten för alla barn.

Specialpedagogerna har genomfört kompetensutveckling för att ge pedagogerna verktyg att tillgängliggöra utbildningen för alla barn. Utbildningar har genomförts för att höja pedagogers kompetens i att stödja barnen i deras lek- och kommunikationsförmåga utifrån barns behov, samt i att skapa trygga relationer. En ny utbildning, Autism och tillgängliga lärmiljöer, har påbörjats under året. Utbildningen syftar till att öka kunskapen om autism för att kunna göra anpassningar och skapa en mer tillgänglig utbildning utifrån alla barns behov. Utbildningen togs fram utifrån att stödteamet identifierat ett behov av kompetensutveckling inom autism och tillgängliga lärmiljöer för alla barn.

Kompetensutveckling har vidare genomförts i syfte att kunna kommunicera på ett utvecklande

sätt, med flera barn, i utbildningen. Det handlar om utbildningar i tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK) och tydliggörande pedagogik genom bildstöd. Rektorer i förskolan ser att TAKK och bildstöd används av de pedagoger som gått utbildning och att det skapar en större delaktighet för de barn som har behov av tecken eller bilder i sin kommunikation. Deltagande pedagoger ser också att utbildningen ger kunskaper som kan användas direkt.

En specialpedagog inom Avdelning förskola har gått utbildning i samordnad individuell plan (SIP) och har därmed kompetens att leda SIP-möten. Det är en del i arbetet med barn i behov av särskilt stöd och samarbetet med socialtjänsten.

Goda exempel

Innovationsarena för Utbildning och Undervisning

Uppbyggnaden av lokalen UU-labbet har fortsatt. UU-labbet står för innovationsarena för Utbildning och Undervisning, och ska vara en innovationsarena där miljöer för till exempel skapande och digitalisering byggs upp. Det ska dels möjliggöra kollegialt lärande för pedagoger, dels användas som utbildningsmiljöer med barngrupper. En basmiljö är uppbyggd och är färdig att börja användas. En film om UU-labbet har tagits fram som ska användas för att sprida information om UU-labbet till medarbetare i stadsdelsområdets 63 förskolor.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	36,4 %	2,5 %	33,9 %	33,9 %	33 %	33 %	VB 2021
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	81 %	81 %	82 %	85 %	88 %	88 %	2021
Analys							
81 procent av vårdnadshavarna är som helhet nöjda med förskolan, vilket är en minskning från föregående år (85 procent 2020). Förvaltningen har i ett anmälningsärende till nämnd, dnr EÄV 2021/ 695 Förskoleundersökningen 2021, redogjort för årets resultat, analys av orsak samt föreslagna åtgärder.							
  Antal barn per grupp	15,4 barn/avd.			15,5 barn/avd.	16	16	VB 2021
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9 st			4,9 st	4,9	4,9	VB 2021
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,5			3,3	3,6	3,6	2021
Analys							
Resultatet ligger mycket nära målet. Totalt snittvärde av 213 arbetslags självskattning utifrån de fem delområdena, mätdatum 2021-08-19. Utveckling av läroplansuppdraget pågår ständigt i samtliga förskoleenheter. Det sker genom utvärderingar av genomförda undervisningstillfällen och uppföljning av arbetslagens reflektioner. Under året har planerings- och bedömningsmodulen i Skolplattformen införts, vilket kommer bidra ytterligare till den systematiska utvärderingen av förskolans undervisning utifrån läroplanen.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna stärka uppföljningen av underlagen till förskolerapporten för att säkerställa och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att kunna genomföra ett pilotprojekt för screening för läs- och skrivsvårigheter i förskolan	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda hur språkutvecklingen sker i förskolan, och vilka åtgärder som kan öka förutsättningarna för språkutvecklingen	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för en ökad likställighet gällande bedömningsgrunderna till barn i behov av särskilt stöd i förskolan samt till avsteg från vistelsetiden för barn till föräldralediga	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samverkan med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna öka andelen inskrivna barn i förskolor i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: 1.3.1 Barn utvecklas och lär i en hållbar och likvärdig förskola av hög pedagogisk kvalitet

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande demokratiska värderingar.

Förskolornas hållbarhet utvecklas utifrån ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv. Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I samarbete med hemmen ska förskolan främja barnens utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande människor och samhällsmedlemmar.

Förväntat resultat

Andel barn i stadsdelsområdet som är inskrivna i förskola ökar (84% 2020).

Barn i förvaltningens förskolor erbjuds undervisning och utbildning som är planerad och följs upp av legitimerade förskollärare.

Förvaltningens förskolor har kunskap om och tillgång till digitala verktyg för att barn ska

utveckla sin digitala kompetens.

Barn i förvaltningens förskolor erbjuds daglig rörelse och fysisk aktivitet i förskolan utifrån förskoleenheternas strategier för daglig rörelse.

Barn i förskolan som far illa uppmärksammas i tidigt skede av kompetenta medarbetare och förskolan har god samverkan med socialtjänsten.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på att målen för andel legitimerade förskollärare, barn per grupp och barn per anställd uppfylls och flertalet av de förväntade resultaten har uppnåtts. Flera av de planerade aktiviteterna kommer att genomföras under 2022 istället.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Andel vårdnadshavare som svarar på Förskoleundersökningen	65 %			68 %	75 %		2021
Analys							
Svarsfrekvensen i årets undersökning uppgår till 65 procent vilket är en minskning med tre procentenheter från föregående år och något lägre än stadens totala svarsfrekvens på 68 procent. Förvaltningen har i ett anmälningsärende till nämnd, Dnr EÄV 2021/ 695 Förskoleundersökningen 2021, redogjort för årets resultat, analys av orsak samt föreslagna åtgärder.							
● Förskolornas resultat på område "Barns språkliga och kommunikativa utveckling" i kvalitetsindikatorn (WKI)	3,61			3,47	3,6		2021
◆ Förskolornas resultat på område "Pedagogisk miljö och material" i kvalitetsindikatorn (WKI)	3,5			3,28	3,6		2021
Analys							
Totalt snittvärde av 213 arbetslags självskattning utifrån delområdet pedagogisk miljö och material. Utveckling av pedagogisk miljö och material är ett pågående uppdrag i samtliga förskoleenheter genom läroplansuppdraget. Det sker genom utvärderingar av genomförda undervisningstillfällen och uppföljning av arbetslagens reflektioner. Under året har planerings- och bedömningsmodulen i Skolplattformen införts, vilket kommer bidra ytterligare till den systematiska utvärderingen av förskolans pedagogisk miljö och material.							
◆ Förskolornas resultat på området "Barns matematiska utveckling"	3,33			3,2	3,6		2021
Analys							
Totalt snittvärde av 213 arbetslags självskattning utifrån delområdet barns matematiska utveckling. Utveckling av området barns matematiska utveckling är ett pågående uppdrag i samtliga förskoleenheter genom läroplansuppdraget. Det sker genom utvärderingar av genomförda undervisningstillfällen och uppföljning av arbetslagens reflektioner. Under året har planerings- och bedömningsmodulen i Skolplattformen införts, vilket kommer bidra ytterligare i förskolans systematiska utvärdering av barns matematiska utveckling.							
◆ Förskolornas resultat på området "Naturvetenskap och teknik"	3,51			3,39	3,6		2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
Totalt snittvärde av 213 arbetslags självskattning utifrån delområdet naturvetenskap och teknik.							
Utveckling av naturvetenskap och teknik är ett pågående uppdrag i samtliga förskoleenheter genom läroplansuppdraget. Det sker genom utvärderingar av genomförda undervisningstillfällen och uppföljning av arbetslagens reflektioner. Under året har planerings- och bedömningsmodulen i Skolplattformen införts, vilket kommer bidra ytterligare till den systematiska utvärderingen av förskolans undervisning inom naturvetenskap och teknik.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen ska följa upp förskoleenheternas användande av det socioekonomiska tillägget	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys			
Aktiviteten kommer att genomföras under 2022.			
Förvaltningen ska genomföra en översyn av arbetssätt för att introducera barn till förskola under hela året.	2021-01-01	2021-12-31	
Förvaltningen ska införa Skolplattformens modulen Planering och bedömning i förvaltningens samtliga förskolor.	2021-01-01	2021-12-31	
Förvaltningen ska ta fram en modell för förskollärares planering av det pedagogiska innehållet i undervisningen.	2021-01-01	2021-12-31	
Förvaltningen ska ta fram en modell för mentorskap för rektorer.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys			
Förvaltningen har inte påbörjat arbetet.			
Förvaltningen ska ta fram en organisationsplan för förskolornas medverkan i forskning- och utvecklingsprogrammet Hållbar förskola	2021-01-01	2021-12-31	
Förvaltningen ska ta fram ett program för introduktion av nyanställda i stadsdelsförvaltningens förskoleenheter.	2021-01-01	2021-12-31	
Analys			
Förvaltningen har tagit fram en introduktion för nyanställda medarbetare i förvaltningen. Arbetet med fördjupad introduktion av nyanställda i förskola fortsätter under nästkommande verksamhetsår.			
Förvaltningen ska ta fram introduktionsmaterial samt en arbetsplansmall för kockar i förskolan.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys			
Aktiviteten kommer att ses över under 2022.			
Förvaltningen ska utreda förutsättningar för- samt ta fram en organisationsplan som möjliggör att stadsdelsområdet kan erbjuda förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska, meänkieli eller samiska.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys			
Aktiviteten kommer att genomföras under 2022			
Förvaltningen ska utreda förutsättningar för vikarieanskaffning av hög kvalitet och som underlättar för rektor att säkerställa kvaliteten i undervisning, utbildning och omsorg.	2021-01-01	2021-12-31	
Förvaltningen ska utreda möjligheten till gemensam uppdragsbeskrivning för respektive yrkeskategori inom förskola.	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska utvärdera förskolornas medverkan i forskning- och utvecklingsprogrammet Flerstämmig undervisning i förskolan (FundIF) och sammanställ resultatet i en slutrapport.	2021-01-01	2021-12-31	
! Förvaltningens ska ta fram en modell för mentorskap för nyexaminerade barnskötare och förskollärare.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Förvaltningen har inte påbörjat arbetet.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på att nio indikatorer uppnås helt, åtta uppnås delvis och fem uppnås inte. Ett nämndmål uppnås helt och ett delvis.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om god hälsa och välbefinnande, jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030 har förvaltningen vidtagit åtgärder för att så många som möjligt ska ha en meningsfull sysselsättning och bryta social isolering, trots pandemin.

För att bidra till de globala målen om god utbildning i Agenda 2030 har förvaltningen samverkat med utbildningsförvaltningen kring att ge bättre förutsättningar för utbildning för alla barn. Familjevården har deltagit i utbildning om vikten av välfungerande skolgång för placerade barn, och frågan om skolgång prioriteras vid uppföljningar. Placerade pojkars skolresultat har förbättrats jämfört med föregående år.

Inom Skolsocialt team har 16 ärenden avslutats och för 11 av dem har det varit en positiv utveckling av skolresultat och ökad närvaro i skolan.

För att öka barns delaktighet och inflytande har en arbetsgrupp inom Social omsorg barn och unga sett över möjligheten att utveckla arbetet med brukardelaktighet. Förvaltningen har beslutat att under 2022 arbeta enligt Västermodellen för att få in barns synpunkter och erfarenheter av kontakten de har haft med socialtjänsten. Västermodellen är en metod från Göteborg som syftar till att förstärka barns delaktighet inom socialtjänsten.

Barnets rättigheter och delaktighet i utredningar och insatser är prioriterat inom förvaltningens olika enheter. En mätning visar att barn varit delaktiga och fått information i 79 procent av de utredningar som de varit en del av. I 78 procent av utredningarna har barnet fått uttrycka sin åsikt. Yngre barn drar ner resultatet, då det är svårt att prata med barn under cirka fyra års ålder.

Flickor och pojkar möter en jämställd verksamhet i parklekarna. Parklekarna har ett

inkluderande och relationsskapande arbetssätt och aktiviteterna är könsneutrala och varierade. Det är lika många pojkar som flickor som besöker parklekarna.

Handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019– 2022

Lokal samordnare (LOSAM) är ett projekt som drivs tillsammans med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning och syftar till att förebygga kriminalitet hos unga 10-15 år som riskerar att rekryteras till kriminalitet. Arbetet sker i samverkan mellan polis, skola och socialtjänst. Metoden som ska provas är att aktivera nätverket kring ungdomen och stärka det som fungerar inom familjen och nätverket. Projektet är nystartat och därför kan inga resultat beskrivas.

Socialtjänstens samverkan med polisen har medfört att polisen skriver tydligare orosanmälningar, vilket underlättar arbetet för socialtjänsten.

Social omsorg barn och unga och Social omsorg vuxen samverkar med polis och kriminalvård i Trefas, en operativ samverkan mellan de olika myndigheterna kring tungt kriminella individer. Syftet är att minska den grävsta kriminella aktiviteten (mord, skjutningar, bombdåd osv.) genom att dela bilder och strategier på individnivå, där sekretess medger det samt att förmå kriminella att hoppa av sin kriminella bana.

Utvecklad samverkan mellan skola och socialtjänst

Skola och socialtjänst har tät samverkan. I enlighet med samverkansöverenskommelsen finns en samverkansgrupp där biträdande enhetschefer från myndighetssidan deltar tillsammans med rektorer och fältassistenter. Arbetsgruppen har nyligen påbörjat ett arbete kring ungdomars psykiska ohälsa och alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT).

I LOSAM-projektet, som beskrivs ovan, ingår även några skolor: Skarpatorpskolan, Hammarby södra, Årstaskolan samt Östbergaskolan.

Skola och socialtjänst har inlett ett arbete kring att starta en särskild undervisningsgrupp 2022 för elever i årskurs 4-6, varav flera har svårigheter att hantera sin aggression.

I syfte att fler barn ska genomgå grundskolan med hög skolnärvaro och fullfölja sin skolplikt genomförs en skoljuridisk utbildning för socialsekreterare vartannat år, senast i början av 2021, i samverkan med utbildningsförvaltningen.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Nedan sammanfattas de insatser som förvaltningen genomfört för att öka tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning under året.

En arbetsförberedande process tagits fram inom sysselsättningsverksamheten för personer inom socialpsykiatri och inom daglig verksamhets inriktning mot arbete. Förvaltningen har anställt en arbetsterapeut till sysselsättningsverksamheten Tur och retur. Arbetsterapeuten har ett särskilt uppdrag kring förrehabiliterande insatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Vidare har förvaltningen rustat upp ledstänger mellan Skogskyrkogårdens tunnelbana och de

Synskadades Riksförbund i Sandsborg. Synskadade kan lägga sin käpp längs ledstängerna för att på så vis ledas hela vägen fram till sitt mål. Förvaltningen har också byggt en tillgänglighetsanpassad hundrastgård i Årsta, samt en tillgänglighetsanpassad toalett i Grynkvarnsparken.

Inom förskolan har förvaltningens specialpedagoger genomfört handledningar och utbildningar till förskollärare och barnskötare för att öka tillgängligheten för alla barn. Kompetensutveckling har vidare genomförts i syfte att kunna kommunicera på ett utvecklande sätt med fler barn, i till exempel tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK) och tydliggörande pedagogik genom bildstöd. En specialpedagog har gått utbildning i samordnad individuell plan (SIP) och har därmed kompetens att leda SIP-möten. Det är en del i arbetet med barn i behov av särskilt stöd och samarbetet med socialtjänsten.

En fritidsgård driver en LSS-fritidsverksamhet för inskrivna pojkar en kväll i veckan.

Ungdomsmottagningen har anpassats för att öka tillgängligheten och medarbetarna har funktisdiplomerats.

Även personer med funktionsnedsättning har nu tillgång till den syn- och hörselinstruktör som finns inom äldreomsorgen.

En fördjupad aktgranskning av handläggningen inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri visar att den enskilde deltagit i flertalet uppföljningsmöten och att den enskildes synpunkter framkommer tydligt i flertalet granskade ärenden.

För att öka tillgängligheten inom hemtjänsten har en språksatsning utifrån ett klarspråkskoncept genomförts.

Förvaltningen har sett över träffpunkten Flottens lokaler i Årsta, vilket lett till att verksamheten öppnar i mer tillgänglighetsanpassade lokaler i Rågsved i januari 2022.

Enligt förvaltningens rutin för tjänsteutlåtanden ska tillgänglighetsperspektivet alltid beaktas när förvaltningen formulerar sina synpunkter och förslag i beslutsunderlagen. Vidare får stadsdelsnämndens råd för funktionshinderfrågor möjlighet att lämna synpunkter på ärenden som berör tillgänglighet.

Förebyggande verksamhet

Under januari till november har 368 råd- och stödsamtal genomförts av föräldrarådgivarna, vilket är en ökning från föregående år. Totalt har 170 familjer fått stöd. Hagsätra och Rågsved är särskilt prioriterade områden och familjer därifrån har ökat något jämfört med förra året.

Hembesöksprogrammet, som genomförs i samverkan med barnavårdscentralen (BVC) och som riktar sig till förstagångsföräldrar, har utökats med verksamhet i Vantör. Fler familjer har fått sitt första barn under 2021 än under 2020 vilket medfört en kraftig ökning av hembesök. Under 2021 fick 602 familjer hembesök. Utifrån att fler pappor har varit hemma till följd av pandemin har fler pappor nåtts genom hembesöken.

Hembesöksprogrammet har under del av året genomförts på BVC och på Öppna förskolan på grund av pandemin. Under hösten har besöken återgått till att genomföras i hemmen. BVC Vantör har fått fler nyfödda barn än prognostiserat, vilket inneburit hög arbetsbelastning för

föräldrarådgivarna. Föräldrastödsgrupper i ABC och KOMET har hållits digitalt och i viss mån fysiskt. Programmet Föräldraskap i Sverige (FÖS) har genomförts i samverkan med SHIS-boenden.

Verksamheten på fritidsgårdar och parklekar har till stor del bedrivits utomhus. Utvecklingsarbetet för ökad trygghet och mer strukturerad verksamhet har fortsatt. En utmaning är att en stor andel av medarbetarna på fritidsgårdarna är timanställda och endast arbetar kvällstid, vilket innebär att det är svårt att hitta tillfällena för utvecklingsarbete och utbildning. Därför har en omställning påbörjats, som ska träda i kraft 1 mars 2022.

Fältassistenternas arbete har varit annorlunda under året. Antalet individuella insatser till ungdomar har minskat något och skolbesöken samt det förebyggande arbetet med grupper i skolan och föräldramöten har fått stå tillbaka på grund av pandemin. Det har gett utrymme för metodutveckling och utbildning, vilket också främjar verksamheten.

Ungdomsmottagningen har haft digitala möten och samtal över telefon. Besöken har varit färre och andelen pojkar har minskat. Skolklassbesöken har kunnat genomföras digitalt. Medel för uppdrag psykisk hälsa har finansierat en projektanställning vilket möjliggjort för verksamheten att nå ut till fler grupper. Pandemin har hindrat utåtriktat arbete som besök på fritidsgårdar och liknande.

Informationsutskick till föräldrar med barn på mellan- och högstadiet har gjorts vid sex tillfällen. I utskicken har tips och råd om föräldraskap kompletterats med kontaktuppgifter till fältassistenter, föräldramottagning och lokal polis för att underlätta möjligheten att ta kontakt eller ge information. Informationen har även spridits genom sociala medier och tryckta annonser.

Handläggning

Antal inkomna orosanmälningar om barn och unga var 4 434, ganska jämnt fördelat mellan flickor och pojkar, och på ungefär samma nivå som 2020. Cirka 20 procent av anmälningarna har lett till utredning inom avdelningen generellt.

Hela BoU	2021			2020			2019		
	Flickor	Pojkar	Total	Flickor	Pojkar	Total	Flickor	Pojkar	Total
Orosanmälningar	2 067	2 367	4 434	2 081	2 445	4 526	1 700	1 997	3 697
Antal inledda	436	483	919	434	478	912	415	492	907
Andel inledda	21%	20%	21%	21%	20%	20%	24%	25%	25%

Mottagningsenheten hanterade drygt hälften av orosanmälningarna och inledde utredning i 34 procent av fallen, vilket är mer än sett till hela avdelningen. Om det inkommer en orosanmälan för ett barn som redan är aktuellt inom utredningsenheten, så inleds inte alltid en ny utredning.

Polisen är den vanligaste anmälaren, även om det är vanligt att anmälningar kommer även från skola och socialtjänst. Socialtjänsten hanterar många ärenden där barn och unga har en kriminell livsstil, och många barn växer upp i en våldsam hemmiljö vilket kan förklara att orosanmälan ofta kommer från polisen.

När ett ärende inkommer till socialtjänsten ska en förhandsbedömning göras inom 14 dagar för att avgöra om det ska bli en utredning eller inte. Under både 2021 och 2020 genomfördes detta i 78 procent av ärendena.

Mottagningsenheten strävar efter att hålla tiden för förhandsbedömningar. Oftast finns det synnerliga skäl för att tiden inte hålls. Under maj 2021 var inflödet av anmälningar ovanligt högt och under hösten var enheten inte fulltalig, varför förvaltningen bland annat förstärkte enheten med konsulter.

Ett barn får utredas i maximalt fyra månader. Trots den höga ärendeingången visar bilden nedan att en negativ trend har kunnat vändas under året, vilket är viktigt för att familjerna skyndsamt ska få de insatser de är i behov av. Nu utreds barn klart till 80 procent inom den lagstadgade tidsramen jämfört med 70 procent 2020.

Vid utredningar används bedömningsinstrumenten iRisk (vid våld) och SAVRY (vid allvarlig och återkommande brottsmisstanke för åldern 12-18 år) för att öka kvaliteten i utredningarna. Under året har två kollegiala granskningar av 204 beslutsunderlag genomförts för att undersöka om bedömningsinstrumenten används. De visar att man använt delar av iRisk i 39 ärenden och SAVRY har använts i 2. Resultatet visar att ytterligare ansträngningar behöver göras för att öka användningen av bedömningsinstrumenten. Fler medarbetare behöver utbildas i SAVRY och det behöver betonas att SAVRY ska användas. Granskningen visar tydligt att implementeringen av SAVRY är ett utvecklingsområde.

Under januari - oktober har Familjerätten haft uppdrag för 2 628 barn, vilket är en ökning med nio procent jämfört med 2020. Den flesta ärenden, 1 961 stycken, utgörs av så kallade "föräldraskap", där uppdraget är att fastslå föräldraskap där inga frågetecken finns kring vem som är förälder. Det är också inom denna kategori som ärendemängden ökat mest.

Samordnad individuell plan

Samordnad Individuell Plan (SIP) ska upprättas när den enskilde har behov av insatser från både socialtjänst och hälso- och sjukvård. Även skolan kan initiera SIP. SIP är ett gemensamt planeringsmöte med vårdgivare/personal, barnet/den unge, vårdnadshavare och ibland anhöriga.

Stadsdelsförvaltningens uppdrag är att öka förekomsten av SIP för barn och unga, samt att en handlingskraftig och individcentrerad samverkan inom ramen för Barn i behov av särskilt stöd (BUS) är prioriterad.

Antalet barn och unga som har fått en SIP som initierats av socialtjänsten ligger kvar på samma nivå som året innan med totalt 52 barn, varav 25 flickor och 27 pojkar. Majoriteten, 32 barn, har en diagnostiserad neuropsykiatrisk funktionsvariation (NPF), 11 barn var hemmasittare i upp till 2 år. I genomsnitt genomförs 3 SIP-möten per barn.

Projekt Tidigt Stöd.

Stadsdelsförvaltningen har påbörjat projektet Tidigt Socialt Stöd, ett projekt som initierats i samverkan med Uppdrag Psykisk Hälsa Stockholms län, som är en överenskommelse mellan regeringen och Sveriges kommuner och regioner (SKR) samt Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning. Projektet syftar till att se över hur socialtjänsten kan arbeta med barn och unga för att i ett tidigt skede bryta en negativ utveckling av sociala problem. Som en del av projektet har en genomlysning av alla förhandsbedömningar samt utredningar under år 2018 genomförts. Genomlysningen synliggör vilka barn och unga som anmäls till socialtjänsten, hur man arbetar med dem idag och vad som kan behöva utvecklas. Under våren presenterades resultatet för cirka 90 av avdelningens medarbetare. Arbetet med projektet fortsätter.

Insatser

Multisystemisk terapi (MST) är den mest intensiva insats som kan ges på hemmaplan för barn och unga 12-17 år. Det är en evidensbaserad modell för öppenvårdsbehandling. Behandlingen är intensiv och innebär att MST-terapeuten träffar familjen minst två gånger i veckan under en period på fem-sex månader. Under året har insatsen beviljats till 20 ungdomar (12 pojkar och 8 flickor), varav 12 har avslutats enligt plan. Fem ungdomar har en pågående behandling och tre ungdomar har avbrutit sin behandling. Vid avslut bodde elva av tolv ungdomar kvar hemma medan en ungdom placerades vid insatsens avslut.

Förvaltningen har fått utökade anslag från socialförvaltningen kopplat till uppdragen med skolsocialt team (SST) och Social insatsgrupp (SIG-unga) för 2021 och en utökning av bemanningen i dessa team har skett med sammanlagt tre behandlare fram till årsskiftet (1 SIG och 2 SST).

SST har under året haft 35 elever inskrivna (18 flickor och 17 pojkar). Av dessa har 16 avslutats under året. För 11 av de 16 visar uppföljningen en betydande positiv utveckling när det gäller skolnärvaro och anknytning till skolan, och för 3 har insatsen haft en viss positiv effekt.

Hittills i år har SIG varit insats i 15 ärenden (1 flicka och 14 pojkar), så väl nystartade, som överlappande från föregående år. Av dessa har fem avslutats med måluppfyllelse, vilket innebär att de upphört med kriminalitet, och en har avbrutit sin insats. Övriga är pågående enligt plan.

Familjehemsvård

I nuläget är 82 barn och unga placerade i familjehem. Under 2021 har det hittills rekryterats familjehem till 18 barn och unga. 31 barn och unga är placerade i jourhem i väntan på familjehem. Behovet av familjehem har ökat kraftigt under 2021. Förvaltningen har arbetat med att rekrytera fler egna familjehem och har lyckats förhandla med konsultbolag för att ta över familjehem.

Förvaltningen har inte kunnat avsätta en medarbetare för rekrytering av nya familjehem så

som det var planerat. Med anledning av den kraftiga ökningen av barn i behov av familjehem har flera barn fått vänta länge i jourhem innan förvaltningen hittat lämpligt familjehem. Under 2021 har förvaltningen tillsammans med Farsta och Skarpnäck stadsdelsförvaltningar påbörjat ett samarbete för att se över möjligheten till utökad samverkan kring rekrytering.

Brukarundersökningar

Flera verksamheter har genomfört brukarundersökningar för att ta reda på hur barn upplever kontakten med förvaltningens verksamheter.

Ungdomsmottagningen genomförde en brukarenkät där 93 av 94 svarade, varav 14 var pojkar. Samtliga var nöjda eller mycket nöjda med det stöd de fick och bemötandet från kuratorerna. Den kritik som framkom var att det fanns få lediga tider att boka och att det var långa kötider.

Familjevården skickade ut 64 enkäter till placerade barn och unga med frågor kring deras upplevelse av delaktighet. Då det enbart kom in 23 svar är det svårt att göra någon större analys av svaren, men de flesta som svarade var positiva till kontakten med sin socialsekreterare. De vet varför de är placerade, får egen tid med sin socialsekreterare och upplever att de blir lyssnade på. Inför nästa års brukarundersökning ska socialsekreterarna vara mer aktiva i att påminna familjehemmen om att hjälpa till att svara på enkäten för att höja svarsfrekvensen.

Stöd vid utsatthet för våld

Relationsvåldscentrum sydost, RVCS, erbjuder stöd och behandling för vuxna som levt i eller utövat våld i nära relation. Insatsen ges i form av individuella samtal, kvinnogrupp till våldsutsatta kvinnor, eller ickevåldsgupp till våldsutövare. RVCS är en regionaliserad verksamhet där stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck ingår. Under 2021 har RVCS fått ett uppdrag att erbjuda stöd till barn vars föräldrar är aktuella på RVCS och som inte får stöd i någon annan del av socialtjänsten. Arbetet är under uppbyggnad. Under hösten har medarbetare utbildats i metoden "Trappan", som är utformad för att ge stöd till barn som upplevt våld i familjen. Som en del i utbildningen har insatsen erbjudits fem barn som faller inom målgruppen ovan. Från årsskiftet ingår stödet i RVCS ordinarie verksamhet. Enskede-Årsta-Vantör står för 40 procent av ärendena inom RVCS. Av brukarna är 92 procent kvinnor och 6 procent män, medan 2 procent inte uppgett kön. 95 procent av våldsutövarna är män. Bland våldsutsatta har det inkommit 54 brukarenkäter, som visar att 52 personer är mycket nöjda och 2 ganska nöjda med bemötandet. 48 personer är mycket nöjda, 5 ganska nöjda och 1 varken nöjd eller missnöjd med stödet sammantaget.

Relationsvåldsteamet (RVT) har under året haft 203 aktuella personer, vilket är ungefär samma antal som 2020. Inflödet var lägre under våren och ökade under hösten. 6 män har ansökt om stöd för våldsutsatthet, övriga ärenden har varit kvinnor. Sammanlagt 70 personer, alla kvinnor, har placerats på skyddat boende och 89 barn har varit medföljande. 2 våldsutövare har utretts av RVT.

Inom RVT har 45 procent av ärendena avslutats enligt plan, vilket är lägre än målet för året. Av ärendena har 27,5 procent avslutats utan insats och 27,5 procent har avbrutit insatsen. Under året har 25 personer som varit bostadslösa och beviljats skyddat boende fått ett mer självständigt boende, såsom eget förstahandskontrakt eller boende genom SHIS.

Inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri har 18 personer som är utsatta för våld i nära relation uppmärksammats, vilket är en ökning jämfört med föregående år. Samtliga har varit kvinnor. En förklaring till ökningen kan vara att det under hösten varit fler fysiska möten än det var samma tidpunkt 2020, och att det kan vara lättare att ta upp frågan vid ett fysiskt möte.

Rätt insatser i rätt tid

Sociala insatsgrupper (SIG) ger stöd till personer som vill lämna en kriminell livsstil. Vid årets slut är 17 personer aktuella inom SIG för åldersgruppen 18-29 år, samtliga män. Sammanlagt har 25 personer varit aktuella under året. Tio av dessa har avslutats enligt planering och fyra har avslutats utan att målet uppnåtts. Flera av ärendena har en mycket hög hotbild som gör att det i dagsläget inte går att genomföra en planering mot boende och sysselsättning i Stockholm. I två ärenden har det gjorts en omlokalisering, där insatser gavs från annan ort. En av personerna avbröt emellertid insatsen efter ett halvår. Övriga personer har tackat nej till insats då de inte vill lämna Stockholm eller inte vill samarbeta med polisen. Fyra personer har motiverats att påbörja avhoppprogram hos utförare i Stockholm.

Sedan i höstas deltar förvaltningen i en arbetsmodell som heter Trefas och som är en samverkansmodell mellan socialtjänst, polis och kriminalvård, för att minska det dödliga gängvåldet.

Förvaltningen deltar i ett projekt tillsammans med Beroendecentrum Stockholm, Prima Maria, Psykiatri Södra Stockholm, socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna Farsta, Skarpnäck och Södermalm. Syftet är att utveckla samverkan för att personer med samsjuklighet och komplexa vårdbehov ska få en god samordning och individuellt anpassade insatser. Erfarenheten är att de aktuella personerna har komplexa vårdbehov och att arbetet tar lång tid. Förvaltningen har vid årets slut tre personer med mycket komplex problematik med i projektet.

Förvaltningen har tillsammans med Öppenvård Sydost, Skarpnäck och Farsta stadsdelsförvaltningar implementerat en gemensam rutin för att personer som är aktuella på Öppenvård sydost ska få parallella insatser i form av försörjningsstöd och missbruksbehandling. Förvaltningen har uppmärksammat att samarbetet kan utvecklas så att fler brukare har en planering för både sin behandling och för en egen försörjning. Under året har 29 personer, varav 23 män och 6 kvinnor, genomgått behandling på Öppenvård Sydost och samtidigt varit aktuella på försörjningsstöd. Vid 17 tillfällen har en gemensam arbetsplan upprättats, för 14 män och 3 kvinnor.

Enskildas möjlighet till ett självständigt liv

Vid årets slut har 49 personer, varav 20 kvinnor och 29 män avslutat sitt avtalat boende genom SHIS och flyttat till annat boende.

Under året har 26 personer, varav 15 kvinnor och 11 män, tagit över kontraktet på sin försökslägenhet och målet uppnås för året. 9 kvinnor och 5 män har flyttat till försökslägenhet, vilket är något lägre än målet. 9 kvinnor och 20 män har flyttat till träningslägenhet, vilket är högre än målet för året. 10 personer som bott i träningslägenhet har avbrutit sin insats då boendet av olika skäl inte fungerat.

Vid årets slut bor 8 personer, varav 2 kvinnor och 6 män, i lägenhet via Bostad först. Under

året har 7 personer, varav 2 kvinnor och 5 män, blivit uppsagda och inte kunnat ha kvar insatsen. Ingen av de 15 personer som bott i Bostad först under året fått ta över sitt kontrakt. 60 procent av de personer som beviljats insatsen har kvar sitt boende efter ett år, vilket är högre än målet för året.

Under 2021 har 64 meddelanden om avhysning inkommit, vilket är en minskning med 13 procent jämfört med föregående år. Totalt har 42 avhysningar kunnat förhindras medan 22 har verkställts, vilket är färre jämfört med föregående år. Grunden för avhysning är i de flesta fall hyresskulder.

Fem barnfamiljer har vräkts. För ett av hushållen handlade det om både hyresskulder och omfattande störningar, för ett annat om störningar, två av hushållen hade hyresskulder och ett hushåll var orsaken olovlig andrahandsuthyrning. De hushåll som hade störningar gick inte vräkningarna att hindra. Övriga hushåll valde att tacka nej till hjälp från socialtjänsten och löste sin situation på annat sätt.

Under året har 124 personer från stadsdelsområdet påbörjat missbruksbehandling på Öppenvård Sydost, däribland 21 kvinnor och 103 män. 68 personer har fullföljt sin behandling, 34 personer har avbrutit sin behandling och 22 personer har pågående behandling. De som genomgått behandling har fått möjlighet att delta i en utvärdering av insatsen. Utvärderingen visar att behandlingen har bidragit till en positiv förändring.

Under året har fem män påbörjat behandling mot spelmissbruk. Det är fortsatt svårt att nå ut till personer med spelmissbruk och flera avbryter behandlingen i förtid. Behovet av behandling har ökat, främst under hösten 2021.

Inom budget- och skuldrådgivningen har totalt 303 ärenden, varav 136 kvinnor och 167 män, avslutats under året. Av dessa avslutades 234 med en fungerande ekonomi, varav 108 kvinnor och 126 män.

Steg mot ett självständigt boende för personer med funktionsnedsättning

Femton personer, varav nio kvinnor och sex män, har avslutat sin insats inom boendestöd och klarar sig utan stöd.

Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning har 24 personer, varav 16 kvinnor och 8 män, fått ett mer självständigt boende under året. Det är en ökning med tre personer jämfört med föregående år. Med självständigt boende avses till exempel att ta över kontraktet på sin försökslägenhet, flytta från träningslägenhet till försökslägenhet, flytta till eget boende eller flytta till försökslägenhet från bostad med särskild service enligt LSS. Två kvinnor som tidigare bodde på bostad med särskild service enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har flyttat till försökslägenhet och en kvinna som tidigare bodde i försökslägenhet har flyttat till eget boende i andra hand.

Under året har 15 personer, varav 9 kvinnor och 6 män, som fått stödinsatser från samlarteamet kunnat minska sina ägodelar i hemmet. 4 personer som haft vräkningshot på grund av samlarbeteende har fått det avvärjt.

Öka kvalitet, rättssäkerhet och tillgänglighet i handlägningsprocessen och utförandet av insatser

Inom handläggning av funktionsnedsättning och socialpsykiatri har arbetet med barnkonsekvensanalyser bidragit till att barnets röst kommer fram tydligare i utredning och beslut jämfört med tidigare. Under hösten gjordes en granskning som visade att det fanns barnkonsekvensanalys i 14 av de 18 granskade ärendena. I de ärenden där analys saknades fanns delar av barnperspektivet med, men bedömdes inte vara tillräckligt.

Inom utförarverksamheterna inom funktionsnedsättning har rutinen för barns delaktighet setts över med syfte att stärka barnets perspektiv i utförandet av insatser.

Kompetenssatsningen i lågaffektivt bemötande har bidragit till att medarbetare ändrat sitt förhållningssätt. Lågaffektivt bemötande har fungerat bra framförallt för personer med Downs syndrom och personer med förvärvad hjärnskada.

Goda exempel

EU-projekt med Rädda Barnen

Förvaltningen deltar tillsammans med representanter från skyddat boende i ett EU-projekt med Rädda Barnen. Syftet med projektet är att förbättra insatserna för barn som följer med till skyddat boende. En del av projektet handlar om att utreda om förvaltningen kan utveckla bättre samordning mellan myndighetsutövning, skyddat boende och eventuella insatser från barn- och ungdomspsykiatri (BUP). Målet är att forskare och praktiker tillsammans kommer fram till ett förslag på arbetssätt. Projekt leds av forskare från Ersta Sköndal Bräcke Högskolan.

Mentorsfamiljer

Familjevården ingår i projektet Mentorsfamiljer. Två erfarna familjehem fungerar som stöd och avlastning till andra familjehem som önskar detta stöd. Genom denna insats har barn kunnat bo kvar i sitt familjehem och inte behövt flytta. Projektet övergår nu till ordinarie verksamhet vilket innebär att fler familjehem kan erbjudas detta stöd.

Verktyg för översättning av information

Inom förvaltningens relationsvårdsteam (RVT) har ett verktyg införts som översätter information om föräldraskapsstöd, våld och tvångsåktenskap till flera olika språk. Relationsvårdsteamet har även utvecklat arbetet med att använda bildstöd och pictogram i mötet med brukare, vilket introducerats under hösten.

Ökad delaktighet för barn och unga

Inom myndighetsutövningen för funktionsnedsättning och socialpsykiatri har förenklade uppföljningsfrågor tagits fram för att göra barn och unga mer delaktiga vid möten. "Spelet om mig" används vid vissa möten. Anpassade brev/inbjudningar till möten har tagits fram.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avväjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	65,63 %			40,85 %	50 %	Tas fram av nämnd	VB 2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	VB 2021
  Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	24,5 %	24,9 %	24 %		24 %	24 %	VB 2021
  Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	7,5 %	6,7 %	10 %	25,6 %	75 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
Analys Målet om att erbjuda samtal inom en vecka nås inte. Totalt har det inkommit 40 ärenden som faller inom ramen för denna indikator. I tre ärenden har handläggare erbjudit möte med polis och familj inom en vecka. Orsakerna till den bristande måluppfyllelsen antas ha samband med pandemin, som medfört hög sjukfrånvaro bland medarbetarna. Lagstadgat arbete har prioriterats. En ny arbetsrutin är framtagen för hur dessa ärenden ska hanteras, men den har på grund av organisatoriska förändringar inom enheten inte helt kunnat implementeras under året.							
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	87 %	86 %	87 %	88 %	90 %	öka	2021
Analys Verksamheterna gör analyser av resultaten och tar fram åtgärder.							
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	91 %	93 %	90 %	93 %	93 %	öka	2021
Analys Utfallet för män är i linje med årsmålet. Utfallet för kvinnor är lägre än målvärdet, vilket påverkar det totala utfallet. Verksamheterna gör analyser av resultaten och tar fram åtgärder.							
  Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	83 %	83 %	83 %	82 %	83 %	80 %	2021
  Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	60,87	65,22 %	56,52 %	66,67	75 %	75 %	VB 2021
Analys Skolresultaten totalt har sjunkit för placerade barn och unga. Pojkarna har höjt sina resultat och flickorna har sänkt sina betyg i kärnämnen. Bland barn som har insatsen Skolfam klarar 69 procent skolmålen. Arbetet med att stötta placerade barn och deras skolgång pågår kontinuerligt.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	60	54,55 %	100 %	100	50 %	Tas fram av nämnd	2021
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	90 %	85 %	88 %	90 %	90 %	2021
Analys Utfallet för män är i linje med årsmålet. Utfallet för kvinnor är lägre än målvärdet, vilket påverkar det totala utfallet. Verksamheterna gör analyser av resultaten och tar fram åtgärder.							
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	80 %	81 %	79 %	80 %	79 %	2021
Analys Det totala utfallet är lägre än utfallet för kvinnor och män. Detta beror på att det finns ett antal som har svarat utan att uppge kön. Verksamheterna gör analyser av resultatet och tar fram åtgärder.							
  Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	83,33	100 %	75 %	40,94	45 %	Tas fram av nämnd	2021
  Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	70	71,43 %	63,64 %		75 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys Det var svårt att sätta ett målvärde då frågeställningen inte ställts tidigare till hela målgruppen. När enkäter ställts till personer som varit aktuella på Öppenvård Sydost har värdet varit betydligt högre.							
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	45,42	47,48 %	43,09 %		80 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
Analys För att kunna besvara indikatorn behöver varje handläggare granska samtliga sina avslutade beslutsunderlag (utredningar) då paraplysystemet inte kan leverera data av det här slaget. Mätningen har skett under vissa månader under året för att möjliggöra en rimlig hantering. Barnets delaktighet bestod av tre frågor (delmål) där samtliga behöver besvaras med JA för att få ett positivt svar på indikatorn.							
<ul style="list-style-type: none"> • Delmål 1: Barnet har fått information om rätten till delaktighet och anledningen till utredning – 79 procent • Delmål 2: Barnet har getts möjlighet att uttrycka vad hen tycker under utredningen – 78 procent • Delmål 3: Barnet har fått information och återkoppling i anslutning till avslutad utredning – 49 procent 							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Det är fråga 3, om återkoppling vid avslutad utredning, som drar ned resultatet och som enheten behöver arbeta vidare med för att förbättra.</p> <p>Förvaltningen kan generellt sett bli bättre på att ge återkoppling till yngre barn.</p>							
	Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	69,44	69,17 %	69,75 %	80 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
<p>Analys</p> <p>För att kunna besvara indikatorn behöver varje handläggare granska samtliga sina avslutade beslutsunderlag (utredningar) då paraplysystemet inte kan leverera data av det här slaget. Mätningen har skett under vissa månader under året för att kunna möjliggöra en rimlig hantering.</p> <p>Det som framkommer av denna mätning anses tyvärr inte spegla verkligheten. Förvaltningen arbetar aktivt med att involvera viktiga personer i barnens liv i utredningsarbetet. Förskola och skola ska därför alltid kontaktas för referenstagning.</p>							
	Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	23			27	Tas fram av nämnd	2021
	Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	367 st			640 st	Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys</p> <p>Att antalet är lägre än årsmålet beror på flera faktorer. Tidigare har det troligen förekommit dubbelrapportering, vilket förvaltningen nu hittat arbetssätt för att komma tillrätta med. Vidare har rapporteringen ändrats, vilket innebär att det endast är myndighetsutövande verksamheter som rapporterar nu. Förvaltningen har även utvecklat arbetssättet för att statistiken ska vara mer korrekt, vilket bidragit till en förskjutning. Det nya arbetssättet för att rapportera startade i början av mars. Av det totala antalet har det varit 343 kvinnor och 23 män.</p>							
	Antal vräkningar som berör barn	5		2	0	Tas fram av nämnd	VB 2021
<p>Analys</p> <p>I två av fallen har kontraktet inte gått att rätta på grund av störningar. I tre av fallen har hushållen tackat nej till stöd från socialtjänsten och löst sin situation på annat sätt.</p>							
	Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	70 %	70 %	73 %	69 %	80 %	Tas fram av nämnd
<p>Analys</p> <p>Det totala utfallet är lägre än utfallet för kvinnor och män. Detta beror på att det finns ett antal som har svarat utan att uppge kön. Verksamheterna gör analyser av resultatet och tar fram åtgärder.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra åtgärder och nödvändiga ändringar samt se över hela processkedjan för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det.	2021-01-31	2021-06-30	
Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvaret för beställning av vissa eller alla typer av bostäder med särskild service i syfte att öka likställigheten och tillgången till fler LSS-bostäder. Utredningen ska	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
innehålla en grundlig analys av de ekonomiska konsekvenserna på kort och lång sikt av eventuell flytt av beställaransvaret			
✔ Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna, samt vid behov med stöd av arbetsmarknadsnämnden, utreda en utveckling av fritidsgårdarnas fortsatta uppdrag i syfte att nå fler och erbjuda mer kontinuerlig och planerad verksamhet, inklusive hur mer verksamhet kan ske mobilt och digitalt samt ta fram en modell för fortsatt drift av fritidsgårdar som stängts på grund av hot och kriminalitet.	2021-01-01	2021-12-31	
✔ Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans säkerställa att alla barn som är placerade på HVB- eller familjehem har en skolplanering och inte står utan skolgång mer än en vecka	2021-01-01	2021-12-31	
✔ Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska utveckla och systematisera uppföljningen av hur klienterna och brukarna upplever effekten av de insatser de får genom socialtjänsten	2021-01-01	2021-12-31	
✔ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att Esset är ett verksamhetssystem som möjliggör en evidensbaserad socialtjänst med fokus på att klienten känner att den fått fungerade stöd	2021-01-01	2021-12-31	
✔ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna införa en samlad verksamhetsuppföljning för LSS-verksamheter	2021-01-01	2021-12-31	
✔ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2021-01-01	2021-12-31	
✔ Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att söka socialtjänst i annan stadsdel än där man bor när det gäller hedersrelaterade problem	2021-01-01	2021-12-31	
✔ Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna samverka särskilt med Polisen kring initiativ gryning och arbeta för att stödet till utsatta för våld i nära relation sker samordnat	2021-01-01	2021-12-31	
✔ Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna tydliggöra fältassistenternas uppdrag, arbetsmetoder och mål i syfte att skapa en likställighet i staden	2021-01-01	2021-06-30	
✔ Socialnämnden ska stötta stadsdelsnämnderna i genomlysning av socialtjänstens barn- och ungdomshandläggning enligt modell "Rätt stöd i rätt tid"	2021-01-01	2021-12-31	
✔ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram förslag på förändrade riktlinjer för att införa en ny form av sysselsättning inom socialpsykiatri samt i samband med detta göra en översyn av ersättningsystemet för sysselsättning	2021-01-01	2021-12-31	
✔ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla en modell för verksamhetsuppföljning för samtliga verksamheter inom socialtjänsten oavsett regiform	2021-01-01	2021-12-31	
✔ Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden fullt ut implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn	2021-01-01	2021-12-31	
✔ Stadsdelsnämnderna ska inrätta strategisk funktion för samverkan skola-socialtjänst-polis-civilsamhälle	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2021-01-01	2021-12-31	
  Stadsdelsnämndernas ska tillsammans med socialnämnden utreda förutsättningarna för att samlokalisera socialsekreterare och polis i stadens lokalpolisområden	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och socialnämnden ska utveckla samverkan kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: 1.4.1 Barn, unga och vuxna i stadsdelsområdet får en handläggning av hög kvalitet

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen ska genomföra en grundlig analys och kartläggning av alla orosanmälningar och utredningar rörande barn och unga i syfte att se eventuella brister och förbättringsmöjligheter. Förvaltningen ska även öka brukardelaktighet inom Social omsorg barn och unga, vilket ledningsgruppen ser över och kommer fram med olika förslag för de olika enheterna.

En systematisk uppföljning kommer att ske utifrån kärnuppdragen och ligga till grund för de prioriteringar och åtgärder som beslutas för att öka kvaliteten i verksamheten för brukarna och i arbetet mot en ökad självständighet och självförsörjning. Genom evidensbaserade insatser och samverkan mellan olika parter får den enskilde stöd i processen mot ett självständigt liv.

Förväntat resultat

Barn är delaktiga och ges information i ärenden som berör dem.

Stödet bidrar till att enskilda kan bo i ett självständigt boende.

Stödet bidrar till att enskilda har ett självständigt liv.

Enskilda klarar sig med mindre omfattning av stödinsatser.

Risk- och behovsbedömningar genomförs i hög utsträckning med till exempel bedömningsinstrumenten SAVRY eller iRisk.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på att förvaltningen har gett stöd inom olika områden för att personer som söker stöd och insatser ska bli mer självständiga och självförsörjande. Insatser som getts för att personer ska få ett stadigvarande och mer självständigt boende har lett till goda resultat. Målsättningen om andel hot om vräkning som kunnat avvärjas har kunnat uppfyllas. Däremot har fem barnfamiljer blivit vräkta från sina bostäder. Aktiviteterna har kunnat genomföras under året förutom att utreda och kartlägga bakomliggande orsaker till det höga antalet våldsärenden, vilket inte har kunnat prioriteras bland annat på grund av pandemin.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀♂ Flickor och pojkar upplever delaktighet i mötet med socialsekreterare och behandlare	96 %	68,57 %	77,27 %	83 %	90 %		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förenkla språket inom dokumentationen inom både handläggning och utförandet av insatser.	2021-01-01	2021-12-31	
 Implementera Lokal handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019 – 2022 inom Social omsorg barn och unga	2021-01-01	2021-12-31	
 Inventering av vilken skriftlig information som kan innehålla ett mer enkelt språk inom ramen för förvaltningens ansvarsområde.	2021-01-01	2021-12-31	
 Social omsorg barn och unga ska fortsätta den påbörjade implementeringen av rutinen kring arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck	2021-01-01	2021-12-31	
 Utreda och kartlägga bakomliggande orsaker till höga antalet våldsärenden.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys			
Ett svårt och resurskrävande arbete som inte har kunnat prioriteras. Pandemin har också försvårat arbetet.			
 Utveckla arbetet med att prata med barn som lever i familjer där förälder eller hushåll är aktuella inom socialtjänsten.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys			
I höstas anordnade förvaltningen en grupp för föräldrar med riskbruk som har minderåriga barn, där även barnen var välkomna. Förvaltningen lyckades inte rekrytera deltagare till gruppen och kommer därför att prova andra sätt att rekrytera deltagare till gruppen.			
 Utveckla arbetet med brukardelaktighet inom Social omsorg barn och unga	2021-01-01	2021-12-31	
 Vidareutveckla dialogen med brukare kring utvecklingsfrågor inom Social omsorg vuxen	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: 1.4.2 Barn, unga och vuxna i behov av stöd får insatser av hög kvalitet.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen arbetar för att öka integration och flickors närvaro på fritidsgårdar genom att utveckla ungdomsdialog, till exempel genom gårdsråd. Vidare ska förvaltningen se över fritidsgårdspersonalens anställningsform och kompetensnivå i syfte att höja kompetensen. Förvaltningen ska också starta ett projekt tillsammans med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning för att nå unga som riskerar att rekryteras in i kriminalitet.

Systematisk uppföljning kommer att ske utifrån kärnuppgifterna och ligga till grund för de prioriteringar och åtgärder som beslutas för att öka kvaliteten i verksamheten för brukarna och i arbetet mot en ökad självständighet och självförsörjning.

Genom evidensbaserade insatser och samverkan mellan olika parter får den enskilde stöd i processen mot ett självständigt liv

Förväntat resultat

Insatser leder till önskat resultat.

Lika goda resultat uppnås oavsett kön.

Individen är i möjligaste mån delaktig i hur insatsen utförs.

Barn, unga och vuxna är nöjda med bemötandet.

Fritidsgårdar och parklekar utgår från barns behov och är fria från fördomar och beteenden som har sin grund i stereotypa föreställningar om kön.

Barn utvecklar förmågor till socialt samspel, lek, språk och skapande i nämndens öppna förskolor.

Barn som riskerar att fara illa uppmärksammas av öppna förskolan och samarbetet med socialtjänsten fungerar väl.

Deltagande i introduktionsförskola och öppen förskola ökar inskrivningsgraden i förskola.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen bygger på att förväntade resultat uppnåtts och att planerade aktiviteter i huvudsak har kunnat genomföras. Trots att fokusgrupper inte har kunnat genomföras har verksamheterna istället, på egen hand, sett över behoven hos brukarna. En del inköp av digitala hjälpmedel har gjorts. Som en följd av pandemin så har nya digitala arbetssätt börjat användas.

Verksamheterna arbetar systematiskt för att brukare ska bli självständiga. Resultaten tyder på att insatser leder till en ökad grad av självständighet, till exempel att boendestödsinsatser har avslutats eller att brukare kommer vidare till ett mer självständigt boende. Alla personer som deltagit i utvärdering av sin behandling mot missbruksproblem uppger att de fått en förbättrad livssituation.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel flickor/kvinnor, pojkar/män som fullföljer SIG enligt planering	53 %	58 %	100 %	55 %	40 %		2021
 Andel pojkar av totalt antal besökare hos kurator på ungdomsmottagning	15 %			21 %	23 %		2021
Analys							
På grund av pandemin har inte ungdomsmottagningen kunnat arbeta utåtriktat, till exempel mot fritidsgårdar, vilket sannolikt påverkat att färre pojkar sökt sig till mottagningen.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förenkla språket inom dokumentationen inom både handläggning och utförandet av insatser.	2021-01-01	2021-12-31	
! Förvaltningen kommer att bjuda in till fokusgrupper för brukare med funktionsnedsättning för att utreda vilken typ av digitala hjälpmedel som är lämpliga för målgrupperna.	2021-01-01	2021-12-31	
Analys			
På grund av pandemin har det inte varit möjligt att utföra fokusgrupper. Varje verksamhet har istället på egen hand sett över behoven hos brukarna. En del inköp av digitala hjälpmedel har gjorts. Där det finns tekniska problem har samverkan skett inom förvaltningen och en åtgärdslista tagits fram. Som en följd av pandemin så har nya digitala arbetssätt börjat användas.			
✓ Inventering av vilken skriftlig information som kan innehålla ett mer enkelt språk inom ramen för förvaltningens ansvarsområde.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Kollegial observation kommer att implementeras i verksamheter inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri för att strukturerat arbeta med bemötandefrågor.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Missbruksvårdens öppenvård, Öppenvård sydost, ska under året starta samtalsgrupper med föräldrar som har barn under 18 år.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Stärka chefsamverkan och kunskapsutbyte mellan RVT och RVC inom förvaltningarna i klustret för RVC sydost i syfte att uppnå gemensam verksamhetsutveckling.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Undersöka möjligheten att flytta till en mer tillgänglig lokal för förvaltningens öppna mötesplats Flotten.	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att tre av de mätbara indikatorerna uppfylls helt, en uppfylls delvis och en uppfylls inte. Verksamheten har huvudsakligen bedrivits enligt verksamhetsplanen. De två nämndmålen uppfylls helt.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om ingen hunger, god hälsa och välbefinnande, jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030 har förvaltningen samarbetat med Östermalms stadsdelsförvaltning i en rad aktiviteter. Ett exempel som ökat välbefinnandet hos äldre är olika former av samtalsgrupper om psykisk ohälsa.

Äldrevänlig stad

Med utgångspunkt i stadens strategi för en äldrevänlig stad och Stockholms stads vision om Möjligheternas Stockholm 2040 har stadsdelsförvaltningarna planerat för testning av en digital tjänst ”säkra möten” inom förvaltningarnas hemtjänstenheter. ”Säkra möten” innebär att vissa hemtjänstbesök kan utföras digitalt. En behovsinventering visar att antalet larm och behovet av tillsynsbesök kan minska med den digitala tjänsten.

Jämställdhet

Förvaltningen har granskat resultaten från biståndshandläggarnas kvalitetsmätningar inom hemtjänsten för att se om det finns oskäligena skillnader mellan upplevd kvalitet för kvinnor respektive män. Skillnaderna är genomgående mycket små. Störst är skillnaden när det gäller upplevd trygghet i det egna boendet med stöd av hemtjänsten. Här uppger cirka 95 procent av männen och 86 procent av kvinnorna att de känner sig trygga. Det går inte att dra några slutsatser om hemtjänstens eventuella påverkan på resultatet, utifrån den information kvalitetsmätningen ger.

Trygghet

För att öka äldres trygghet har alla personer med insatser en ansvarig huvudhandläggare. Det underlättar samverkan mellan beställare och utförare samtidigt som brukarens tillgänglighet till handläggare har ökat. En undersökning visar att fler är nöjda med tillgängligheten.

Följsamheten till basala hygienrutiner har förbättrats. Egenkontroller har visat tydliga förbättringar, men också ett behov av fortsatta uppföljningar. Förvaltningens särskilda boenden har anpassat frekvensen på de systematiska kontrollerna, i takt med den lägre smittspridningen av covid-19.

Sammanlagt 30 personer i stadsdelområdet, och totalt 45 i region östra söderort, har fått särskilt stöd från arbetsgruppen Tryggt mottagande under året. Av de 45 personerna var 28 kvinnor och 17 män. Syftet med Tryggt mottagande är att minska otrygghet i samband med utskrivning från slutenvården. Merparten av de personer som beviljats stödet har kunnat bo kvar i ordinärt boende med färre insatser, vilket tolkas som ett gott resultat.

Totalt har 25 äldre med covid-19 fått särskilt stöd från förstärkningsteamet inom hemtjänsten. Teamet har också haft uppdraget att bistå privata hemtjänstutförare. Under året har antalet personer som fått stöd minskat. Teamet har fortsatt beredskap för att snabbt återuppta arbetet vid behov.

Registreringar av ärenden i palliativa registret har ökat. Analys visar att verksamheterna ger den enskilde goda förutsättningar för en trygg och säker vård i livets slutskede.

Nationella minoriteter

Mötesplatsen för nationella minoriteter på Enskede Nya servicehus har inte kunnat hålla öppet som planerat. För servicehusets finsktalande brukare har uppskattade caféer och samtalsgrupper anordnats under våren. Cirka 5-7 brukare har deltagit regelbundet.

Förvaltningen har deltagit i samverkansmöten och varit behjälpliga med att bland annat sprida material till äldre som vill få möjlighet till samtal på minoritetsspråk.

Förebyggande arbete

Färre äldre har vräkts från sin bostad jämfört med förra året. Det har möjliggjorts genom förbättrad samverkan inom förvaltningen och med lokala fastighetsbolag. Genom samverkan får förvaltningen snabbare information om att en person riskerar vräkning och kan sätta in förebyggande åtgärder i tid.

Äldre ensamboende kvinnor har visat sig vara särskilt utsatta för bedrägerier. För att motverka det har förvaltningen spridit polisens informationsmaterial internt och externt. Förvaltningen

har även tagit fram en informativ broschyr, som skickats ut till cirka 550 äldre personer i stadsdelsområdet.

Psykisk ohälsa bland äldre vuxna har uppmärksammats särskilt. En analys har visat ett behov av att arbeta mer proaktivt för att uppmärksamma psykisk ohälsa. Förvaltningen behöver initiera samtal om mående och välbefinnande. Kompetensutveckling har genomförts för att minska risken för att psykisk ohälsa inte uppmärksammas.

Samtalsgrupper med fokus på känslor och existentiella frågor har gett goda resultat. Ett exempel är Lust till livet-samtal som har arrangerats i samarbete med kyrkans diakon. Ett annat exempel är samtalsgrupper för män över 70 år som har genomförts i samarbete med stiftelsen Hjärnkoll. Totalt har tre samtalsgrupper anordnats. Utvärderingen av de olika samtalsgrupperna visar att de bidragit till att bryta ensamhet och förbättra hälsan hos deltagarna.

Många äldre har besökt förvaltningens hälsoveckor, välfärdsteknik-mässa och aktiviteter inom sommarprogrammet. Fokus har varit social samvaro, goda matvanor och fysisk aktivitet. Ett särskilt uppskattat exempel är Årstapaviljongens besök av Sofia Åhman, träningsexpert och känd från TV.

Förvaltningen har aktivitetscenter i anslutning till seniorlägenheterna i Enskede Nya och Rågsveds servicehus. De ska främja social gemenskap, motverka otrygghet och bidra till fysisk aktivitet för seniorboendets hyresgäster och andra äldre i närområdet. Verksamheterna har erbjudit individuellt stöd, till exempel smittsäkra hembesök och promenader på säkert avstånd för att bryta social isolering.

För att förbättra kvalitet och likvärdighet i förvaltningens särskilda boenden har en intranätssida för medarbetare skapats med samlade riktlinjer, instruktioner och information kring mat och måltider. Syftet är att skapa ett gemensamt måltidskoncept och tillgängliggöra material för brukare, närstående och medarbetare inom äldreomsorgen. Implementeringen av den gemensamma plattformen kommer att fortsätta nästa år.

Samverkan

Gemensamma workshops mellan läkare och legitimerad personal i förvaltningens särskilda boenden har bidragit till ökad samsyn kring vård i livets slutskede. Det har bland annat medfört att samverkansöverenskommelsen kring palliativ vård har förtydligats.

För att äldre som skrivs ut från sjukhus ska få en säker utskrivningsprocess har förvaltningen medverkat i ett projekt tillsammans med äldreförvaltningen, Äldrecentrum och Region Stockholm. Fortsatta utvecklingsområden har identifierats. Ett exempel är betydelsen av att alla parter är delaktiga i upprättandet av samordnad individuell plan (SIP) för personer i ordinärt boende.

Samarbetet med privata aktörer har utvecklats inom Verklighetslabbet, bland annat med hjälp av forskningsorganisationen EIT Health och andra samarbetspartners. Verklighetslabbet har rekommenderats som test-arena för olika projekt för att utveckla praktiska och digitala lösningar inom äldreomsorgen. Genom samarbetet med det danska företaget Syncense har förvaltningen deltagit i ett projekt som syftar till att ge äldre naturupplevelser genom VR-teknik. Ett annat exempel är att flera aktörer ska gå samman i ett Vinnova-finansierat projekt,

ProSafe, för att utveckla höftbyxor för äldre och därmed minska risk för fall.

E-tjänsten ”Nollvision undernäring” har nylanserats med nya interaktiva funktioner i samarbete med en privat IT-leverantör. Nollvision undernäring är ett praktiskt verktyg för att öka kunskapen om nutrition, mat och måltider för att förebygga undernäring. E-tjänsten har uppdaterats med funktioner så som att mäta nattfasta, beräkna body mass index (BMI) och bedöma risk för undernäring.

Kompetensförsörjning

Personal- och schemaplaneringen inom äldreomsorgen har utvecklats genom införande av ett nytt stadsövergripande schema- och bemanningssystem, MEDVIND. Alla medarbetare inom äldreomsorgen har utbildats i systemet.

Flertalet av förvaltningens verksamheter har säkerställt kompetens inom demenssjukdom genom att upprätthålla den nivå som krävs för så kallad stjärnmärkning.

Innovation och nya arbetssätt

Införandet av så kallade ”smarta lås” som inte kräver nyckelhantering har påbörjats inom hemtjänsten. All personal är utbildad och inom Årsta hemtjänst har cirka 85 brukare fått de nya låsen installerade. I de andra tre hemtjänstgrupperna har installation påbörjats. Utmaningen har varit att vissa fastighetsägare ställt sig tveksamma till installation eller varit svåra att få kontakt med.

Ett digitalt verktyg för kommunikation har testats av brukare och anhöriga på ett av förvaltningens vård- och omsorgsboenden inom ramen för projekt Komp Pro. En utvärdering har visat att verktyget möjliggjort personliga hälsningar och goda möten. Både verksamhet och anhöriga har visat intresse för verktyget efter projektiden.

Genomförda organisatoriska förändringar

- Omstruktureringen av Enskededalens servicehus till seniorboende pågår. Servicehuset är tomställt och förberedelse för ombyggnation har påbörjats.
- Tussmötegårdens vård- och omsorgsboende med 80 lägenheter övergick till entreprenör Vardaga Silverhemmen AB den 1 februari.
- Ett korttidsboende med åtta platser somatisk inriktning öppnade i februari på Högdalens vård och omsorgsboende som ersättning för nedlagda korttidsplatser på Årsta vård- och omsorgsboende.
- Mårtensgårdens vård- och omsorgsboende med 45 lägenheter avvecklades i mars efter beslut i stadsdelsnämnden.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

För att öka tillgängligheten i förvaltningens hemtjänstverksamheter har en särskild språksatsning genomförts. Med hjälp av extern konsult har rutiner förtydligats utifrån ett klarspråkskoncept. Satsningen föll väl ut och verksamheten ska tillsätta en arbetsgrupp för att säkra tillgängligheten till information till medarbetare och brukare.

Goda exempel

Ökad delaktighet för brukare i vård- och omsorgsboende

Brukarnas möjligheter att vara delaktiga i hjälpens utformning har förbättrats genom införandet av Gottfries-Bråne-Steen-skalor (GBS-skalor). Stureby vård- och omsorgsboende har använt verktyget för att skatta förmågor hos den enskilde i samband med upprättande och uppdatering av genomförandeplaner. Arbetssättet tydliggör den enskildes resurser, hur de kan nyttjas och vad personalen behöver stötta med.

Digital fixare

Äldre personer har fått hjälp med digital teknik av förvaltningens digitala fixare. Totalt har 164 stödinsatser genomförts under perioden. Fixaren har tillsammans med två praktiserande högskolestudenter bidragit till att den enskilde kan upprätthålla sociala kontakter digitalt genom stödinsatser via telefon och hembesök. En utvärdering visar att äldre som tagit emot hjälpen upplevde att de fick den hjälp de var i behov av och att de önskade fortsatt stöd.

Stödsamtal

För att bidra till en känsla av samhörighet och bryta social isolering under våren har 22 äldre personer fått regelbundna telefonsamtal av Förebyggande verksamheten. De äldre har blivit uppringda enligt en så kallad SOS-lista. SOS-listan har tagits fram utifrån totalt 500 äldre personer som tidigare besökt öppna mötesplatserna. Av dessa har verksamheten identifierat personer som riskerar social isolering och psykisk ohälsa. Responsen visar att samtalen är viktiga och uppskattade.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen				63 %	66 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys (Grön) Socialstyrelsens brukarundersökning har inte genomförts 2021. I stället ska biståndshandläggarnas kvalitetsuppföljning på individnivå användas för att bedöma måluppfyllelsen. I EAV har kvalitetsmätning genomförts för ungefär tio procent av de som bor i vård- och omsorgsboende. Förvaltningen bedömer att målet är uppnått. Den fråga i kvalitetsuppföljningarna som speglar denna indikator är: Är du nöjd med måltidssituationerna? Uppföljningen visar ett resultat där EAV (87,5 procent) ligger i nivå med stadens (90,4 procent). Antalet svarande män är nio stycken i denna undersökning varpå det inte är möjligt att göra en analys utifrån skillnader i kön. Utfallet bör tolkas med försiktighet och inte generaliseras till att gälla hela nämndens resultat. Förvaltningen gör också andra kvalitetsmätningar kopplade till mat och måltider, bland annat observationsstudier. De har visat goda resultat under året. Ett exempel på arbetssätt för att förbättra måltidssituationen i nämndens vård och omsorgsboenden är ett gemensamt måltidskoncept för att möjliggöra kvalitetssäkring och utveckling av mat och måltider.							
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra				51 %	57 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys (Grön) Socialstyrelsens brukarundersökning har inte genomförts 2021. I stället ska biståndshandläggarnas kvalitetsuppföljning på individnivå användas för att bedöma måluppfyllelsen. I EAV har kvalitetsmätning genomförts för ungefär tio procent av de som bor i vård- och omsorgsboende. Förvaltningen bedömer att målet är uppnått. Den fråga i kvalitetsuppföljningen som speglar denna indikator är: Får du komma ut i den utsträckning som du önskar? Uppföljningen visar ett resultat där EAV (61,6 procent) ligger i nivå med stadens (64,6 procent). Antalet svarande män är nio stycken i denna undersökning varpå det inte är möjligt att göra en							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
analys utifrån skillnader i kön. Utfallet bör tolkas med försiktighet och inte generaliseras till att gälla hela nämndens resultat. Förvaltningen har bedrivit ett utvecklingsarbete för att säkra brukarens möjligheter till utevistelse genom förtydligade av genomförandeplaner. Genom att följa upp genomförandeplanerna har förvaltningen sett att utevistelse förekommer mer frekvent än tidigare. Utevistelse följs upp på olika nivåer i resultatdialoger och en förbättring har noterats.							
  Andel digital natillsyn i hemtjänsten	0 %				0 %	Tas fram av nämnd	2021
  Andel digitala inköp i hemtjänsten	0 %				0 %	Tas fram av nämnd	2021
   Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten				84 %	86 %	86 %	2021
Analys (Gul) Socialstyrelsens brukarundersökning har inte genomförts 2021. I stället ska biståndshandläggarnas kvalitetsuppföljning på individnivå användas för att bedöma måluppfyllelsen. I EÄV har kvalitetsmätning genomförts för ungefär 20 procent av de äldre som får hemtjänst. Förvaltningen bedömer att målet är delvis uppnått. De frågor som speglar indikatorn är: Har du deltagit i planeringen om hur den beviljade hjälpen ska utföras? Får du hjälpen som ni kommit överens om? Uppföljningen visar ett resultat där EÄV (76,7 respektive 92,8 procent) ligger i linje med staden (79,8 respektive 95,2 procent). I en sammanvägd analys av svaren på de två frågorna framträder inga större skillnader mellan könen. Eftersom urvalet inte är slumpmässigt bör resultaten tolkas med försiktighet och inte generaliseras till att gälla hela nämndens resultat. Ett exempel på arbetssätt för att öka möjligheterna att påverka hur hjälpen utförs är att de inledande startbesöken hos omsorgstagarna ska utvecklas.							
   Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende				74 %	78 %	78 %	2021
Analys (Gul) Socialstyrelsens brukarundersökning har inte genomförts 2021. I stället ska biståndshandläggarnas kvalitetsuppföljning på individnivå användas för att bedöma måluppfyllelsen. I EÄV har kvalitetsmätning genomförts för ungefär tio procent av de som bor i vård- och omsorgsboende. Förvaltningen bedömer att målet är delvis uppfyllt. Den fråga i kvalitetsuppföljningen som speglar denna indikator är: Har du möjlighet att påverka hur hjälpen genomförs? Uppföljningen visar ett resultat där EÄV (73,1 procent) ligger under stadens (85,5 procent). Antalet svarande män är nio stycken i denna undersökning varpå det inte är möjligt att göra en analys utifrån skillnader i kön. Utfallet bör tolkas med försiktighet och inte generaliseras till att gälla hela nämndens resultat. Förvaltningen kommer att undersöka möjligheten att använda så kallade GBS-skolor inom särskilda boenden för personer med demensdiagnos. Arbetssättet bedöms öka den enskildes möjlighet till delaktighet i samband med upprättande och uppdatering av genomförandeplaner.							
  Andel smarta lås i hemtjänsten	37,78 %				25 %	Tas fram av nämnd	2021
   Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten				80 %	82 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys (Grön) Socialstyrelsens brukarundersökning har inte genomförts 2021. I stället ska biståndshandläggarnas kvalitetsuppföljning på individnivå användas för att bedöma måluppfyllelsen. I EÄV har kvalitetsmätning genomförts för ungefär 20 procent av de äldre som får hemtjänst.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Förvaltningen bedömer att målet är uppnått. Den fråga som speglar indikatorn är: Hur tryggt eller otryggt känns det att bo hemma med stöd från hemtjänsten? Uppföljningen visar ett resultat där EÄV (88,8 procent) ligger i linje med staden (88,1 procent). Resultatet visar en viss skillnad i upplevelse mellan kvinnor respektive män, där männen upplever större trygghet än kvinnor. Det går inte att dra några slutsatser om hemtjänstens eventuella påverkan på resultatet, utifrån den information kvalitetsmätningen ger.</p> <p>Eftersom urvalet inte är slumpmässigt bör resultaten tolkas med försiktighet och inte generaliseras till att gälla hela nämndens resultat. Exempel på arbetssätt för att öka omsorgstagarnas trygghet är kompetensutveckling av personal och ett kontinuerligt arbete för att säkra basala hygienrutiner.</p>							
   Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				81 %	85 %	Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys</p> <p>(Gul) Socialstyrelsens brukarundersökning har inte genomförts 2021. I stället ska biståndshandläggarnas kvalitetsuppföljning på individnivå användas för att bedöma måluppfyllelsen. I EÄV har kvalitetsmätning genomförts för ungefär tio procent av de som bor i vård- och omsorgsboende.</p> <p>Förvaltningen bedömer att målet är delvis uppfyllt. Den fråga i kvalitetsuppföljningarna som speglar indikatorn är: Hur tryggt eller otryggt känns det att bo på ditt äldreboende? Uppföljningen visar ett resultat där EÄV (80,8 procent) ligger under stadens (89,2 procent). Antalet svarande män är nio i denna undersökning varpå det inte är möjligt att göra en analys utifrån skillnader i kön.</p> <p>Utfallet bör tolkas med försiktighet och inte generaliseras till att gälla hela nämndens resultat. För att öka tryggheten i nämndens vård- och omsorgsboenden har förvaltningen bland annat säkerställt god tillgång till hälso- och sjukvård genom ny organisation och minskat andelen timanställda medarbetare. Detta genom så kallade resursteam med extra tillsvidareanställda medarbetare.</p>							
   Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	90 %	78 %	95 %	94 %	93 %	93 %	2021
<p>Analys</p> <p>Resultatet bör tolkas utifrån att undersökningen redovisar svaren från alla som fått sitt biståndsbeslut från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, oberoende av vilken dagverksamhet den enskilde valt.</p> <p>Analysen visar att dagverksamheten behöver individanpassa aktiviteter i större utsträckning än tidigare och arbeta för en tydligare information till närstående. Av resultatet framgår att kvinnor är nöjdare med dagverksamheten än män. Bedömningen är att de åtgärder som planeras enligt ovan kommer att utjämna skillnaden i upplevelse mellan män och kvinnor.</p>							
   Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst				84 %	86 %	86 %	2021
<p>Analys</p> <p>(Grön) Socialstyrelsens brukarundersökning har inte genomförts 2021. I stället ska biståndshandläggarnas kvalitetsuppföljning på individnivå användas för att bedöma måluppfyllelsen. I EÄV har kvalitetsmätning genomförts för ungefär 20 procent av de äldre som får hemtjänst.</p> <p>Förvaltningen bedömer att målet är uppnått. Den fråga som speglar indikatorn är: Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har? Uppföljningen visar ett resultat där EÄV (88,2 procent) ligger i linje med staden (88 procent). Resultatet visar inga tydliga skillnader mellan könen.</p> <p>Eftersom urvalet inte är slumpmässigt bör resultaten tolkas med försiktighet och inte generaliseras till att gälla hela nämndens resultat. Ett arbetssätt för att öka nöjdheten bland omsorgstagare är att säkra god kontinuitet. Därför görs anpassningar i organisationen för en god planering.</p>							
   Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				73 %	82 %	82 %	2021
<p>Analys</p> <p>(Grön) Socialstyrelsens brukarundersökning har inte genomförts 2021. I stället ska biståndshandläggarnas kvalitetsuppföljning på individnivå användas för att bedöma måluppfyllelsen. I EÄV har kvalitetsmätning genomförts för ungefär tio procent av de som bor i vård- och omsorgsboende.</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Förvaltningen bedömer att målet är uppnått. Den fråga i kvalitetsuppföljningarna som speglar indikatorn är: Hur nöjd eller missnöjd är du med ditt äldreboende? Uppföljningen visar ett resultat där EAV (84,6 procent) ligger i nivå med staden (84,9 procent). Antalet svarande män är nio i denna undersökning varpå det inte är möjligt att göra en analys utifrån skillnader i kön. Utfallet bör tolkas med försiktighet och inte generaliseras till att gälla hela nämndens resultat. Ett arbetssätt för att öka nöjdheten inom vård- och omsorgsboende är att erbjuda alla omsorgstagare utvistelse och daglig social stimulans.</p>							
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	13,1			12	10	Max 10 personer	2021
<p>Analys</p> <p>Kontinuiteten varierar mellan hemtjänstgrupper i olika geografiska områden. Förvaltningen ska analysera vad skillnaderna beror på och utforma ändamålsenliga åtgärder utifrån resultaten. En anledning till bristande kontinuitet är hög korttidsfrånvaro på grund av pandemin. Förvaltningen ska följa upp korttids-sjukfrånvaron för att se om det finns möjlighet att minska denna utan att riskera smittspridning. För att öka kontinuiteten ska också andelen timanställda minska.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvarsfördelning och kostnadsansvar för personer över 65 år i behov av insatser från individ- och familjeomsorgen eller socialpsykiatri	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna se över indikatorerna utifrån såväl ett äldre- som ett verksamhetsperspektiv inom äldreomsorgen i syfte att i samband med Essets införande komplettera eller ersätta underlagen för desamma, eller ändra indikatorer inom verksamhetsområdet	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samråd med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva ett strategiskt utvecklingsarbete kring personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen samt vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden	2021-01-01	2021-06-30	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur avtals- och verksamhetsuppföljningen inom äldreomsorgen ska organiseras	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete stadsdelsnämnderna och Micasa genomföra en utredning av hörselmiljöerna på stadens äldreboenden och att ta fram förslag på förbättringsåtgärder	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla det förebyggande och uppsökande arbetet i syfte att säkerställa en stadsgemensam bottenplatta	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram och införa ett obligatoriskt introduktions- och traineeprogram för enhetschefer inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna undersöka förutsättningarna för att driva viss profilboende-verksamhet i egen regi	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra ett pilotprojekt med daglig verksamhet för personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning integrerad på ett av stadens äldreboenden	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna pilottesta elektroniska inkontinensutredningshjälpmedel i syfte att utreda om ett breddinförande är lämpligt.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och införa utsedd biståndshandläggare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av äldreomsorg för förvaltningsområdet judiska och romska i samråd med de berörda nationella minoriteterna	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda hur stadens hälso- och sjukvårdsorganisation kan stärkas i syfte att säkerställa likställighet och tillgång till likvärdig vård och omsorg	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna kartlägga, analysera och ge förslag på hur arbetet med geografiska team i hemtjänsten kan utvecklas för att säkerställa målet om kontinuitet om max 10 pers per 14 dagar	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna se över hörselmiljöerna ur ett verksamhetsperspektiv inom stadens äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av arbetsmiljön inom hemtjänsten	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka eventuella områden inom äldreomsorgen som med fördel kan organiseras inom stadens äldreregionområden	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsgemensam bottenplatta för anhörgstöd inom äldreområdet	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram och införa en obligatorisk introduktionsutbildning för alla medarbetare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna testa möjligheten att genom tekniska lösningar öka rörelsefriheten för boende med demens vid vård- och omsorgsboende samt identifiera eventuella etiska problem som behöver hanteras kopplat till detta	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: 1.5.1 Äldre invånare får en handläggning av hög kvalitet

Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska under året arbeta med att säkra den enskildes delaktighet och självbestämmande. Arbetssättet med rambeställningar inom hemtjänsten ska förankras i alla verksamheter. Förvaltningen ska förbättra och tydliggöra information till den enskilde för att möjliggöra rätt insatser i rätt tid. Det förebyggande perspektivet ska förstärkas. Ett särskilt fokus ska ligga på kompetensutveckling med inriktning mot demenssjukdom. För att öka självständigheten hos äldre personer med demenssjukdom ska tvärprofessionellt teamarbete i samverkan mellan förvaltning och primärvård utformas.

Förväntat resultat

Individens behov är korrekt bedömt utan påverkan av någon form av diskriminering. Äldre invånare är i hög grad delaktiga i handläggningen och deras behov beaktas vid beslutsfattande.

Äldre invånare är nöjda med bemötandet.

Äldre invånare får biståndsbeslut utifrån sina föränderliga behov

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att de aktiviteter som förväntats bidra till måluppfyllelsen har fått avsedd effekt.

En ny organisation med huvudhandläggare har fått positiva konsekvenser genom att bland annat öka tillgängligheten till biståndshandläggare och kontinuiteten för den enskilde. Förvaltningen har säkrat att invånare får biståndsbeslut utifrån sina föränderliga behov genom att minska antalet administrativa förlängningar av pågående insatser. Den interna samverkan inom förvaltningen har medfört en ökad trygghet genom att antalet vräkningar av äldre har minskat.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen ska ta fram ett nytt informationsmaterial om det stöd som finns att tillgå för äldre personer som löper risk för att utveckla missbruksproblem.	2021-01-01	2021-12-31	
<p>Analys</p> <p>Förvaltningen har utrett vilket material som finns att tillgå idag och beslutat att det material äldreförvaltningen tagit fram ska användas.</p>				

Nämndmål: 1.5.2 Äldre invånare får insatser av hög kvalitet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska utveckla nya arbetssätt för att öka trygghet och tillgänglighet för äldre personer. Digitala hjälpmedel ska utvecklas och användas i verksamheten, i samverkan med andra aktörer. Eftersom pandemin förväntas påverka verksamheterna även under 2021 behöver arbetssätten anpassas och vara flexibla. Arbete för att säkra följsamhet av basala hygienrutiner ska prioriteras särskilt genom utbildningar och förstärkta egenkontroller. Alla verksamheter ska öka demenskompetensen genom utbildning. Under året är det viktigt att utveckla former för och skapa nya arenor för samverkan.

Förväntat resultat

Insatser leder till önskat resultat.

Lika goda resultat uppnås för kvinnor och män.

Individen är delaktig och känner sig trygg i hur insatsen utförs.

Äldre är nöjda med bemötandet.

Äldre i nämndens särskilda boenden har en trevlig måltidsituation.

Äldre invånare i stadsdelsområdet har möjlighet att komma utomhus
Äldre invånare i stadsdelsområdet får möjlighet till gemenskap med andra.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet är uppnått. Bedömningen grundar sig på att flertalet av de aktiviteter som förväntats bidra till måluppfyllelsen har fått avsedd effekt.

Den digitala utvecklingen i verksamheterna har haft goda resultat. Följsamheten till basala hygienrutiner har påtagligt förbättrats. Organisationen har löpande anpassat sig till förändrade behov genom att till exempel med kort varsel förändra verksamheter och öppna korttidsplatser utifrån aktuell situation. Samverkan med olika aktörer, till exempel kommunpolisen och kyrkan, har utvecklats under perioden. I särskilt boende har måltidsobservationer visat förbättrade resultat utifrån förändrade arbetssätt. Observationerna visar till exempel att brukarnas delaktighet har ökat och att måltiderna uppfattas som lugna och trevliga.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ För att öka tillgängligheten i nämndens hemtjänstverksamheter ska en särskild språksatsning göras under året. Bland annat ska ledning och administration utbildas i "Klarspråk".	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Förvaltningen ska ta fram ett gemensamt måltidskoncept för nämndens äldreomsorgsverksamheter för att möjliggöra kvalitetssäkring och utveckling av mat och måltider.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Förvaltningen ska öka tillgängligheten till information genom att ta fram en digital plattform, "Trygg senior".	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Fyra av kommunfullmäktiges fem mål för verksamhetsområdet uppfylls helt och ett delvis. Det mål som uppfylls delvis är *Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring*. Bedömningen grundar sig på en analys av uppnådda resultat och genomförda aktiviteter.

Stadsdelsnämnden har formulerat sex nämndmål som alla bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om en hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt. Förvaltningen bedömer att fem av sex nämndmål uppfylls helt och ett delvis.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att planerade aktiviteter inom ramen för stadens näringslivspolicy har genomförts under

året. Nämndmålet bedöms uppfyllas helt.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om jämställdhet, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt minskad ojämlikhet i Agenda 2030 har förvaltningen deltagit i den pågående utvecklingen av servicekedjor, så att intresserade företag på ett tydligt och enkelt sätt får kunskap om hur de kan etablera sig i Stockholms stad.

Näringslivsfrämjande arbete

Den förvaltningsövergripande temagruppen för näringsliv och tillväxt har arbetat med hur förvaltningen ska utveckla arbetet med näringslivsfrågor. Två arbetsgrupper har tillsatts som fokuserat särskilt på hur förvaltningen och näringslivet tillsammans kan verka för ökad trygghet och hur förvaltningen kan bidra till integrationspakten. Integrationspakten är Stockholms stads medlemsnätverk för arbetsgivare och organisationer inom privat näringsliv, civilsamhälle och offentlig sektor som vill bidra till en mer inkluderande arbetsmarknad och stad.

Förvaltningen har deltagit i ett informationsmöte med Stockholm Business Region och företagare i stadsdelsområdet om relevanta stadsdelsutvecklingsprojekt och stadens nya näringslivspolicy. Mötet följdes upp med ett trygghetsmöte kring Årsta torg. Förvaltningen har också träffat privata forskoleaktörer och berättat om hur förvaltningen arbetar, hur behovet ser ut och vem man kan kontakta om man har frågor.

Förvaltningen har under året haft kontakt med verksamhetsområdena Årsta partihallar och Högdalens industricentrum, främst för att bistå i kontakter med staden.

Servicekedjor

Arbetet med det stadsövergripande projektet att etablera servicekedjor för ökad styrning och samordning har fortskridit under 2021. LOTS-funktioner för etableringsförfrågningar och ansvariga kontaktpersoner har inrättats på centrala nämnder och bolag. Enskede-Årsta-Vantör har fortsatt delta i utvecklingsarbetet samt i samarbetsforumet för portföljanslysis som representant för stadsdelsförvaltningarna. På så sätt har förvaltningen fått information om det stadsövergripande arbetet och kunnat ta del av goda exempel som sedan kan användas och om aktuellt, appliceras på förvaltningens arbete med näringslivsfrågor.

Nämndmål: 2.1.1 Företagsklimatet är bra och fler företag väljer att etablera sig i stadsdelsområdet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Under verksamhetsåret ska förvaltningen utveckla rutiner som ska fungera som stöd i arbetet med att anlita privata aktörer som bygger lokaler för kommunala verksamheter. Fortsättningsvis behöver förvaltningen utreda vad som är en hållbar sammansättning av kommunala och privata utförare av framförallt forskoleverksamhet.

Arbetet med platssamverkan kommer att fortsätta för att öka tryggheten, både genom redan etablerade projekt såväl som uppstart av nya projekt inom stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde är attraktivt för etablering av nya företag genom det goda samarbete som finns mellan förvaltningen, det lokala näringslivet och Stockholm business region.

Företagare vet vart de ska vända sig i kontakter med förvaltningen.

Det väl utvecklade samarbete förvaltningen har med det lokala näringslivet ger medborgare möjlighet att arbeta som egenföretagare genom livet

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls helt utifrån förvaltningens begränsade ansvar inom detta område. Arbetet med att bidra till ett gott företagsklimat i stadsdelsområdet har fortlöpt under 2021 med ett antal avgränsade och inplanerade aktiviteter som ligger i linje med stadens näringslivspolicy.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att indikatorn uppfylls och på förvaltningens arbete med strategisk planering för effektivt användande av verksamhetslokaler. Nämndmålet bedöms uppfyllas helt.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om hållbara städer och samhällen i Agenda 2030 har förvaltningen fortsatt planera för ändamålsenliga lokaler och ett effektivt användande av befintliga lokaler.

Effektivisering av lokaler

Förvaltningen har sett över sina lokaler för administrativa verksamheter. Arbetet har resulterat i en viss förtätning i förvaltningshuset på Slakthusplan och att några verksamheter flyttat till andra lokaler. Några kontrakt har kunnat sägas upp.

Förberedelser inför flytt till nytt förvaltningshus

Förvaltningen ska lämna lokalerna på Slakthusplan eftersom hyresvärden har andra planer för platsen, och har påbörjat ett arbete med att ta fram ett lokalprogram inför flytten. Beslut om lokalprogrammet väntas fattas i augusti 2022.

Utvecklad process för planering av specialbostäder

Förvaltningen har tagit flera steg för att utveckla processen kring planering av specialbostäder enligt LSS och SoL. Stadens planering av specialbostäder är uppdelat i olika geografiska områden, och förvaltningen tillhör planeringsområde Östra söderort, tillsammans med Skarpnäcks och Farstas stadsdelsförvaltningar. Förvaltningen har stärkt samverkan och informationsutbytet om uppstartade projekt med övriga förvaltningar inom planeringsområdet. Även den interna samverkan på förvaltningen har förstärkts för att skapa samsyn kring behov och ekonomiska faktorer. En process har tagits fram som utgår från tidplanen för stadens boendeplan för specialbostäder. Denna ska styra planeringsarbetet framöver.

Omvandling och samnyttjande

Förvaltningen har utrett ett projekt i Östberga kring samnyttjande, som handlar om att en förskola i två plan kan dela undervåning med en parklek. Förvaltningen har också arbetat för nya användningsområden i befintliga lokaler. Till exempel utreds om ett tomställt vård- och omsorgsboende kan omvandlas till lokaler för daglig verksamhet. Flera liknande lösningar planeras för kommande år.

Lokalförändringar

Under året togs flera steg mot ett nytt vård- och omsorgsboende i Årsta. Befintligt hus ska rivas och ett nytt ska byggas. Flera nya förskolelokaler färdigställdes under året: Oxenstiernan i Årsta, Kvarnen i Hagsätra och Vingåkersvägen i Örby. Pärongården i Gamla Enskede, Sandfjärden i Årsta och Åkeröränd i Örby avvecklades. Under året brann det i förskolan Bägersta gårds lokaler. Verksamheten kunde snabbt förflyttas till den tomställda förskolelokalen Årstaängen. Händelsen visade på vikten av att det finns tillgängliga evakueringslokaler vid oförutsedda händelser.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen har sett över träffpunkten Flottens lokaler i syfte att de ska bli mer tillgängliga för besökarna. Resultatet blev att verksamheten i Årsta stängde i december och kommer att återöppna i mer tillgänglighetsanpassade lokaler på Kumlagatan i Rågsved i januari 2022.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0			18	0	Tas fram av nämnd	2021
Analys							
Förvaltningen hade under 2019 och 2020 ett relativt högt antal färdigställda bostäder med särskild service. Antal färdigställda projekt styrs i hög utsträckning av tidplaner för byggprojekt. Planering för fler bostäder fortsätter för kommande år.							

Nämndmål: 2.2.1 Bostäder och lokaler i stadsdelsområdet är anpassade till människors olika behov

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska verka för att exploatering bidrar till ökade kvaliteter i stadsdelsområdet, både som remissinstans för plansamråd såväl som i den direkta kontakten med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret i större stadsutvecklingsprojekt. Förvaltningen ska bevaka att parker och grönområden bevaras och vidareutvecklas, för att säkerställa god tillgång till offentliga miljöer för möten och rekreation.

Befintliga planeringsverktyg ska utvecklas för att på kort och lång sikt säkra tillgången till lokaler, såsom förskolor, äldreboenden, LSS- boenden och parkleksbyggnader. Exempelvis kan befintliga fastigheter inventeras för att undersöka om annan användning är möjlig. Omvandlingen av Dalen 20 kommer att fortlöpa under verksamhetsåret. Enskededalens servicehus kommer att avvecklas och Micasa kommer sedan kunna påbörja byggandet av seniorbostäder inom fastigheten. Förvaltningen kommer under verksamhetsåret att fortsätta bedriva projektet Förvaltningslokaler 2026 för att hitta nya förvaltningslokaler som kan ersätta nuvarande. Under året kommer bland annat ett lokalprogram tas fram.

Förväntat resultat

Det finns särskilda bostäder och lokaler i stadsdelsområdet som motsvarar behovet. Nämndens förskolor, öppna förskolor och parklekar har utomhusmiljöer som främjar barns utveckling och fysisk aktivitet. Nämndens lokaler eller inhyrda lokaler är i så hög grad som möjligt tillgängliga för personer med olika typer av funktionsnedsättning.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på förvaltningens arbete med strategisk planering för effektivt användande av verksamhetslokaler. Exempel på viktiga steg under året är att förvaltningen har tagit fram en process för den strategiska planeringen av bostäder enligt LSS och SoL. Några av förvaltningens inplanerade aktiviteter har inte genomförts under året. Dessa utgör dock en begränsad del av förvaltningens åtaganden under detta nämndmål.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska inventera lämpliga fastigheter inom stadsdelsområdet, där möjligheten att justera användningsbestämmelser i gällande detaljplan, för att inrätta grupp- och servicebostäder inom LSS/SoL och vård- och omsorgsboende, ska prövas.	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
! Förvaltningen ska under verksamhetsåret färdigställa vidareutvecklingen av lokalplaneringsverktyg i DpMap.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Förvaltningen har under året arbetat med att utveckla kartlager för olika kategorier av verksamhetslokaler i DpMap. Utvecklingen ska innefatta vidareutveckling av befintligt kartlager för förskolor, samt att ta fram nya kartlager för bland annat parklekar, fritidsgårdar, äldreboenden och specialbostäder. Förvaltningens tidplan för utvecklingen försköts några månader för att synka med stadsbyggnadskontorets arbete. Förvaltningen har tagit fram en kravspecifikation för upphandlingen som ska genomföras under vintern. Förvaltningen bedömer att de nya kartlagren kommer kunna färdigställas under 2022.			
! Förvaltningen ska under året genomföra utbildningsinsatser för medarbetare vid Stadsmiljö och lokaler kopplat till användandet av LOIS och DpMap.	2021-01-01	2021-12-31	
Analys De utbildningsinsatser som var inplanerade för 2021, var beroende av att de nya kartlagren skulle vara färdiga, och de kommer därför preliminärt att genomföras våren 2022.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på förvaltningens fortlöpande arbete för att minska transporter med bil och med att förbättra tillgängligheten på gång- och cykelvägar i stadsdelsområdet. Nämndmålet bedöms uppfyllas helt.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om hållbara städer och samhällen, hållbar industri, innovationer och infrastruktur samt minskad ojämlikhet i Agenda 2030 har förvaltningen genomfört åtgärder för att minska förvaltningens negativa miljöpåverkan. Det handlar bland annat om att följa upp att miljökrav efterlevs av upphandlade entreprenörer och om att underlätta för förvaltningens medarbetare att cykla både till och från arbetet och i tjänsten.

Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040

För att minska behovet av biltransporter har förvaltningen under året köpt in tre el-lådcyklar till hemtjänsten. De ska kunna användas för att transportera mat ut till brukarna och mellan verksamheterna. Det ska minska transporter med bil och bidra till minskad negativ miljöpåverkan från förvaltningens verksamheter. Förvaltningen har arbetat fram en metod för att mäta effekten av el-cyklarna, i form av minskat bilanvändande. Metoden behöver testas för att resultatet ska kunna utvärderas.

En revision har genomförts för de upphandlade drift- och underhållsentreprenörerna för parker och grönområdets fordon. Syftet var att säkerställa att de uppnår stadens miljökrav. De fordon som inte uppfyllde kraven har åtgärdats eller ersatts av entreprenörerna. Förvaltningen planerar att genomföra samma revision för parkinvesteringssentreprenörernas fordon.

Tillgänglighet för gångare och cyklister

Förvaltningen arbetar fortlöpande med att förbättra kvaliteten och tillgängligheten på de gång- och cykelvägar inom stadsdelsområdet som nämnden ansvarar för. I det arbetet ingår att underlätta angöring för transporter till verksamheter. Förvaltningen prioriterar gång och cykling som transportsätt vid planering av olika verksamhetslokaler. För att förbättra för medarbetare som cyklar till och från arbetet eller i tjänsten har förvaltningen utfört olika åtgärder i anslutning till förvaltningshuset. Belysning av cykelparkeringar har förbättrats och stöldskyddsmärkta lås som medarbetare kan låna har köpts in.

Nämndmål: 2.3.1 Det är lätt att gå, cykla och åka kollektivt i stadsdelsområdet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska säkerställa att framkomligheten för gående och cyklister är god. För att åstadkomma detta ska underhåll och vinterväghållning av gång- och cykelvägar hålla hög kvalitet. Förvaltningen har en asfalteringsplan som syftar till att åtgärda gång- och cykelvägar som är ojämna eller har andra problem med underlaget som begränsar framkomligheten, och arbetet med den kommer att fortsätta under verksamhetsåret. Eftersom flera aktörer ansvarar för olika delar av stadsdelsområdets gång- och cykelvägnät, krävs väl fungerande samverkan med trafikkontoret och andra berörda aktörer för att framkomligheten för gående och cyklister ska vara hög.

Förvaltningen ska prioritera gång och cykling som transportsätt vid planering av olika verksamhetslokaler. Detta innebär bland annat att när nya förskolor planeras ska möjligheten att lämna och hämta barn gåendes eller med cykel prioriteras.

Förvaltningen ska arbeta för att skapa goda förutsättningar för hållbara tjänsteresor. Inom flera av förvaltningens verksamheter testas el-cyklar som alternativ till bilar för att minska utsläppen av växthusgaser. Förvaltningen ska under året utforma en metod för uppföljning av hur användandet av el-cyklar i verksamheterna minskat bilanvändningen i tjänsten.

Några av de mest betydelsefulla reduktionspotentialerna är ökad andel elfordon samt krav på climateffektiva transporter vid upphandling. Förvaltningen ska säkerställa att stadens miljökrav följs vid aktuella upphandlingar. Inom förvaltningens bilpool ska elfordon prioriteras och endast förnyelsebara bränslen användas. Uppföljning av att detta efterlevs ska genomföras fortlöpande.

Förväntat resultat

Möjligheten att gå och cykla i stadsdelsområdet förbättras för alla, oavsett funktionsförmåga. Möjligheten att enkelt ta sig fram till kollektivtrafiken ska förbättras för alla, oavsett funktionsförmåga.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att planerade aktiviteter har genomförts. Förvaltningen arbetar fortlöpande med att förbättra kvaliteten och tillgängligheten på de gång- och cykelvägar inom stadsdelsområdet som nämnden ansvarar för. Ett exempel är asfaltering av väg som identifierats som bristfällig vid trygghetsvandring, se avsnitt 1.2. Fortfarande återstår en hel del arbete för förvaltningen bland annat när det gäller att ställa om transportsätt och att mäta effekten av inköpta elcyklar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska demonstrera för medarbetare hur förvaltningens elcyklar bokas och används.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Förvaltningen ska utveckla en metod för att kunna följa upp vilken effekt inköp av elcyklar till förvaltningen har på bilresor i tjänsten.	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på att en indikator uppnås helt och tre uppnås delvis. Nämndmålet bedöms uppfyllas helt.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om jämställdhet och minskad ojämlikhet i Agenda 2030 har förvaltningen bland annat erbjudit fritidsaktiviteter för flickor och pojkar under sommaren och marknadsfört kolloverksamhet på olika språk i de mer socialt utsatta områdena i syfte att barn från dessa områden ska få möjlighet till en trevlig sommarupplevelse.

Sommarkollo

Kolloverksamhet har kunnat bedrivas som vanligt trots pågående pandemi. Varje kolloarrangör har fått vidta extra åtgärder för att minimera risken för smittspridning. Under 2021 har 1 390 barn sökt till kollo från stadsdelsområdet. På grund av det höga intresset har alla barn inte fått plats. Totalt fick 863 barn, varav 472 flickor och 390 pojkar, plats.

Meningsfull fritid

Barn och unga har erbjudits kostnadsfria fritidsaktiviteter som basket, fotboll, skateboard, yoga och olika former av kreativt skapande. Fritidsverksamheterna har till stor del förlagt sin verksamhet utomhus och har i Rågsved och Östberga medverkat i respektive områdes sommartorgsprogram med olika aktiviteter. Aktiviteter har även skapats tillsammans med feriearbetande ungdomar på båda sommartorgen, ofta mindre tävlingar och lekar ledda av ungdomarna och fasta stationer för pyssel och sällskapsspel. Utflykter har genomförts till bland annat skärgården i samarbete med idrottsförvaltningen och ett antal mindre teaterföreställningar har kunnat erbjudas i samarbete med kulturförvaltningen,

Föreningar har erbjudit aktiviteter hela sommaren med stöd av förvaltningens aktivitetsbidrag. Flickor och pojkar har varje vecka fått prova på kampsport, skateboard, golf, boxning och parkour under perioden. Veckan innan skolstart arrangerades för tredje året i rad Rörelsefestivalen i Bandängen som erbjuder barn och unga att prova på olika idrotter hos deltagande föreningar som samlas på platsen, exempelvis brottning, dans och schack. Festivalen är välbesökt och utställande föreningar rapporterar om en ökning av antal inskrivna barn efter veckan. Det liknande konceptet Streetpep arrangerades i Östberga veckan innan skolstart där Fryshuset anordnade prova-på-tillfällen med olika föreningar, parkour, skateboardskola, basket och futsal.

Ett antagande är att det på grund av det varma vädret har varit färre besökare på sommartorgen än tidigare år. Särskilt märkbart har bortfallet varit i Rågsved. Det varma vädret har även varit utmanande för personalen som periodvis har fått avbryta aktiviteter på grund av risk för överhettning. Deltagande föreningar rapporterar också om svårigheter att locka deltagare när det varit som varmast.

Förvaltningen ser en tydlig nedgång i barns deltagande i föreningsliv, vilket sannolikt är en effekt av pandemin. Pandemin har medfört att matcher/cuper ställts in och anläggningar och lokaler har varit stängda. Det har varit svårt för föreningar att marknadsföra sina verksamheter bland annat på grund av att de under pandemin inte kunnat vara aktiva på skolorna.

Vad gäller barns tillgång till kultur är det svårt att tala om en trend då resultatet var högre under 2020 än tidigare år, men sjönk under 2021 för både flickor och pojkar.

En brukarenkät har genomförts på fritidsgårdarna. 119 ungdomar svarade, varav flickor stod för 40 procent. Majoriteten hade besökt fritidsgården vid fler än tio tillfällen. På frågan om de känner sig trygga på väg till och utanför fritidsgården svarade 97,5 procent att de alltid eller oftast kände sig trygga. 91 procent svarade att de alltid känner sig trygga inne på fritidsgården och de övriga svarade att de oftast känner sig trygga. Dessa resultat är mycket goda och sannolikt ett resultat av det trygghetsskapande arbete fritidsgårdarna har lagt ner de senaste åren.

Snösätra kulturplats

Förvaltningen har arbetat med uppdraget om att etablera en kulturplats i Snösätra. Arbetet har organiserats i en strategisk styrgrupp, en operativ styrgrupp och olika arbetsgrupper. Ett projektdirektiv och en projektplan är framtagen för det fortsatta arbetet och en första delrapport har överlämnats till nämnden. En projektledare håller ihop arbetet som involverar flera förvaltningar.

En prioriterad fråga under hösten 2021 har varit att samverka med andra förvaltningar för att förbättra renhållningen och stärka ordningen och tryggheten i Snösätra. Under hösten har förvaltningen även genomfört fyra dialoger med intressenter i området. Marken på stadsdelsförvaltningens arrende har provtagits och en expert har anlåtats för att titta på byggnadernas skick. Under hösten har planering påbörjats för en popup-kulturplats i Snösätra sommaren 2022. Planeringen sker i nära samverkan med kulturförvaltningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	82	85 %	79 %		67 %	67 %	2021
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	72 %	75 %	68 %	72 %	75 %	75 %	2021
Analys Från 2019 års resultat syns en tydlig nedgång, vilket sannolikt beror på pandemins effekter och restriktioner som medfört inställda träningar, cuper och evenemang.							
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	74 %	74 %	75 %	77 %	78 %	76 %	2021
Analys Resultatet har sjunkit något vilket sannolikt är en effekt av pandemin och restriktioner som har varit.							
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	52 %	60 %		66 %	65 %	65 %	2021
Analys Årets resultat har sjunkit kraftigt vilket sannolikt beror på pandemin. Barn i årskurs 5 deltar i högre utsträckning i föreningsliv än barn i årskurs 8.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd ska leda, samordna och under 2021 påbörja etableringen av en ny kulturplats i Snösätra industriområde i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden och i dialog med aktörerna i Snösätra	2021-01-01	2021-06-30	
  Kulturnämnden ska samverka med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna inom ramen för fältassistenternas förebyggande arbete utveckla ett arbetssätt för att nå målgrupper som inte deltar i fritidsaktiviteter i lika hög utsträckning, vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden.	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: 2.4.1 Barn, unga och vuxna i stadsdelsområdet har en meningsfull fritid och tillgång till kulturupplevelser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Det ska finnas tillgång till ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter som alla kan delta i utifrån sina förutsättningar. Förvaltningen ska stärka informationen om sommarkollo för att fler barn ska delta. Förvaltningen ska dela ut föreningsbidrag till föreningar som uppfyller kraven.

Förväntat resultat

Förvaltningen har ett utvecklat samarbete med civilsamhället.

Det ideella engagemanget i föreningslivet uppmuntras med förutsägbara villkor som är lika för alla.

Fler barn från socioekonomiskt svaga grupper och barn med funktionsnedsättning deltar i sommarkolloverksamheten.

I hanteringen av föreningsbidrag tas särskild hänsyn till tillgänglighetsaspekten.

Tillgången till kulturupplevelser ska öka för stadsdelsområdets barn.

Kultur inom de öppna fritidsverksamheterna ska öka.

Ytor för lek och spontanidrott är öppna och tillgängliga året runt och anpassade för att passa alla barn, unga och vuxna.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att kolloverksamhet har kunnat bedrivas som vanligt trots pågående pandemi och intresset för att delta på kollo var mycket högt. Barn och unga har erbjudits fritidsaktiviteter som basket, fotboll, skateboard, yoga och olika former av kreativt skapande.

Barns deltagande i föreningsliv och kulturaktiviteter har inte uppnått den önskade nivån, vilket sannolikt beror på pågående pandemi och restriktioner.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att fyra av fem indikatorer uppfylls helt, medan en indikator inte uppfylls. Ett av de två nämndmålen bedöms uppfyllas helt och ett delvis.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om hållbara städer och samhällen, hållbar konsumtion och produktion, ekosystem och biologisk mångfald och bekämpa klimatförändringarna i Agenda 2030 har förvaltningen fortsatt implementera Stockholms stads Miljöprogram 2020-2023 och Klimathandlingsplan 2020-2023. Förvaltningen har deltagit i en stadsövergripande miljösamordnargrupp som fungerar som en informationskanal i miljöfrågor.

Förvaltningens arbete med klimat och miljöfrågor utgår från den lokala miljö- och klimathandlingsplanen. Det handlar om att minska den negativa miljöpåverkan av fordonstransporter, energieffektivisera, minska matsvinn och öka sorteringen av matavfall med mera

Minskad klimatpåverkan genom maten

Hantera Livs är ett uppföljningsverktyg för förvaltningars livsmedelsinköp samt för

kommunfullmäktiges obligatoriska indikatorer för livsmedel för varje nämnd. För att varje verksamhet ska kunna följa sin egen klimatpåverkan samt ekologiska inköp kommer verksamheterna framöver få tillgång till systemet och rapporterna. Förskolan har använt verktyget i flera år, men sedan 2021 har förvaltningen en organisation för att använda verktyget. Användare har fått gå utbildning i systemet. Implementering av systemet inom relevanta verksamheter kommer fortsätta under 2022.

Förvaltningens förskolor har fortsatt mätt matsvinnet. Under året har svinnet mätts under fyra tvåveckorsperioder. Flera förskolor ser att svinnet minskar tack vare en ökad medvetenhet hos kockar, pedagoger och barn. Alla förskolor har inte genomfört mätningarna, vilket till viss del beror på vikarier i köket.

Förskolornas gemensamma matsedel håller fortsatt en bra nivå när det gäller miljöpåverkan, och ger ett koldioxidutsläpp som ligger under Världsnaturfondens riktmärke på 0,5 Co2.

Effektiv energianvändning

Förvaltningen har analyserat elavtal som har hög elförbrukning i förhållande till lokalytan. Analys pågår av vilka åtgärder som förvaltningens verksamheter kan vidta. Förvaltningens handlingsutrymme är begränsat mot bakgrund av att fastigheterna ägs av andra.

Starkt förmåga att hantera effekter av skyfall eller värmebölja

Sommarens skyfall medförde kostsamma skador på infrastruktur i stadsdelsområdet. Enskedefältet var särskilt drabbat. Förvaltningen har vidtagit en rad åtgärder så som att gräva fram och rensa brunnar, anlägga stenkistor och fördröjningsmagasin samt återskapa bortsköljda gångbanor i Hemsbogen. I Årstaskogen fick gång- och cykelvägar repareras. I december antog kommunfullmäktige en handlingsplan för klimatanpassningar. Förvaltningen har genomfört flera aktiviteter som går i linje med handlingsplanen och planerar ytterligare åtgärder. Det handlar om urdikningar och fördröjningsmagasin för dagvatten, trädplanteringar, solskydd på förskolegårdar och investeringar i kylaggregat vid nybyggen i delar av lokaler som blir särskilt varma under värmeböljor, såsom kök.

Återvinning, avfallssortering och cirkularitet

Förvaltningen har kartlagt möjligheterna till matavfallssortering på fritidsgårdar, öppna förskolor och parklekar. Kartläggningen kommer att fortsätta inom fler verksamheter. Målsättningen är att så många verksamheter som möjligt ska få möjlighet att sortera matavfall. Flertalet förskolor har detta redan.

Materialåtervinning fungerar bra inom förvaltningens verksamheter. I de fall det saknas återvinningskärl i, eller i anslutning till, förvaltningens lokaler ansvarar verksamheterna för att sopsortering och återvinning av material ändå genomförs. Avdelningen Stadsmiljö och lokaler ansvarar för kommunikationen med hyresvärdar, för att skapa bättre förutsättningar för förvaltningens verksamheter.

Handlingsplan för biologisk mångfald

Förvaltningen har påbörjat implementeringen av handlingsplanen och arbetet kommer att fortsätta under åren som kommer.

Stockholms blågröna ytor och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden

Förvaltningen har deltagit i budgetuppdraget om att kartlägga stadens totala blågröna ytor och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO) för att kunna följa deras utveckling över tid. Arbetet är ett samarbete mellan miljöförvaltningen, trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret och representanter för stadsdelsförvaltningarna. Målet är att ta fram indata, metodik och rutiner inom staden för denna uppföljning.

Grönare Stockholm

Förvaltningen har under året lämnat in tre ansökningar för att förverkliga målsättningarna i ett grönare Stockholm, etapp 4. De handlar om en förstärkning av grönstrukturen Årstaskogen-Hemskogen, i Kolerakyrkogården i Årsta och Örby-Högdalen. Förvaltningen har deltagit i den strategiska styrgruppen för Grönare Stockholm.

Invasiva arter

Länsstyrelsens skärpta krav för åtgärder mot invasiva arter innebär en ökad arbetsbelastning för förvaltningen, vilket påverkar prioriteringen av olika åtgärder i park- och grönområden.

Betesdjur

Förvaltningen har under perioden placerat ut kor och får i Rågsveds naturreservat. Förvaltningen har haft en herde med vallhundar som tagit ut fåren och styrt betet i naturreservatet. Djuren bidrar med rekreativa värden för besökare i reservatet samtidigt som det minskar behovet av gräsklippning och annan röjning i de områden där de betar.

Innovativa och miljövänliga lösningar på bullerskydd

Förvaltningen har varit involverad i att ta fram en lösning med en växtbeklädd bullerskyddsskärm som ska reducera buller från Huddingevägen i det nyinrättade naturreservatet i Hagsåtraskogen. Projektet leds av trafikkontoret och är en del av arbetet inom Grönare Stockholm. Genomförandet planeras till nästa år.

Växtbäddar med biokol

Förvaltningen har anlagt växtbäddar och trädplanteringar med biokol. Att använda biokol i växtbäddar och för trädplanteringar leder till att kol tas upp och binds i träd och mark och på så sätt skapar kolsänkor. Växtbäddarna bidrar till en grönare stad och minskar luftens koldioxidnivå samtidigt som de absorberar och filtrerar förorenat dagvatten från hårdgjorda ytor i stadsdelsområdet.

Utfasning av engångsartiklar i plast

En handlingsplan för plast har varit ute på remiss men är ännu inte antagen. Planen kommer att ge stöd till förvaltningen i arbetet med att fasa ut plast i verksamheterna.

Hämtställen för matavfall och ekologiska livsmedel i fokus

Förvaltningens temagrupp för klimat och miljö har fokuserat på att följa upp stadens mål om ekologisk mat samt insamling av matavfall. Förvaltningen noterar nu en ökad andel inköpta ekologiska livsmedel, men en bit återstår till att nå kommunfullmäktiges mål. Merparten av förskolorna har nu hämtställen för matavfall, men inte alla andra verksamheter. Förvaltningen har märkt ett ökat intresse hos fastighetsägare att ordna med hämtställen för matavfall.

Goda exempel

Temagrupp för klimat och miljö

Förvaltningen vill särskilt lyfta fram det arbete som skett i den förvaltningsövergripande temagruppen för klimat och miljö. Förvaltningen ser att det blivit en positiv utveckling under året i de frågor som stått i fokus för temagruppens arbete.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			100 %	100 %	100 %	2021
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	80 %			85 %	80 %	80 %	2021
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	44,6			39,92	60 %	60 %	2021
Analys							
Att öka andelen ekologiska livsmedel har varit ett fokus i temagruppen för klimat och miljö. Dialog och information till de enskilda enheterna kommer att fortsätta under 2022. Förvaltningen har även uppmärksammat att kostentreprenader ofta konteras fel, vilket gör att resultatet egentligen borde vara någon procentenheter högre. Verksamheterna har informerats om felet så att de kan göra rätt framöver.							
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,8 kg CO2 per kg livsmedel			1,9 kg CO2 per kg livsmedel	1,8 kg CO2 per kg livsmedel	1,80 kg CO2 per kg livsmedel	2021
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter	2,98 GWh			2,02 GWh	3 GWh	1945 GWh	2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel	2021-01-01	2021-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska ta fram riktlinjer för mat och måltid i förskolan i enlighet med måltidsstrategin	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Förvaltningen har beslutat att implementera <i>Riktlinjer för mat, måltider och fysisk aktivitet i kommunala förskolor i Stockholms stad</i> . Riktlinjen är framtagen som ett stadsgemensamt stöd i syfte att förverkliga strategin <i>God, hälsosam och klimatsmart mat för Stockholms stad</i> . Riktlinjen ersätter förvaltningens tidigare rutiner för mat och måltider i förskolan. Implementering sker i alla kommunala förskolor i stadsdelsområdet under 2022.			
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna samt i samråd med kommunstyrelsen klargöra ansvarsfrågan i avtal för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: 2.5.1 Enskede-Årsta-Vantör är ett ekologiskt hållbart stadsdelsområde

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska under verksamhetsåret vidareutveckla och stärka ekologiska värden i stadens parker, naturområden och naturreservat med utgångspunkt i handlingsplanen för biologisk mångfald. Arbetet med grönytekomensation är en viktig aspekt i detta.

Förvaltningen ska fortsätta arbetet med att energieffektivisera lokaler och anläggningar. Arbetet kommer inledas med en analys av energiförbrukningen under 2020, för att identifiera områden där åtgärder kan göra störst nytta.

Förvaltningen ska öka återanvändning och återbruk inom verksamheterna. Nya arbetssätt för att utveckla arbetet med återbruk av möbler och inventarier inom organisationen ska utvecklas under verksamhetsåret.

Förvaltningen ska vid upphandling ställa olika typer av miljökrav som kan minska den negativa effekten av upphandlade tjänster och produkter.

För berörda verksamheter inom förvaltningen kommer arbetet med att minska den negativa klimatpåverkan från livsmedelskonsumtion trappas upp. Ett exempel på detta är att förvaltningen ska planera förskolornas gemensamma matsedel utifrån matens klimatpåverkan och ha en så låg andel koldioxidekvivalenter som möjligt, samtidigt som näringsrekommendationer för barn i förskoleåldern följs. Verktuget Hantera livs, som används för att mäta klimatpåverkan, kommer att implementeras inom samtliga verksamheter inom förvaltningen som köper in livsmedel.

Förvaltningen ska minska matsvinn i verksamheterna genom att förbättra möjligheterna till matavfallsinsamling och att förvaltningens verksamheter sätter upp mål för att minska matsvinn.

Under verksamhetsåret kommer förvaltningen att undersöka möjligheten att leverera tvätt och matlådor med cykel mellan enheterna istället för med bil för att minska miljöpåverkan.

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter sorterar och återvinner avfall, använder mindre plast och minskar utsläppen från transporter.

Energianvändningen minskar i förhållande till verksamhetens omfattning.

Medarbetare väljer andra transportsätt än bil och flyg när de reser i tjänsten.

Stadsdelsområdets grön- och vattenområden bevaras och utvecklas.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås helt. Bedömningen bygger på att indikatorn uppfyllts och merparten av de planerade aktiviteterna har genomförts. Förvaltningen har bland annat gjort analyser och platsbesök samt tagit fram en kartläggning av energiförbrukning i verksamhetslokalerna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel koldioxidekvivalenter (kg CO2e) på den gemensamma lunchmatsedel i förskolan.	0,3 kg CO2e			0,36 kg CO2e	0,4 kg CO2e		VB 2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla förskolor ska under 2021 mäta matsvinnet två gånger per termin. Mätningen sker under en tvåveckorsperiod.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys			
Alla förskolor har inte genomfört mätningarna. En orsak är att det varit hög sjukfrånvaro bland kockarna under året, och att vikarier haft svårt att genomföra mätningarna.			
 Förvaltningen ska analysera statistik för förbrukad energi förvaltningens verksamheter, och utifrån det sätta samman en åtgärdsplan för energieffektivisering med en tydlig prioriteringsordning.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ska fortsätta inventera ekologiskt viktiga anläggningar i stadsdelsområdet, såsom groddammar, och säkerställa att deras funktioner inte går förlorade.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ska i samverkan med miljökontoret och stadsbyggnadskontoret utreda möjliga biotopskyddsområden.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ska implementera handlingsplanen för biologisk mångfald.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ska under verksamhetsåret formulera ett uppdrag kopplat till nedskräpning i stadsmiljön.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ska under verksamhetsåret ställa krav på eldrivna parkskötselverktyg och entreprenadmaskiner vid upphandling, för att minska den negativa miljöpåverkan.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ska under verksamhetsåret utveckla samverkan med Exploateringskontoret och Miljökontoret i arbetet med grönkompensation, för att säkerställa att lokala förutsättningar beaktas.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Ett fåtal möten har genomförts. Förvaltningen bedömer att samverkan inte utvecklats i förväntad grad. Arbetet väntas komma igång först under 2022.			
✓ Förvaltningen ska under året följa upp beslutad grönkompensation, och säkerställa att de genomförs.	2021-01-01	2021-12-31	
! Förvaltningens verksamheter ska vid upphandling ställa krav på alternativ till plastprodukter, då det är möjligt och miljömässigt gynnsamt.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Det har ställts krav i enskilda upphandlingar på miljömässiga alternativ till plast, men det har inte skett på ett systematiskt sätt.			

Nämndmål: 2.5.2 Stadsdelsområdet är hälsosamt att bo och vistas i

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

För att stärka beredskapen för extremväder ska förvaltningen implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor. Förvaltningen ska ersätta miljöfarliga produkter med bättre alternativ i alla verksamheter genom att ställa tydliga miljökrav vid inköp och upphandling. Genom att utföra stickprov, ska förvaltningen kontrollera att miljökrav följs. Förvaltningen ska också verka för att giftiga ämnen inte förekommer i den offentliga miljön eller inom förvaltningens verksamheter. En viktig del i detta är att fortsätta arbeta med Chemsoft med alla berörda verksamheter. Genom att vara en aktiv part i stadsutvecklingsprocesser ska förvaltningen verka för en stadsmiljö med ren luft och låga bullervärden.

Förväntat resultat

Maten i nämndens verksamheter är god och näringsrik och till stor del ekologisk och vegetarisk.

Ute- och inomhusmiljön i nämndens verksamheter är giftfri.

Stadsdelsområdets invånare har nära till naturupplevelser.

Parker och grönområden är i större utsträckning tillgängliga för alla invånare oberoende av funktionsförmåga.

Parker och grönområden är bättre rustade för pågående klimatförändringar.

Nämndens verksamheter är väl anpassade för att klara av värmeböljor och annat extremt väder.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på att flera av planerade aktiviteter har genomförts men några har avvikelser som behöver åtgärdas för att målet ska anses vara helt uppfyllt. Förvaltningen arbetar aktivt och förvaltningsövergripande för att förverkliga nämndmålet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska implementera Hantera livs-systemet i samtliga berörda verksamheter.	2021-01-01	2021-12-31	
Analys Flera verksamheter har implementerat Hantera Livs, men fortfarande återstår några. En förklaring till förseningen är personalomsättning.			
 Förvaltningen ska minska användandet av engångsartiklar i plast.	2021-01-01	2021-12-31	
Analys Förvaltningen har inte någon säkerställd metod för att mäta att målet har uppnåtts. Förvaltningen förväntan är att den kommande handlingsplanen för plast kan ge stöd i det fortsatta arbetet, samt i hur arbetet bäst kan följas upp.			
 Förvaltningen ska utveckla diken och småvatten för att optimera ekologiska värden kopplade till dessa.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ska, med stöd från miljöförvaltningen och trafikkontoret, under verksamhetsåret utveckla innovativa och miljövänliga lösningar på bullerskydd.	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Kommunfullmäktiges två mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på analys av uppnådda resultat och genomförda aktiviteter.

Stadsdelsnämnden har formulerat tre nämndmål som bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om en ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden. Förvaltningen bedömer att de tre nämndmålen uppfylls helt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppfylls helt. Prognossäkerheten för budgetåret är god och är inom stadens mål om +/- 1 procent. Bedömningen grundas på att kommunfullmäktiges tre indikatorer uppnås samt att nämndmålet bedöms uppnås.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om jämställdhet och ekonomisk tillväxt i Agenda 2030 arbetar förvaltningen för en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.

Resultatet per sista december visar för hela nämndens verksamhetsområde ett överskott om 39,5 mnkr efter resultatöverföringar. Före resultatöverföringar redovisas ett överskott om 52,4 mnkr och efter resultatöverföringar ett överskott om 39,5 mnkr. Sammantaget ökar resultatfonden med 12,8 mnkr och 89,0 mnkr överförs till resultatfonden för 2022.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	98,4 %			99,6 %	100 %	100 %	VB 2021
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	97,9 %			98 %	100 %	100 %	VB 2021
  Nämndens prognossäkerhet T2	-1 %			0 %	+/- 1 %	+/- 1 %	2021
Analys							
<p>Indikator visar gul färg trots avvikelse 1 procent. Det beror på att avvikelsen är 1,1 procent och systemet avrundar till närmaste heltal men klarar inte av att även visa korrekt färg grönt som avrundningen anger. Det vill säga att avrundningen anger att förvaltningens avvikelse är inom ramen 1 procent för kommunfullmäktiges mål.</p> <p>Fremsta anledningen till att avvikelsen mellan tertialrapport 2 och bokslut är 1,1 procent är 14.4 mnkr i avvikelse i prognos för Funktionsnedsättning. Verksamhetsområdet har under många år haft ett stort underskott men i samband med pandemin har det förändrats. Det har varit mycket svårt att se om och när kostnadsbilden ska återgå till ett normalläge och under året har prognoserna byggd på att kostnaderna ska öka kontinuerligt till ett liknande läge som innan pandemin. När så inte har skett har avvikelsen vuxit till ett mycket mer positivt resultat än prognostiserats i tertialrapport 2.</p> <p>Under året har avdelningen för funktionsnedsättning arbetat med att utveckla prognosverktyget vårdkostnadsprogram och rutiner för detta. Verktöget används för att kunna prognostisera antal insatser i verksamheten, vilket är det mest kostnadsdrivande och avgörande för de ekonomiska prognoserna. Arbetet med översynen har till hösten övergått till utveckling av ett nytt vårdkostnadsprogram som är en uppdatering av det gamla verktöget för uppföljning då verksamhetens bedömning har varit att prognossäkerheten inte har varit tillräckligt hög med nuvarande system.</p> <p>Under år 2022 kommer avdelningen och ekonomienheten att använda det nya vårdkostnadsprogrammet och löpande se över verktöget för att se om något kan göras ytterligare för att bättre kunna prognostisera verksamhetsområdets kostnader.</p>							

Nämndmål: 3.1.1 Stadsdelsnämnden har en budget i balans

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen följer under verksamhetsåret upp budget månadsvis med prognos på helårsutfall för en kontinuerlig uppdatering av ekonomin och verksamhetens utveckling. Ekonomin ska vara i balans med fokus på tilldelning av resurser för kärnverksamheterna. Åtgärder vidtas vid avvikelser. Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva och anpassade till målgruppernas behov och efterfrågan utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer. Investeringar ska präglas av kostnadsmedvetenhet för att garantera god hushållning av resurser. Prioriteringar sker utifrån de områden där behoven är störst med fokus på ett socialt och jämställt perspektiv.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämndens budgetföljsamhet uppgår till 100 procent efter resultatöverföringar. Stadsdelsnämndens prognossäkerhet avviker med max +/- 1 procent mellan tertialrapport 2 och bokslut.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppnås. Bedömningen grundas på att

prognostiserat resultat under verksamhetsåret avviker inom ramen för 1 procent mellan tertialbokslut 2 och bokslut. Åtgärder har under året genomförts för att hantera stora extra resurser i form av statsbidrag generalschablon jämför med budget, tillkommande statsbidrag av pandemin samt effekter utav pandemin.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet för verksamhetsområdet uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att tre indikatorer uppfylls helt och tre delvis medan en indikator inte uppfylls. Sjukfrånvaron har minskat något samtidigt som pandemin har fortsatt påverka förvaltningens verksamheter. Innovativa och digitala arbetssätt har utvecklats inom alla verksamheter för att möta invånarnas behov på bästa sätt, trots pandemin. De två nämndmålen bedöms uppnås helt.

Agenda 2030

För att bidra till de globala målen om god hälsa och välbefinnande, jämställdhet, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt minskad ojämlikhet i Agenda 2030 har förvaltningen arbetat vidare utifrån handlingsplaner för förbättrad arbetssituation för specifika yrkesgrupper och haft ett stort fokus på det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetet med strategisk bemanningsplanering för att effektivisera kompetensförsörjningen och anpassa organisationen efter framtida krav pågår. Vidare har förvaltningen, trots pandemin, arbetat för att erbjuda tillsvidareanställningar och minska antalet vikarier. Flera upphandlingar har inletts och digitaliseringen har fortsatt.

Internationella sammanhang och samverkansytor

För att öka kunskapen om möjligheterna till finansiering av olika utvecklingsarbeten har medarbetare i förvaltningen bland annat deltagit i stadsledningskontorets webinarier om EU:s fonder.

Förvaltningens arbetsmiljöarbete och arbete med sjukfrånvaro

Pandemin och nya virusvarianter av covid-19 fortsätter att påverka sjukfrånvarostatistiken. Försöken att öppna upp samhället och så sakteliga avskaffa restriktioner har visat sig vara mer problematiska än väntat. Vaccinationsgraden i samhället har haft en positiv inverkan, men viss problematik kvarstår. Nya rekommendationer från Folkhälsomyndigheten innebär att de som har möjlighet att arbeta hemifrån återigen rekommenderas att göra så för att minska smittspridningen.

Under 2021 har sjukfrånvaron minskat med drygt 1,5 procentenhet och generellt kan sägas att sjukfrånvaron stabiliserats under 2021 men på en hög nivå. Sedan i somras kan en ytterligare minskning i sjukfrånvaron skönjas.

Korttidssjukfrånvaron (dag 1-14) för 2021 har likt den totala sjukfrånvaron stabiliserats och

minskat. Förändringen i hantering av läkarintyg och pandemiska riktlinjer har en fortsatt påverkan.

Utifrån ett könsperspektiv har den totala sjukfrånvaron för kvinnor sjunkit med drygt 1,5 procentenhet till 9,5 procent. Korttidssjukfrånvaron för män har minskat med närmare 2 procentenheter till 5,5 procent.

Högst sjukfrånvaro återfinns inom Avdelning förskola och Social omsorg äldre, vilket kan förklaras med att avdelningarna har verksamheter där det förekommer täta kontakter med många människor och begränsad möjlighet till distansarbete. Utifrån förändringen av sjukfrånvaro under 2021 är det avdelning Social omsorg äldre och Social omsorg barn och unga som under året haft den största minskningen i sjukfrånvaro med 2,1 procentenheter respektive 2,5 procentenheter.

I arbetet med att minska sjukfrånvaron och utveckla arbetet kring det systematiska arbetsmiljöarbetet inom förvaltningen bedriver avdelningarna ett aktivt arbete med stöd av HR-avdelningen.

Förvaltningens utbildningsinsatser

HR-avdelningen arbetar aktivt med att ge ett prioriterat stöd i det systematiska arbetsmiljöarbetet och erbjuder förvaltningens chefer möjlighet att delta i utvecklings- och dialoggrupper kring frågor som rör rehabilitering.

Under året har förvaltningen genomfört basutbildning i arbetsmiljö och i KIA-systemet. I arbetet med att bygga vidare på arbetsgivarvarumärket och utveckla det organisatoriska och systematiska arbetsmiljöarbetet har HR-avdelningen genomfört workshops för respektive avdelnings chefer inom området kränkande särbehandling.

Årlig uppföljning har genomförts på alla lokala samverkansgrupper och rapporter har tagits fram på avdelnings- och förvaltningsnivå. Uppföljningen visar att det systematiska arbetsmiljöarbetet har löpt på och intensifierats och nya metoder och arbetssätt tagits fram. Majoriteten av enheterna i förvaltningen har tagit upp rutinen för att motverka kränkande särbehandling på arbetsplatsträffar och arbetar med planering enligt arbetsmiljöårshjulet.

I arbetet med att kompetensförsörja verksamhetens chefer och stärka dem i deras rekryteringsarbete har HR-avdelningen skapat utbildningstillfällen där nya chefer genomfört basutbildning i kränkande särbehandling.

Som ett led i digitaliseringen har förvaltningens digitala introduktionsutbildning för alla medarbetare lanserats.

Kompetensutvecklingsmedel

Förvaltningen har beviljats medel för kompetensutveckling för medarbetare inom äldreomsorgen för att utbilda och ge stöd i svenska språket. 72 medarbetare har genomgått utbildningen som varit lärorik och uppskattad. Insatsen fortsätter år 2022.

Förvaltningen har genom en samordnad ansökan från socialförvaltningen beviljats medel avseende en valideringsutbildning för daglig verksamhet. Två medarbetare från daglig verksamhet genomför valideringsutbildningen som ska vara klar i juni 2022.

Klarspråk

För att höja kvaliteten i beslutsunderlagen till stadsdelsnämnden har förvaltningen utarbetat en rutin och genomfört en utbildning i att skriva tjänsteutlåtanden. Utbildningen har genomförts vid flera tillfällen och riktat sig till dem som skriver tjänsteutlåtanden och till chefer som ska granska och godkänna dem. Bedömningen är att beslutsunderlagen blivit mer enhetliga och begripliga under året.

Upphandling och inköp

Under 2021 har en upphandling av förvaltningens kostenhet genomförts. Tilldelning skedde i december och Nordrest tillträder som ny entreprenör mars 2021.

Cykelbud för leverans av måltider inkluderades i den gemensamma upphandlingen för transport av måltider.

I september inleddes det nya gemensamma avtalet för lokalvård som omfattar ca 240 verksamhetslokaler i stadsdelområdena Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck.

Följande upphandlingar pågår:

- Förvaltningen kommer att ansvara för en gemensam upphandling av kostdatasystem för förskola och äldreomsorg med stöd av serviceförvaltningen. Cirka tio stadsdelsförvaltningar och utbildningsförvaltningen deltar i upphandlingen. Upphandlingen kommer att genomföras med Konkurrenspräglad dialog (KPD) vilket är ett relativt nytt förfarande och ett av de första i sitt slag som genomförs inom Stockholms stad. Processen är inne i sin slutfas och tilldelning kommer att ske våren 2022.
- En upphandling av ett molnbaserat, integrerat passer- och larmhanteringssystem beräknas annonseras under januari 2022.
- En upphandling av trygghetsskapande tjänster för särskilda boenden tillsammans med Skärholmens stadsdelsnämnd, där Enskede-Årsta-Vantör är ansvarig för upphandlingen, beräknas annonseras under våren 2022.
- En upphandling av gruppboendestäder inom socialpsykiatri ska genomföras under 2021/2022. Annonsering beräknas hösten 2022.
- En upphandling av parkskötsel, renhållning och vinterväghållning i Enskede, Årsta och Vantör ska genomföras under 2021/2022. Annonsering skedde 17 december 2021, sista anbudsdag är 9 februari 2022.

Den planerade upphandlingen av besiktning av lekplatsutrustning beräknas genomföras våren 2023. Vad gäller den planerade upphandlingen av skafferiavtal (konsumentförpackade varor), så har kategorirådet för livsmedel beslutat att den ska ingå i kommande centrala livsmedelsupphandling.

Digitalisering för verksamhetsutveckling

Under året har nämnden kunna hålla möten på distans med uppdaterad IT-konferensutrustning i ett av förvaltningshusets mötesrum. Flera andra mötesrum i förvaltningshuset har fått ny konferensutrustning för att möjliggöra möten på distans. Samtliga nämndledamöter har fått ny utrustning i form av iPads för att höja nivån av digitalisering.

De flesta av förvaltningens Tietodatorer har bytts ut. Staden centralt har under året implementerat elektroniska underskrifter, främst inom ekonomiområdet i stadens förvaltningar. Arbete fortskrider för att kunna implementera elektronisk underskrift även inom andra områden.

Genomlysning av förvaltningens fasta telefonabonnemang har påbörjats som förberedelse inför att staden centralt arbetar med en ny upphandling, SIKT 2, av telefonitjänster.

Pedagogiska verksamheter har fått tillgång till en mer fungerande portal för beställning av varor och tjänster. Leverantören Fujitsu arbetar löpande vidare för att utveckla sin service genom en mer fungerande portal, det vill säga en internetsida för att beställa varor och tjänster.

Projekt Smarta lås har under perioden införts på Årsta hemtjänst. I projektet Nollvision undernäring inom äldreomsorgen har nya digitala tjänster lanserats och det pågår fortsatt en ytterligare vidareutveckling av nya tjänster. Trygghetslarm inom äldreboenden har haft många olika tekniska utmaningar som har lösts under perioden.

Verksamhetslabbetts verksamhet har breddats till att också arbeta med innovation för personer i ordinärt boende. Bland annat har flera olika system för nattsensorer testats inom ett av förvaltningens servicehus för att undersöka nytta och eventuella risker med ett nytt digitalt arbetssätt. En av utvärderingarna visar att sensorerna behöver förbättras för att fullt ut mäta den enskildes rörelser.

Innovation och nya arbetssätt

Som ett led i att öka attraktiviteten för vård- och omsorgsyrken för att bättre ta tillvara medarbetarens kompetens har en kartläggning genomförts inför implementeringen av karriärutvecklings- och kompetensmodellen för omsorgspersonal. Kompetensinventering på Stureby vård- och omsorgsboende visar att ett antal medarbetare har behov av utveckling i svenska språket. Genom beviljade medel från kompetensutvecklingsinsatsningen har särskilt stöd erbjudits för att höja språknivån. Vidare har resultat visat att den digitala kompetensen behöver höjas för att möjliggöra användande av digitala verktyg. Därför inrättades en ny tjänst, en digital coach, som stöttar medarbetare och brukare i användande av digital teknik. Det har bidragit till att användandet av digital teknik har ökat. Den digitala coachen har inspirerat medarbetare att använda tekniken för social stimulans.

I projektet Nollvisionen för undernäring hos äldre har nya arbetssätt testats. Förvaltningen utgör en testbädd för att på sikt vidareutveckla nya tjänster och arbetssätt inom äldreomsorgen. Samarbete sker med Kävlings kommun, Livsmedelsakademin i stöd från Vinnova och flera livsmedelsföretag.

Nationella minoriteter

Förvaltningen har informerat invånare i månadsannonserna och medarbetare i personalbladet om nationella minoriteters rättigheter. Förvaltningen ingår i stadens kluster 3 tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Skarpnäck och Farsta. För att utveckla arbetet har förvaltningen även deltagit i de nätverksmöten som anordnats av stadsledningskontoret.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Enligt förvaltningens rutin för tjänsteutlåtanden ska tillgänglighetsperspektivet alltid beaktas när förvaltningen formulerar synpunkter och förslag. När det är relevant ska rubriken Tillgänglighet läggas till för att säkra detta. Vidare får stadsdelsnämndens råd för funktionshinderfrågor möjlighet att lämna synpunkter på ärenden som berör tillgänglighetsfrågor.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	80	78	81	78	81	82	2021
<p>Analys</p> <p>Staden som helhet har ett resultat på 80, vilket är i paritet med förvaltningens resultat och som utifrån rådande pandemi får anses som ett gott resultat då det är två indexenheter högre än föregående år. Kvinnor har ökat med två enheter till 81 medan män ligger kvar på samma nivå som föregående år med ett resultat på 78.</p> <p>Coronapandemin har under året haft en fortsatt påverkan på verksamheterna men bedömningen är att arbetet med arbetsmiljöförbättringar och kompetenshöjande åtgärder kommer att ge ett förbättrat resultatet inom de utvecklingsområden som identifierats i medarbetarenkäten.</p>							
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	4,54 %			3,96 %	2 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
<p>Analys</p> <p>Flera verksamheter inom socialtjänsten har behövt hyra in konsulter för att säkra upp personal och kompetens inom myndighetsutövningen. Orsaken har varit sjukskrivningstal på grund av pandemin och att utvecklingen av sjukskrivningarna varit mycket osäker.</p>							
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %	100 %	90%	2021
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %			0 %	80 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2021
  Index Bra arbetsgivare	81			82	84	84	2021
<p>Analys</p> <p>Index Bra arbetsgivare hämtas från resultatet i medarbetarenkäten och delas in i 3 delindex; Jämställdhet, Attraktiv arbetsgivare och Rekommendera arbetsplats.</p> <p>Jämställdhet har minskat med en indexenhet och Attraktiv arbetsgivare har minskat med tre indexenheter. Resultatet är fortfarande högre än stadens på alla delindex förutom Rekommendera arbetsplatsen som är likvärdig med staden. Det senare indexet har ökat från 71 till 73. Totalt ligger förvaltningen två indexenheter över samtliga stadsdelsförvaltningar.</p> <p>Det totala värdet av indexet Bra arbetsgivare har minskat med en indexpunkt från föregående år och når inte målet. Förändringen av utfallet kan härledas till den pågående pandemin och förvaltningen arbetar med övergripande analys, åtgärder och chefsstöd utifrån resultatet och fokuserar på de delindex där ytterligare utveckling behövs. Respektive avdelning arbetar också med att utveckla sina resultat.</p>							
  Sjukfrånvaro 	8,9 %	5,5 %	9,5 %	10,2 %	9 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
Förvaltningen håller sig under årsmålet. De höga sjukfrånvarotalen kan i mångt och mycket härledas till effekterna av pandemin och angivna riktlinjer för att begränsa spridning av covid-19. Det systematiska arbetsmiljöarbetet och det aktiva arbetet med sjukfrånvaro har fortsatt under pandemin och förvaltningen ser att det förebyggande och främjande arbetsmiljöarbete tillsammans med ett aktivt rehabiliteringsarbete ger positiva resultat. I takt med att det nationella vaccinationsprogrammet nått ut till stora delar av befolkningen kan man även skönja en minskning i statistiken.							
  Sjukfrånvaro dag 1-14	3,1 %	3,4 %	3,28 %	3,53 %	3 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2021
Analys							
Den höga sjukfrånvaron kan uteslutande härledas till effekterna av pandemin och angivna riktlinjer för att begränsa spridning av covid-19. Det systematiska arbetet med sjukfrånvaro har fortsatt under pandemin och förvaltningen ser att ett förebyggande och främjande arbetsmiljöarbete tillsammans med ett aktivt rehabiliteringsarbete ger positiva resultat. I takt med att det nationella vaccinationsprogrammet nått ut till stora delar av befolkningen ser man en minskning i statistiken.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska ansvara för förvaltningen av Esset med stöd av arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med Östermalm och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnder och Äldrenämnden etablera verksamhetsnära testmiljöer liknande "Verklighetslabb" i syfte att utveckla stadens hela äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31	
  Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna etablera en support- och förvaltningsorganisation för Esset för att från och med 2022 kunna leverera full support	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: 3.2.1 Stadsdelsnämndens verksamheter är ändamålsenliga

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska informera invånarna om det stöd och service de har rätt till. Fokus ska ligga på kärnverksamheterna. Nya arbetssätt ska prövas där så är lämpligt. Samverkan ska öka både internt och med externa aktörer för att möta invånarnas behov.

Förväntat resultat

Verksamheterna är innovativa och tar del av nya arbetssätt.
Digital teknik utvecklar verksamheterna för bättre kvalitet.
Det systematiska kvalitetsarbetet är väl utvecklat i alla verksamheter.
Upphandlade verksamheter bidrar till hög kvalitet och måluppfyllelse.
Fler verksamheter deltar i stadens kvalitetsutmärkelse.
Föreningsbidrag bidrar till verksamhet i föreningar med demokratiska värderingar.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen bygger på att information om nationella minoriteters rättigheter har getts både till invånare och till medarbetare i olika kanaler. Vidare har förvaltningen genomfört utbildningar i att skriva tjänsteutlåtanden, vilket bedöms ha bidragit till att höja kvaliteten i beslutsunderlagen till nämnden. Två enheter har deltagit i stadens kvalitetsutmärkelse. Vissa aktiviteter har inte genomförts på grund av ändrad planering.

Pandemin har bidragit till att nya och digitala arbetssätt har prövats för att möjliggöra servicen till invånarna. Bland annat har förekomsten av digitala möten ökat. Utrustningen i förvaltningshusets konferensrum har kompletterats för att möjliggöra videomöten av högre kvalitet än tidigare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Färdigställa rutin för avtalsförvaltning i regi av VINST-projektet	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Förvaltningen vill se över samtliga rutiner kring upphandling och ser att det finns ett värde i ta fram rutiner för hela processen istället för enskilda delar. Rutiner för avtalsförvaltning är en del av processen. Förvaltningen avser arbeta fram ett underlag under 2022.			
 Förvaltningen ska utarbeta ett informationsblad med tillhörande checklista som beställare och referensgruppsdeltagare ska utgå från vid varje ny upphandling.	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Förvaltningen vill se över samtliga rutiner kring upphandling och ser att det finns ett värde i ta fram rutiner för hela processen istället för enskilda delar. Checklista inför upphandling är en del i processen. Förvaltningen avser arbeta fram ett underlag under 2022.			
 Informera nationella minoriteter om sina rättigheter i månadsannonser	2021-01-01	2021-12-31	
 Utbilda medarbetare i Klarspråk	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: 3.2.2 Medarbetare i nämndens verksamheter har en bra arbetssituation

 Uppfylls helt

Beskrivning

Alla medarbetare ska känna tillit och ha ett aktivt medarbetarskap. Förvaltningen ska ha en god social och organisatorisk arbetsmiljö likväl som ett tydligt, närvarande, transparent och förtroendegivande ledarskap. Förvaltningens chefer och medarbetare ska ha en rimlig arbetsbelastning, tid för återhämtning och erbjudas kompetensutveckling.

Förväntat resultat

Genom ett aktivt arbete med ledarskap, social och organisatorisk arbetsmiljö och strategisk bemanningsplanering inom förvaltningen förväntas frisknärvaron och trivseln öka bland medarbetarna. Det i sin tur genererar ett större engagemang och på så sätt förbättras ambassadörskapet ytterligare då fler medarbetare kommer rekommendera andra att söka

anställning i stadsdelsförvaltningen. Arbetet kommer också mynna ut i en översyn för att säkerställa goda utvecklingsmöjligheter inom förvaltningen så att chefer och medarbetare kommer kunna erbjudas kompetensutveckling utifrån verksamhetens behov. En kontinuerlig uppföljning av bemanningsplaneringen kommer resultera i att avdelningarna i rekryteringssammanhang kan ha fokus på en kompetensbaserad rekrytering där alla, oavsett olika typer av funktionsnedsättning, har goda möjligheter att arbeta i nämndens verksamheter.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att samtliga aktiviteter har genomförts utom den digitala chefsutbildningen. I samband med att Stockholms stad under hösten lanserade en ny chefsprofil beslutade förvaltningen att hantera aktiviteten som en naturlig del i det strategiska HR-arbetet och således inte inkludera den som en aktivitet i ILS.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Alla annonser avseende rekrytering av administrativ personal i förvaltningen ska godkännas av HR innan publicering.	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Alla nyanställda chefer i stadsdelsförvaltningen ska utbildas i kompetensbaserad rekrytering.	2021-01-01	2021-12-31	
!	Färdigställa en digital chefsutbildning för stadsdelsförvaltningen	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys				
Arbetet pausades i samband med att staden lanserade en ny chefsprofil under hösten. Uppgiften kommer att ingå i det strategiska arbetet inom HR-avdelningen för att stärka cheferna inom förvaltningen och kommer fortsättningsvis vara en del i det löpande arbetet för HR.				
✓	Genomföra översyn av samverkan inom förvaltningen	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Implementera digitala introduktionen för nyanställda inom förvaltningen	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Påbörja arbetet med utbildning av förvaltningens chefer i att förebygga hot och våld mot förvaltningens medarbetare.	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Utbilda förvaltningens chefer och huvudskyddsombud i kränkande särbehandling.	2021-01-01	2021-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Ekonomiskt utfall i sammanfattning

Totalt redovisas kostnader om 2 979,1 mnkr och intäkter om 559,9 mnkr. För investeringar redovisas utgifter om 36,8 mnkr och inkomster om 0,4 mnkr.

Nämndens driftverksamhet visar ett överskott om 39,5 mnkr efter överföring till enheternas resultatfonder och ett överskott 52,4 mnkr före överföring till enheternas resultatfonder.

Resultatfonden ökar med 12,8 mnkr till 89,0 mnkr.

Investeringarna visar ett överskott om 4,9 mnkr.

Årets bokslut har upprättats i överensstämmelse med stadens anvisningar och enligt reglerna i

stadens redovisningshandbok. Beloppsgränsen för poster som har periodiserats manuellt fastställdes till 20 000 kronor per tillfälle.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd tilldelades en total nettobudget på 2 415,7 mnkr av kommunfullmäktige inför 2021. Under året har budgeten justerats, i samband med kommunstyrelsens beslut i avstämningsärendet och tertialrapporter, med 55,9 mnkr netto.

Mnkr	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Avvikelse 2020
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	2 471,6	2 419,2	52,4	2 351,6	49,1
Intäkter	-513,5	-559,9	46,4	-609,8	63,8
Kostnader	2 985,1	2 979,1	6,0	2 961,4	-14,7
Avvikelse före resultatdispositioner			52,4		49,1
Resultatenheterna överskott från 2020			76,1		37,5
Resultatenheterna överskott till 2022			-89,0		-76,1
Avvikelse efter resultatdispositioner			39,5		10,5

I tabellen nedan redovisar förvaltningen det ekonomiska resultatet per verksamhetsområde före och efter resultatöverföring.

Mnkr	Budget (kostnader)	Budget (intäkter)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultatöverföringar	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2020 efter resultatöverföringar
Nämnd och administration	77,5	-3,6	73,9	73,9	73,9	0,0	0,5
Individ- och familjeomsorg	428,8	-133,1	295,7	267,2	266,2	29,5	-0,8
varav socialpsykiatri	84,4	-18,0	66,4	63,4	62,4	4,0	3,9
varav vuxen	69,1	-21,7	47,4	48,8	48,8	-1,4	0,0
varav barn och ungdom	229,1	-47,7	181,4	195,7	195,7	-14,4	-4,8
varav flykting	46,2	-45,7	0,5	-40,7	-40,7	41,2	0,0
Stadsmiljöverksamhet	28,7	0,0	28,7	28,5	28,5	0,2	-0,1
avskrivningar	17,7	0,0	17,7	15,8	15,8	1,9	-0,9
internräntor	1,0	0,0	1,0	0,9	0,9	0,1	0,4
Förskoleverksamhet	623,7	-50,5	573,2	575,3	579,0	-5,8	1,0
Äldreomsorg	952,8	-189,4	763,4	750,6	759,5	3,9	8,3

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	582,4	-89,7	492,7	484,7	486,0	6,7	6,1
Barn, kultur och fritid	52,3	-13,1	39,2	37,3	37,3	1,8	1,8
Arbetsmarknadsåtgärder	38,3	-13,4	24,9	18,5	18,5	6,4	3,5
Ekonomiskt bistånd	182,0	-20,7	161,3	166,6	166,6	-5,3	-9,3
varav handläggare	43,2	-5,4	37,8	37,3	37,3		0,0
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	2 985,1	-513,5	2 471,6	2 419,2	2 432,1	39,5	10,5

Pandemi - Kostnader

För att ge en överblick över reella kostnader av pågående pandemi redovisas bokförda kostnader som härrör direkt till pandemin i nedan tabell. Återredovisning av uppskattad ekonomisk påverkan till följd av pandemin, exempelvis kostnadsminskningar, görs under varje verksamhetsområde i ärendet.

Pandemi	Nämnd adm	loF BoU	Fritid	loF Vux	Ek bist ArbM	Soc. psyk	Funk	Stads-miljö	Fsk	ÄO	Total-summa tkr
Kostnader januari-december (tkr)											
Inhyrd personal		7 557	22	11	467				648	209	8 914
Personalkostnader*		42	0	0	1 215	225	3 610		5 005	6 572	16 669
Övriga kostnader**	36	6	-2	0	0	1	77	57	703	144	1 022
Summa kostnader	36	7 604	20	11	1 682	226	3 687	57	6 356	6 925	26 605
* Personalkostnader: extra personal pga Covid-19											
** Övriga kostnader: exempelvis arbetskläder, kost, transporter, lokaler, inventarier)											

Pandemi - Statsbidrag

Här redovisas endast statsbidrag som tilldelats kommuner som stöd för pandemikostnader för 2021.

STATSBIDRAG - PANDEMIN		Mnkr
Tilldelat statsbidrag högkostnadsskydd period jan-september	Ersättning kostnad sjukfrånvaro (högkostnadsskydd 2021 för höga sjuklönekostnader tilldelas endast för januari-september). Utbetalning till förvaltning har skett retroaktivt - Generellt statsbidrag!	19,5
Summering		19,5

Nedan följer redovisning och analys av resultat per verksamhetsområde.

Nämnd och gemensam administration

Verksamhetsområdet redovisar ett nollresultat.

Verksamhet	Justerad budget 2021		Utfall 2021		Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2020
Administration	77,5	-3,6	79,4	-5,5	0,0	-0,7
Summa	77,5	-3,6	79,4	-5,5	0,0	-0,7
Avvikelse i %					0,0%	

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 29,5 mnr efter resultatöverföringar.

Verksamhet	Justerad budget 2021			Utfall 2021			Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	2021	2020
Barn och unga	229,1	-47,7	181,4	246,9	-51,2	195,7	-14,4	-4,8
Vuxna	69,1	-21,7	47,4	69,8	-21,0	48,8	-1,4	0,0
Socialpsykiatri	84,4	-18,0	66,4	80,7	-17,3	63,4	3,0	5,5
Nyanlända	46,2	-45,7	0,5	10,8	-51,5	-40,7	41,2	
Summa	428,8	-133,1	295,7	408,2	-140,9	267,2	28,4	0,7
Resultatöverföring							1,1	-1,5
Summa efter resultatdisposition							29,5	-0,8
Avvikelse i %					10,0%			

Individ- och familjeomsorg för barn och unga (varav)

Individ- och familjeomsorg för barn och unga redovisar underskott om 14,4 mnr.

Underskottet beror främst på fortsatt höga och ökande vårdkostnader. Resultatet har påverkats positivt av statsbidrag från Migrationsverket för förändrade regler för återsökning av vissa extraordinära kostnader, vilket inte var känt i budgetarbetet inför 2021. Beslut om 3,8 mnr i statsbidrag för extraordinära kostnader kom i mitten av december.

Verksamheten arbetar löpande med att hitta möjligheter som leder till minskade placeringskostnader. Inflödet av anmälningar som resulterar i utredningar har ökat de senaste åren och är fortsatt högt. Flera utredningar leder även vidare till insatser i form av placeringar, vilket resulterar i höga placeringskostnader. Statistiken nedan visar att det under 2021 inkom 4 853 orosanmälningar, vilket är en minskning med 2 procent jämfört med föregående år, men jämfört med 2019 är det en väsentligt höjd nivå. Av de inkomna orosanmälningarna ledde 1 140 till utredningar, vilket är en ökning med 3 procent jämfört med föregående år.

Totalt har 1 885 ärenden hanterats inom barn och unga under 2021, vilket är en ökning med 6

procent, jämfört med föregående år, då antalet var 1 781. Även antal placeringar har ökat något till 165 placeringar under 2021, vilket innebär att 4 fler individer har haft placering jämfört med föregående år.

Antal vård dygn har ökat till i genomsnitt 2 479 dygn per månad, vilket är en ökning med 8 procent från 2 288 dygn föregående år. Antal individer som är placerade inom ramen för lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) har ökat. Det är också ett ökat antal placeringar av kriminella ungdomar med högt våldskapital och vapen, där placeringen primärt handlar om att skydda samhället från ungdomen. Dessa placeringar är mycket vårdkrävande och kostsamma.

Genomsnittskostnaden per vård dygn har ökat till 2 601 kr per dygn, vilket är en ökning med 4 procent eller med 105 kr per dygn.

Antalet individer med öppenvårdsinsatser i egen regi har ökat under året.

Tabell 4a: Nyckeltal Individ- och familjeomsorg barn och unga	2019	2020	2021	Förändring i procent
Inflöde				
Orosanmälningar	4 027	4 949	4 853	-1,9%
Inledda utredningar	1 079	1 106	1 140	3,1%
Ärendeflöde				
Hanterade ärenden*	1 649	1 781	1 885	5,8%
Placeringar hos externa vårdgivare*	145	161	165	2,5%
Vård dygn, snitt per månad	1 954	2 288	2 479	8,3%
Snittkostnad per vård dygn	2 530	2 497	2 601	4,2%
Öppenvårdsinsatser i egen regi*	325	381	429	12,6%
* Unika individer (exkl. Familjerätten, EKB och RVT samt exkl. uppdragstagare)				

Kostnaderna för placeringar av äldre ungdomar på SIS-institution är fortsatt höga och har ökat jämfört med 2020, liksom även kostnaderna för placeringar på HVB-hem, jourhem och stödboende.

Även kostnader för familjehem är fortsatt höga och har ökat jämfört med 2020, men kostnaderna för arvoderade familjehem har inte ökat, utan minskat något jämfört med föregående år. Det beror främst på att det är fortsatt svårt att rekrytera familjehem som arvoderas via förvaltningen. Behovet av nya familjer är stort och det finns en kö av barn i väntan på familjehem. Det medför i sin tur att barn antingen blir kvar i jourhem längre än önskvärt, eller att placeringar i externa familjehem ökar. Kostnaderna för externa familjehem har ökat jämfört med 2020. Det finns en oro för att denna situation ska fortsätta, vilket är kostnadsdrivande.

Individ- och familjeomsorg till vuxna (varav)

Individ- och familjeomsorg till vuxna redovisar ett underskott om 1,4 mnkr.

Underskottet beror främst på ökade vårdkostnader samt dyra placeringar inom både missbruk och relationsvårdsteamet.

Verksamheten har fortsatt sitt kontinuerliga arbete med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden, liksom arbetet med att minska kostsamma placeringar. Det möjliggörs bland annat av en hög nyttjandegrad av mindre kostsamma försöks- och träningslägenheter i förvaltningens regi.

Det har det varit ett ökat inflöde av LVM-anmälningar, främst under andra halvan av året. Totalt sett har det inkommit 123 LVM-anmälningar, jämfört med 104 föregående år, vilket är en ökning med 18 procent. Verksamheten har arbetat för att motivera och erbjuda frivilliga insatser till missbrukare, istället för tvångsomhändertaganden enligt LVM. Anmälningarna har resulterat i ett ökat antal placeringar i olika vårdformer, främst under sista kvartalet.

Statistiken nedan visar att antalet vårddygn har ökat till i genomsnitt 1 963 dygn per månad, vilket är en ökning med 14 procent (från 1 722 dygn föregående år). Genomsnittskostnaden per vårddygn har ökat till 1 065 kr per dygn, vilket är en ökning med 4 procent eller med 39 kr per dygn.

Antalet individer med öppenvårdsinsatser i egen regi har minskat. Öppenvårdsinsatserna omfattar både Öppenvård Sydost och boendestöd.

Relationsvårdsteamet har haft ett ökat antal ärenden (vuxna utan barn) samt dyra placeringar, främst under senare delen av hösten, vilket har medfört att vårdkostnaderna har ökat jämfört med föregående år.

Tabell 4b: Nyckeltal Individ- och familjeomsorg vuxen missbruk	2019	2020	2021	Förändring i procent
LVM-anmälningar	109	104	123	18,3%
Hanterade ärenden*	366	349	337	-3,4%
Placeringar hos externa vårdgivare*	144	139	150	7,9%
Vårddygn, snitt per månad	1 897	1 721	1 963	14,1%
Snittkostnad per vårddygn	820	1 026	1 065	0,3%
Öppenvårdsinsatser, egen regi	146	172	158	-8,1%
* Unika individer (exkl. RVT)				

Socialpsykiatri (varav)

Socialpsykiatrin redovisar ett överskott om 4,0 mnkr efter resultatöverföring.

Verksamheterna redovisar ett överskott om 3,0 mnkr före överföring till resultatfond och ett överskott om 4,0 mnkr efter resultatöverföring. Resultatfonden minskar med 1,1 mnkr.

Beställarenheten, inklusive staben, visar ett överskott om 4,0 mnkr. Avvikelsen beror till störst del på lägre kostnader för beviljade insatser än budgeterat och prognostiserat under året samt att insatsdeltagande inte har återhämtat sig från påverkan av pandemin enligt förväntan. Beställaravdelningen har kontinuerligt arbetat med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden.

Under 2019 och 2020 visade statistiskt underlag i årsbokslut en minskning av antal brukare inom samtliga insatser. Statistiken för år 2021 visar att antalet brukare inom några av insatserna har börjat återhämta sig, medan andra har minskat ytterligare. Insatsen för

boendestöd ligger oförändrad mot föregående år på 302 brukare per månad. Vid årsbokslutet 2018, innan minskning kunde påvisas, låg brukarantalet på 369 brukare per månad.

Insatsen för boende med särskild service tappade 43,2 procent brukare under 2018 och ytterligare 4,8 procent brukare under 2019. År 2021 ser förvaltningen en återhämtning av brukare inom insatsen. År 2018, låg antalet brukare för insatsen boende med särskild service i snitt på 37 brukare per månad. År 2021 visar statistiken på ett snitt om 33 brukare per månad.

En insats som inte har sett någon återhämtning i antalet brukare, utan däremot ytterligare minskning är sysselsättning. Insatsen för sysselsättning minskade under 2019 med 28,7 procent för att ytterligare minska med 18,6 procent under pandemins framfart 2020. Statistiken för 2021 visar en fortsatt minskning med ytterligare 8,9 procent brukare till följd av oro vid pandemin. År 2018 hade insatsen för sysselsättning 136 brukare per månad, och 2021 har antalet brukare minskat till 72 brukare per månad.

Minskningen av insatser är en stor del av orsaken till överskottet inom verksamheten.

Verksamhet*	2020 totalt	2021 totalt	Förändring i procent
Bostad med särskild service	20	33	65,0%
Stödboende	12	16	33,3%
Försök/träningslägenhet	38	36	-5,3%
Boendestöd	302	302	0,0%
Sysselsättning	79	72	-8,9%

*Genomsnittligt antal personer per månad, utplock av statistik T1, T2 samt bokslut

Utförarenheten visar ett underskott om 1,1 mnkr före resultatöverföring och en budget i balans efter resultatöverföring. Resultatfonden minskar därmed med 1,1 mnkr till 2,6 mnkr.

Det negativa resultatet kan delvis härledas till att nivåersättningen för gruppboendestäder inte täcker dygnskostnaderna. En gruppboendestad har haft flera tomgångsplatser som har visats ha omfattande renoveringsbehov. Innan renovering färdigställts kan inte nya brukare flytta in, vilket medfört utebliven intäkt under större delen av året.

Deltagande i insatsen för sysselsättning har fortsatt minska under 2021, som en följd av oro över pandemin. För verksamheten har det inneburit minskade intäkter trots kvarstående personalkostnader.

Enheten har under året arbetat aktivt med kostnadsmedvetenhet och sett över kostnader och rutiner. Som ett led i detta arbete har bland annat ett personaladministrativt system införts som stöd för att reglera schemaläggning. Resultatenheten har under året även undersökt möjligheter att kostnadseffektivisera verksamheterna genom att byta till större lokaler, vilket ger kapacitet att ta emot fler brukare och därmed förbättra det ekonomiska läget.

Underskottet finns främst under enhetens tre gruppboendestäder.

Nyanlända (varav)

Verksamheten redovisar ett överskott om 41,2 mnkr. Överskottet förklaras av att reglerna för

den så kallade generalschablonen ändrats inför 2021. De nya reglerna innebär att medel förvaltningen fonderade sedan två år tillbaka måste bokföras som intäkter 2021. Om intäkterna inte motsvaras av ökade kostnader redovisas detta som ett positivt resultat under verksamhet Nyanlända. I ärendet månadsprognos till nämnd under året har prognosen legat under administrationen. Utifrån stadsledningskontorets anvisningar till årsbokslutet ska medlen ligga under varavraden Nyanlända under verksamhetsområdet Individ- och familjeomsorg.

Det är betydligt färre ensamkommande barn (EKB) jämfört med förra året och verksamheten har lägre kostnader för den gruppen. Det innebär också lägre schablonintäkter från Migrationsverket. Schablonintäkterna från Migrationsverket täcker kostnaderna för ensamkommande barn.

Stadsmiljö

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 2,2 mnkr.

Verksamhet	Justerad budget 2021		Utfall 2021		Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2020
Parkskötsel	28,7	0,0	29,7	-1,2	0,2	-0,1
Räntor och avskrivningar	18,7	0,0	16,7	0,0	2,0	-0,4
Summa	47,4	0,0	46,4	-1,2	2,2	-0,5
Avvikelse i %					4,6%	

Överskott om 2,0 mnkr på räntor och avskrivningar beror på att beräkningen av avskrivningstiderna på investeringsprojekten var för korta och när de aktiverades blev det en lägre kostnad än den förvaltningen hade ansökt budgetjustering för i tertialrapport 2. Dessa medel får inte användas till att täcka upp för andra kostnader utan ska lämnas tillbaka. Övriga driftkostnader visar på ett överskott om 0,2 mnkr på grund av lägre driftkostnader än prognostiserat.

Under året har kontinuerliga uppföljningar genomförts av parkskötseln och avtalstrohet från entreprenörerna. Förvaltningen har påbörjat en ny upphandling för parkskötseln och en ny entreprenör ska vara på plats 1 oktober 2022.

Stadsdelsförvaltningen har medverkat till förberedelser inför inrättandet av Hagsätraskogens naturreservat. Reservatet inrättades i juni och invigdes i november.

På grund av den rådande pandemin har besökstrycket varit högre än normalt i stadsdelsförvaltningens parker och det har medfört att drift och underhållskostnader har ökat. Stadsdelsförvaltningen har fortsatt arbetet med att städa upp efter olovliga boplatser och polisen har först under den senare delen av 2021 prioriterat detta. Därför blev kostnaden svårare att beräkna när förvaltningen sökte budgetjustering i tertialrapport 2.

Förvaltningen har under året lämnat in tre ansökningar för att förverkliga målsättningarna i ett grönare Stockholm, etapp 4. De handlar om en förstärkning av grönstrukturen Årstaskogen-

Hemskogen, i Kolerakyrkogården i Årsta och Örby-Högdalen. Förvaltningen har deltagit i den strategiska styrgruppen för Grönare Stockholm.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med olagliga boplatser och har under året haft en extra resurs för att kartlägga och arbeta med frågan. Arbetet har utgått från de stadsövergripande rutinerna kring dessa boplatser.

Förskoleverksamhet

Verksamhetsområdet visar underskott om 5,8 mnkr efter resultatöverföring.

Tabell 7: Utfall jämfört med budget Förskola (mnkr)						
Verksamhet	Justerad budget 2021		Utfall 2021		Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2020
Enheter	453,2	-10,0	466,4	-25,4	2,2	20,7
Föräldraavgifter		-40,1		-40,1	0,0	0,0
Verksamhetsstöd	37,1	0,0	38,1	-1,0	0,0	-1,4
Lokaler och gemensamt	124,9	0,0	132,2	-2,5	-4,8	2,8
Öppen förskola mm	8,5	-0,4	8,0	-0,4	0,5	-0,3
Summa	623,7	-50,5	644,7	-69,4	-2,1	21,8
Resultatöverföring					-3,7	-20,8
Summa efter resultatdisposition					-5,8	1,0
Avvikelse i %					-1,0%	0,2%

Underskottet förklaras med negativa prestationsjusteringar om 25,6 mnkr. Barnantalet i december var 40 barn färre än i november och 124 barn färre är motsvarande period år 2020. Det påverkade främst beställarens budget som består av fasta kostnader som hyror, IT-kostnader och löner för övergripande personal. Beställarens budget minskade med 4,4 mnkr på grund av negativa prestationsjusteringar. Beställarens resultat försämrades även av en negativ resultat för enheten Stureby som inte är en resultatenhet.

Jämfört med prognostiserat resultat i november har resultatet påverkats av minskat barnantal samt ökat underskott i enheten Stureby och ökade drift- och hyreskostnader.

Utförare - Resultatenheter

Resultatenheterna visar överskott om 3,7 mnkr. Negativ prestationsjustering till enheterna balanseras genom anpassning av kostnader för personal i förhållande till antal barn i förhållande till erhållna intäkter och påverkar inte i samma utsträckning. Sex av tio resultatenheter visar överskott som främst beror på tilldelat statsbidrag för sjukfrånvaro beroende på en mycket högre sjukfrånvaro än normalt på grund av pandemin.

Enheten Stureby förskolor som inte är en resultatenhet redovisar ett underskott om 2,4 mnkr.

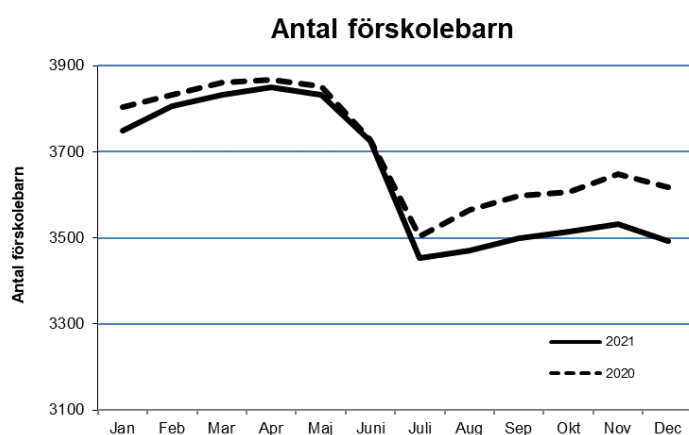
Tabell 8: Nyckeltal förskola

Verksamhet	2021	2020
Antal barn	3 487	3 603
Antal avdelningar	227	232
Antal barn per grupp	15,4	15,5
Antal barn per anställd	4,9	4,9
Uppfylls garantin	Ja	Ja

Tabell 9: Utförarenheternas resultat Förskola (mnkr)

Verksamhet	Budgetomslutning	Resultat 2021	Resultat i % av omslutning
Snösättras förskolor	44,9	2,6	5,9%
Rågsved förskolor	40,0	-0,2	-0,6%
Örby förskolor	44,5	-1,2	-2,7%
Högdalens förskolor	46,9	-2,6	-5,5%
Hagsätra förskolor	38,8	-1,1	-2,9%
Årsta 2 förskolor	56,9	-1,8	-3,2%
Enskede Gårds förskolor	56,1	0,2	0,3%
Östberga förskolor	37,2	-1,6	-4,3%
Blåsuts Dalens förskolor	47,8	0,1	0,1%
Årsta 3 förskolor	39,4	1,1	2,7%
Stureby förskolor	40,2	2,4	6,1%
Summa	492,7	-2,2	-0,4%

Antal inskrivna barn minskade med 60 barn i snitt jämfört med föregående år.

*Generellt slutar 5-åringar under juni /juli och 1-åringar börjar i augusti. Därav är antal barn färre de månaderna.

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet prognostiserar överskott om 3,9 mnkr efter resultatöverföring.

Tabell 10: Utfall jämfört med budget Äldreomsorg (mnkr)						
	Justerad budget 2021		Utfall 2021		Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2020
Verksamhet						
Vård och omsorg	957,9	-268,9	869,5	-195,1	14,6	18,7
Biståndshandläggning	28,9	0,0	28,9		0,0	2,5
Ledning och övergripande kostnader	53,4	-7,9	55,8	-8,5	-1,8	0,9
Summa	1040,2	-276,8	954,2	-203,6	12,8	22,1
Resultatöverföring					-8,9	-13,9
Summa efter resultatdisposition					3,9	8,2
Avvikelse i %					0,5%	

Resultatet beror i huvudsak på en central budgetreserv om 8,0 mnkr på avdelningsnivå, tilldelat statsbidrag och stimulansbidrag (25,6 mnkr) samt omstruktureringsmedel för lokaler (27,9 mnkr).

Genomförda omstruktureringar 2020 och två särskilda boenden mindre i egen regi 2021 resulterade i höga kostnader för både tomgångshyror och övertalig personal. En del av kostnaderna för personalöverkapacitet finansieras med reserven. Dessa lönekostnader uppgick till 27,8 mnkr.

Tabell 11: Utförarenheternas resultat hemtjänst (mnkr)			
Enhet	Budgetomslutning	Resultat 2021	Resultat i % av omslutning
Årsta	30,2	-3,7	-12,2%
Hemtjänst gem. administration	3,9	0,0	0,0%
Stureby	29,0	0,4	
Nattpatrullen	6,7	0,0	0,0%
Vantör	44,2	2,2	5,0%
Enskede	39,0	0,5	1,2%
Summa	153,2	-0,6	-0,4%

Enhet	Budget-omslutning	Resultat 2021	Resultat i % av omslutning
Stureby vård- omsorgsboende	73,4	0,3	0,4%
Tussmötesgården vård- omsorgsboende	4,9	-1,9	-38,1%
Högdalen vård- omsorgsboende	123,3	5,3	4,3%
Årsta vård- omsorgsboende	0,0	-0,1	
Enskededalens servicehus	1,8	-4,3	-242,0%
Enskede nya servicehus	31,7	0,2	0,6%
Rågsveds servicehus	29,9	0,3	1,0%
Summa	265,0	-0,2	-0,1%

Enhet	Budgetomslutning	Resultat 2021	Resultat i % av omslutning
Kostenheten	21,5	-0,7	-3,5%
Förebyggande verksamhet	5,0	0,2	3,7%
Summa	26,5	-0,6	-2,1%

Utförarenheternas resultat

Sammantaget visar utförare i egen regi ett underskott om 1,3 mnkr. Resultatenheterna har överskott och ökar sina fonder med 8,9 mnkr.

Verksamhetsomstruktureringar under 2020 och 2021 medförde intäktsbortfall och svårigheter med att snabbt anpassa personalresurser på berörda särskilda boenden. Därför visar Årsta och Tussmötegården vård- och omsorgsboende samt Enskededalens servicehus ett samlat underskott om 6,3 mnkr, se tabell 12 ovan. Andra utförare tog över personal från både avvecklad verksamhet och personal som stannade kvar efter övergången till privat regi av Tussmötegården. Personalen integrerades i övrig ordinarie verksamhet, men verksamheterna saknade budgetmedel för den personalen. Uppkomsten av överanställningar har under pandemin kunnat hanteras delvis genom att verksamheten krävt en viss förstärkning samt att utförarna har kunnat organisera förstärkningsteam och kohortvård med erfaren månadsanställd personal. Dessutom skapades bättre förutsättningar för att driva utvecklingsåtgärder samt minska behovet av timanställd personal.

Behovet av att ta in timvikarier vid till exempel sjukfrånvaro, utbildning eller semester, har minskat. Timanställdas andel av arbetade timmar har minskat från 22,8 procent förra året till 16,1 procent till och med november.

Överskott inom resultatenheter beror främst på tillskott av statsbidrag samt olika stimulansmedel från främst äldrenämnden. Fyra särskilda boenden och tre hemtjänstutförare är resultatenheter.

Covid-relaterade kostnader uppgick till 6,9 mnkr och sjuklöner till 13,2 mnkr inom

äldreomsorgen. Drygt hälften av dessa kostnader finns på särskilda boenden. Statsbidrag om 9,1 mnkr kompenenserade till en viss del dessa kostnader.

Det finns två servicehus och två vård- och omsorgsboenden kvar i drift i egen regi. Alla fyra boenden har haft låg beläggning under året, vilket har påverkat deras intäkter negativt. Beläggningsgraden var 80,0 procent på servicehusen och 88,7 procent på vård- och omsorgsboende. Även beviljade hemtjänsttimmar på servicehus minskade med 7,5 procent jämfört med 2020.

Hemtjänstutförarna visar ett underskott om 0,6 mnkr. Både beviljade och utförda hemtjänsttimmar i ordinärt boende har ökat med 2,9 procent respektive 0,3 procent jämfört med 2020. Utförarna i öppen hemtjänst fick ersättning för motsvarande 91,2 procent av de beviljade timmarna och 82,5 procent av de beställda nattbesöken. Motsvarande nyckeltal var 88,9 procent respektive 77,8 procent förra året.

Övrig verksamhet, kostenheten och enheten för förebyggande verksamhet, visar sammanlagt ett underskott om 0,6 mnkr. Underskottet finns på kostenheten och beror på minskat kundunderlag.

Beställare

Beställarenheten visar ett överskott om 14,3 mnkr vilket beror främst på omstruktureringsmedel för tomgångshyror.

I beställarens budget ingår särskilda boendes hyror och avgifter, både för utförare i egen regi och entreprenader. Kostnaderna för tomgångshyror för både verksamhetslokaler och lägenheter uppgick till 32,7 mnkr vilket har gett en minskning av hyresintäkterna med 12,5 mnkr jämfört med 2020. Merparten av uteblivna hyresintäkter (57,8 procent) avser vård- och omsorgsboende. Relativt låg beläggning på både egna boenden och entreprenaden samt stängda platser ligger bakom denna minskning. Vardaga AB begärde avslut av driftavtalet för Mårtensgårdens 45 lägenheter i förtid. Avvecklingen av verksamheten slutfördes i början av året. Enskededalens servicehus med sina 166 lägenheter är stängd från och med den 1 mars. Tussmötegården är upphandlad från och med den 1 februari 2021. Vardaga Silverhemmen AB begärde i enlighet med avtalet, stängning av 27 platser vilket minskar Tussmötegårdens totala antal disponibla lägenheter från 89 till 62 från och med 1 maj 2021.

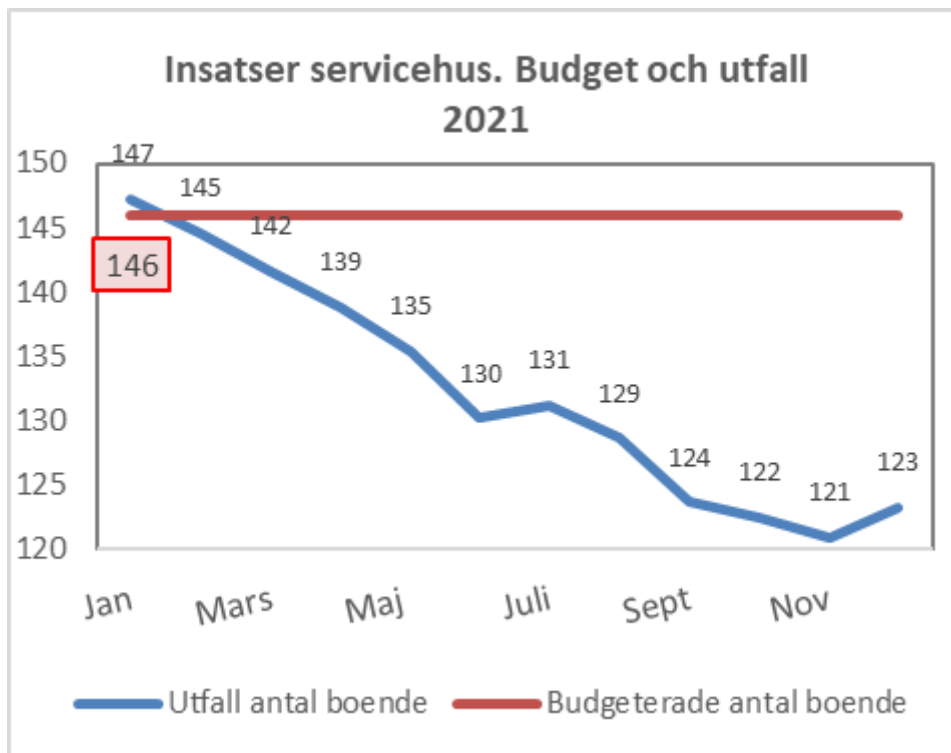
Insatser inom servicehusboende minskade medan insatser inom vård- och omsorgsboende ökade något under året, se diagram. Sammantaget visar utfallet mindre antal månadspersoner jämfört med budget inom särskilda boende. Minskningen beror främst på pandemin. Utfallet hemtjänsttimmar överstiger däremot budgeterade insatser, se tabell 14 nedan.

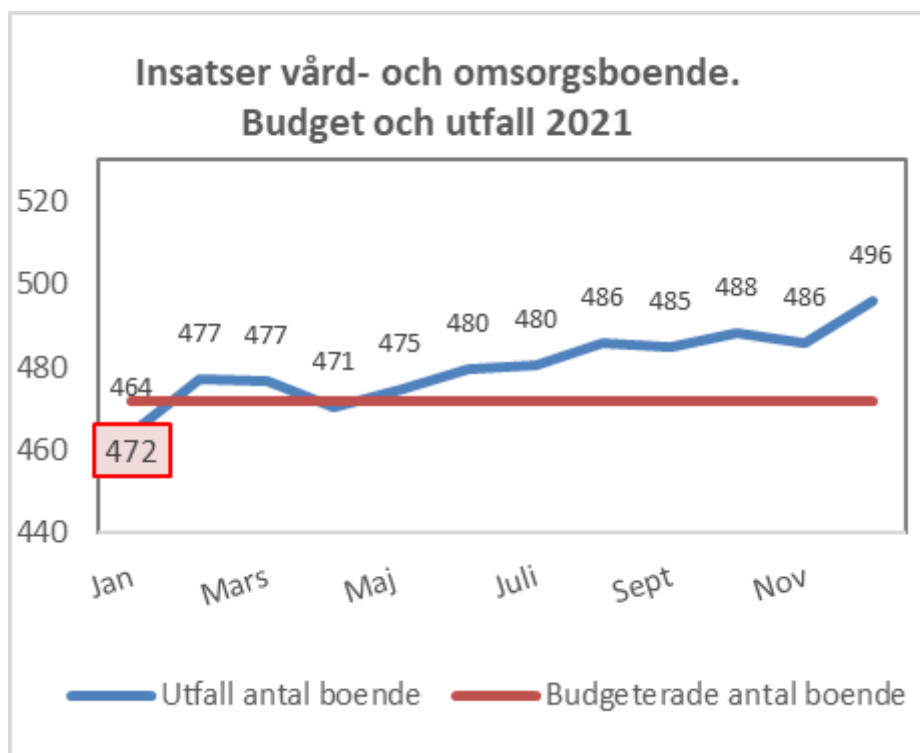
Antalet personer med hemtjänstinsatser i ordinärt boende har minskat jämfört med budgeten men det utfördes 10,0 procent hemtjänsttimmar över budgeterade timmar. I snitt fick varje vårdtagare 33,4 utförda hemtjänsttimmar, i stället för beräknade 28,9 timmar och det utfördes 89,8 procent av de beställda timmarna (87,6 procent 2020).

Tabell 14: Nyckeltal äldreomsorg

Verksamhet	Snitt 2020	Budget 2021	Snitt 2021
Antal månadspersoner			
Vård- och omsorgsboende	472	472	480
Hemtjänst	1 311	1 294	1 230
Servicehus	177	146	132
Öppen hemtjänst:			
Hemtjänst, utförda dagtimmar/månad	40 126	37 385	41 106
Hemtjänst, utförda nattbesök/månad	4 165	4 036	4 763
larmkunder/månad	1 357	1 346	1 303
Servicehus:			
Servicehus, beviljade timmar/månad	11 586	9 131	8 082
Dagvård, antal dagar/månad	704	709	689

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet visar på ett överskott om 6,7 mnkr efter resultatöverföring.

Beställarenheten redovisar ett underskott om 0,6 mnkr, utförarenheterna ett överskott om 4,2 mnkr efter resultatöverföring och avdelningsgemensamma kostnader ett överskott om 3,1 mnkr.

Tabell 15: Utfall jämfört med budget (mnkr)						
Verksamhet	Justerad budget 2021		Utfall 2021		Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Netto	2020
Verksamheter inkl lokaler	551,8	-89,7	549,3	-92,5	5,2	6,4
Ledning / biståndshandläggning	27,2		24,4	0,0	2,8	2,0
Svedmyrabadet	3,4	0,0	3,4	0,0	0,0	0,1
Summa	582,4	-89,7	577,1	-92,5	8,0	8,5
Resultatöverföring					-1,3	-2,3
Summa efter resultatdisposition					6,7	6,1
Avvikelse i %					1,37%	

Resultatet kan till viss del förklaras av pandemin. Deltagande i flertalet insatser har fortsatt varit lägre under 2021, trots viss återhämtning. Bland annat har insatsen för daglig verksamhet påverkats, där oro har funnits hos brukare över det pandemiska läget.

Kostnaderna för turbundna resor har fortsatt varit lägre än innan pandemin, under större delen av 2021. Vid jämförelse med åren innan pandemin, år 2018-2019 visade utfallet en kostnad för turbundna resor om ca 24,0 mnkr i snitt. År 2021 har förvaltningen ett utfall på turbundna resor om ca 21,0 mnkr. Det är en återhämtning från minskade resor föregående år, 2020, då kostnaden låg på ca 17,0 mnkr. Normalnivå har ännu inte uppnåtts.

Utöver effekter av pandemin har resultatet påverkats positivt av under året nedförhandlade dygnspriser för boenden utanför lagen om valfrihetssystem (LOV). En rutin för uppföljning av dygnspriser är numer en del av det löpande arbetet i verksamheten för kontroll av att extern part inte tar ut överpriser vid placeringar. Denna rutin har verksamheten kunnat se en helårseffekt på i kostnadsbilden då rutinen upprättades 2020.

Inga nya placeringar har gjorts på boenden utanför LOV.

Verksamheten följer löpande upp sin ekonomi samt insatser med utgångspunkt att identifiera åtgärder, med hänsyn till rättssäkerhet och ekonomi. Tidigare handlingsplan har reviderats. Flera delar av handlingsplanen har arbetats om och införlivats i löpande rutiner, detta som ett led i att kontinuerligt arbeta med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden, liksom med att minska kostsamma placeringar.

Resultatenheterna redovisar ett överskott om 5,4 mnkr innan resultatöverföring. Resultatfonden ökar med 1,3 mnkr. Två av tre enheter går med positiva resultat. Det goda resultatet hänförs till en god förmåga till anpassning för att minska kostnader vid oförutsedda händelser, en kostnadsmedveten budgethållning samt beviljade statsbidrag för coronarelaterade kostnader. Resultatenheterna har utvecklat goda samarbeten över enhetsgränserna för att hantera frågor som övertalighet i personal.

Utföraren för daglig verksamhet redovisar ett underskott om 0,9 mnkr. En förklaring är att färre brukare har deltagit i insatsen. Daglig verksamhet har även haft flertalet brukare som inte kan ta del av verksamheten på heltid. Dessa brukare ger ingen heltidsersättning som motsvarar den bemanning som krävs för att driva verksamheten.

Utförarens stora utmaning år 2021 har varit pandemin och dess effekt på personalnärvaron. Verksamheten har varit tvungen att bibehålla normal bemanning under en hög frånvaroperiod hos personal, detta ur smittskyddssynpunkt då verksamhetens brukare inte klarar att följa rådande restriktioner. Personal har behövts för att säkra brukares trygghet. År 2021 är denna kostnad mer synlig på resultatet då statsbidrag, om ersättning för sjuklönekostnader, inte längre betalades ut efter september. Pandemin har fortsatt påverka enheten trots uteblivna ersättningar för dess inverkan under hösten.

Utföraren har även sett en minskning av försäljning i Kombi Café och verkstäder på grund av begränsade öppettider och pandemiska restriktioner. Konferenser har inte hållits i samma utsträckning på andra verksamheter varpå försäljning av luncher och konferensfika uteblivit.

Tabell 16: Nyckeltal stöd och service till funktionsnedsättning

Verksamhet (helårspersoner)	VP 2021	T1 2021	T2 2021	Snitt 2021	Diff snitt-VP
Eget boende med boendestöd	98	108	107	108	10
Servicebostad	43	46	44	45	2
Gruppboende	121	129	131	130	9
Barnboende	8	9	8	9	1
Korttidshem	88	74	74	74	-14
Daglig verksamhet	348	358	360	359	11
KTT	44	43	48	46	2
LASS-ärenden	122	119	118	119	-4
Summa	872	886	890	888	16

*Avläsningssiffror redovisas. Ändrat för i år är att samma uppdelning av insatser påvisas som vid T1 samt T2.

Tabell 17: Utförarenheternas resultat (mnkr)

Verksamhet	Budgetomslutning	Resultat 2021	Resultat i % av omslutning
Gruppboendestäder Enskede-Årsta-Vantör	109,0	4,0	3,7%
Assistansenheten	61,7	2,3	3,7%
Daglig verksamhet	22,3	-0,9	-4,0%
Summa	193,0	5,4	2,8%

Fritid och kultur

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 1,8 mnkr. Överskottet beror på lägre hyror och färre timanställda inom fritidsgårdarna samt lägre it-kostnader och lägre löner inom övergripande, jämfört med budget.

Tabell 18: Utfall jämfört med budget Fritid och kultur (mnkr)

Verksamhet	Justerad budget 2021			Utfall 2021			Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	2021	2020
Fältassistenter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Familjens hus	5,0	-4,8	0,2	4,4	-4,3	0,1	0,1	-1,1
Öppna mötesplatser	30,8	-3,7	27,1	30,2	-3,6	26,6	0,5	-1,0
Samhällsservice	1,8	-1,3	0,5	1,6	-1,3	0,2	0,3	1,0
Kollo	9,2	-2,5	6,7	9,4	-2,8	6,6	0,1	0,8
Kultur- och föreningsbidrag	0,7	0,0	0,7	1,3	-0,1	1,2	-0,5	0,2
Övergripande fritid	4,8	-0,8	4,0	3,2	-0,6	2,7	1,3	1,8

Tabell 18: Utfall jämfört med budget Fritid och kultur (mnr)								
Summa *	52,3	-13,1	39,2	50,1	-12,7	37,3	1,8	1,8
Avvikelse i %							4,6%	
* Fältassistenter hör från och med 2021 till verksamhetsområde IOF barn och unga								

Utförarenheterna redovisar ett överskott om 0,5 mnr. Orsaken är främst lägre hyror samt färre timanställda då viss verksamhet har varit stängd på grund av pandemin.

Tabell 19: Utförarenheternas resultat (mnr)			
Verksamhet	Budgetomslutning	Resultat 2021	Resultat i % av omslutning
Fritid Södra	15,6	15,2	97,5%
Fritid Norra	11,5	11,4	99,4%
Summa	27,1	26,6	98,3%

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 6,4 mnr.

Överskottet finns inom både feriearbeten och övriga arbetsmarknadsinsatser och är främst en följd av dels pandemin, dels extra statsbidrag som inte var kända i budgetarbetet.

Tabell 20a: Utfall jämfört med budget Arbetsmarknadsåtgärder (mnr)								
Verksamhet	Justerad budget 2021			Utfall 2021			Avvikelse	Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	2021	2020
Feriearbeten (ungdomsinsatser)	10,9	0,0	10,9	10,3	-2,8	7,5	3,4	2,4
Handläggning feriearbeten*	1,9	0,0	1,9	1,7	0,0	1,7	0,2	1,4
Summa feriearbeten	12,8	0,0	12,8	12,0	-2,8	9,2	3,6	3,8
Offentligt skyddat arbete (OSA)	11,5	-7,5	4,0	10,3	-6,8	3,4	0,6	-0,2
Visstidsanställningar och arbetsträning	6,6	-2,6	4,0	5,8	-2,3	3,5	0,5	0,4
Handläggning övrig arbetsmarknad	4,1	0,0	4,1	3,1	-0,7	2,4	1,7	-0,4
Summa övrig arbetsmarknad	22,2	-10,0	12,1	19,1	-9,8	9,3	2,8	-0,2
Summa total	34,9	-10,0	24,9	31,2	-12,7	18,5	6,4	3,5
Avvikelse i %							25,7%	

Feriearbeten visar ett överskott om 3,6 mnr. I det ingår samtliga kostnader för feriearbeten, lön inklusive pension till ferieungdomarna, diverse inköp av material, handledare till ungdomarna samt handläggning av verksamheten. Överskottet inom feriearbeten beror främst på extra pandemirelaterade statsbidrag och statsbidrag för riktade satsningar samt på att de sociala avgifterna för ungdomar har sänkts.

Pandemin har medfört att äldreomsorg och förskola inte har kunnat erbjuda platser, men förvaltningen har arbetat med att kunna erbjuda alternativa feriejobb för att kunna nå årsmålet på 800 platser. Alternativa platser har tagits fram framförallt inom parkskötsel och fritid och förvaltningen har under året kunnat erbjuda 1 153 ungdomar feriearbete under sommar-, höst- och jullov. Av dessa skrev 1 000 ungdomar anställningsavtal och 972 genomförde arbete, varav 860 arbetade under sommaren.

En del av de extra platserna utöver budgeterat antal har ingått i en riktad satsning att erbjuda feriejobb till nyanlända ungdomar, vilket har finansierats av generalschablonen. Utöver det har förvaltningen även kunnat söka extra statsbidrag på grund av pandemin för att finansiera ytterligare extra ferieplatser. Sammantaget har de ökade intäkterna och de minskade kostnaderna för sociala avgifter medfört det stora överskottet, då det inte har varit möjligt att erbjuda ett tillräckligt stort antal extra platser för det totala utökade budgetutrymmet, vilket inte var känt i budgetarbetet.

Övriga arbetsmarknadsåtgärder (offentligt skyddad anställning (OSA), arbetsträning och kommunala visstidsanställningar) visar ett överskott om 2,8 mnkr. Överskottet finns både inom handläggning och insatser. Inom handläggning beror överskottet dels på extra intäkter för riktade satsningar, dels på lägre kostnader på grund av vakanser. På grund av pågående pandemi har det varit svårare än normalt att hitta arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, såsom visstidsanställningar, arbetsträning och OSA-platser. Det har medfört överskott även inom arbetsmarknadsinsatserna.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet inklusive handläggning visar ett underskott om 5,3 mnkr.

	Justerad budget 2021			Utfall 2021			Avvikelse	
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	2021	2020
Utbetalt bistånd	138,8	-15,3	123,5	145,3	-16,1	129,2	-5,7	-9,3
Handläggning	43,2	-5,4	37,8	42,7	-5,4	37,3	0,5	0,0
Summa	182,0	-20,7	161,3	188,0	-21,5	166,6	-5,3	-9,3
Avvikelse i %							-3,3%	

Förutsättningen för det redovisade resultatet inom ekonomiskt bistånd har varit att kostnaderna till en del har täckts med intäkter från Migrationsverket (främst generalschablonen), utöver av kommunfullmäktige tilldelad budgetram. Förvaltningen har under 2021 använt 11,6 mnkr av intäkterna från Migrationsverket (generalschablonen) till ekonomiskt bistånd, varav 8,1 mnkr har använts till utbetalt bistånd och 3,5 mnkr har använts till handläggning. Medlen är främst avsedda för att täcka kostnader för nyanlända i etablering.

Underskottet beror dels på den höga nivå på bidragshushåll under året, dels på lägre intäkter än budgeterat. Även boendekostnaderna har ökat, vilket är ytterligare en orsak till underskottet. Antal bidragshushåll minskade något under årets sista månader. Vad gäller intäkterna har det varit både färre felaktiga utbetalningar (FUT) och färre intäkter från

Försäkringskassan. Det i sin tur har att göra med att målgruppen för ekonomiskt bistånd är delvis förändrad på grund av pandemin. Det har även varit lägre schablonintäkter från Migrationsverket än budgeterat.

Statistiken visar att genomsnittligt antal bidragshushåll per månad endast har ökat marginellt med 0,2 procent jämfört med föregående år. Ökningen av antal bidragshushåll under pandemins första skede föregående år avstannade under hösten 2020. Nivån 2021 har legat kvar på den höga nivån fram till augusti, med det högsta antalet bidragshushåll i juli (1 168). Under hösten har antalet ärenden sjunkit månad för månad och i december var antalet 1 081 bidragshushåll (preliminär siffra då beslut i verksamhetssystemet har en månads eftersläpning och beslut då kan tillkomma i januari). Det medför att snittet för 2021 ligger på ungefär samma nivå som 2020.

De pandemirelaterade nytillkomna ärendena under 2020 var 110, men ökningen av det totala antalet bidragshushåll motverkades av att antal ungdomar under 25 år minskade med 39 under 2020 (från 125 i januari 2020 till 86 i december 2020). En stor del av den minskningen stod nyanlända för, där övergång till studier med studiemedel var den vanligaste orsaken. Under 2021 har det inte tillkommit några nya pandemirelaterade ärenden

Utbetalt bidrag för boende har ökat med 270 tkr per månad, vilket innebär en total ökning med 3,2 mnkr för helåret 2021, jämfört med 2020.

Medelbidraget per hushåll har ökat med 354 kronor (3,5 procent) per hushåll och månad till 10 405 kr för 2021. Ökningen beror bland annat på ökade hyreskostnader och att fler hushåll saknar andra ersättningar såsom barnbidrag och hyresbidrag.

Tabell 21: Nyckeltal ekonomiskt bistånd				
Verksamhet	Snitt per månad 2019	Snitt per månad 2020	Snitt per månad 2021	Förändring i procent
Antal bidragshushåll	1 102	1 137	1 139	0,2%
Antal ungdomar under 25 år	136	108	82	-24,1%
Utbetalt bidrag mnkr	10,9	11,4	11,9	3,8%
Utbetalt bidrag för boende, mnkr	0,5	0,6	0,9	44,3%
Medelbidrag, kronor	9 850	10 051	10 405	3,5%

Jämförelse av kostnader och intäkter med föregående år

Tabell 22 Kostnader och intäkter år 2020 och 2021 (mnkr)					
Verksamhet	Utfall 2020		Utfall 2021		Netto-förändring*
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	
Nämnd och administration	78,0	-4,8	79,4	-5,5	0,7
Individ och familjeomsorg, varav	369,7	-91,2	408,2	-140,9	-11,2
barn och unga	219,3	-40,5	246,9	-51,2	16,9
vuxna	61,1	-14,2	69,8	-21,0	1,9

Tabell 22 Kostnader och intäkter år 2020 och 2021 (mnkr)					
socialpsykiatri	77,2	-19,0	80,7	-17,3	5,2
nyanlända	12,1	-17,6	10,8	-51,5	-35,2
Stadsmiljö, varav	45,4	-4,4	46,4	-1,2	4,2
avskrivningar och räntor	15,9	0,0	16,7	0,0	0,8
Förskola	617,3	-64,8	644,6	-69,4	22,7
Äldreomsorg	1 045,6	-307,1	954,2	-203,6	12,2
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	540,8	-93,7	577,1	-92,5	37,6
Fritid och kultur	53,6	-9,1	50,1	-12,7	-7,1
Arbetsmarknadsåtgärder	28,8	-9,1	31,2	-12,7	-1,1
Ekonomiskt bistånd, varav	182,3	-25,4	188,0	-21,5	9,7
handläggning	42,6	-5,2	42,7	-5,4	0,0
Övrigt					0,0
Totalt drift	2 961,4	-609,8	2 979,2	-560,0	67,6
Investeringar i parker	33,7	-1,4	32,8	-0,4	0,1
Övriga investeringar	1,4	0,0	4,0	0,0	2,6
* - = minskad kostnad					

Totala nettokostnaderna för förvaltningen har ökat med 67,6 mnkr jämfört med 2020. Intäkterna har minskat med 49,8 mnkr, medan kostnaderna har ökat med 17,8 mnkr.

Nettokostnaderna för verksamhetsområde administration har ökat med 0,7 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har ökat med 1,4 mnkr och intäkterna har ökat med 0,7 mnkr. Ökning av kostnader avser främst ökade hyreskostnader för förvaltningshuset samt personalkostnader. Ökade intäkter beror bland annat på att driftbidrag från AMS har ökat och återvunna kundfordringar från Sergel Inkasso.

Nettokostnaderna för verksamhetsområde individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri har minskat med 11,2 mnkr. Kostnaderna har ökat med 38,5 mnkr och intäkterna har ökat med 49,7 mnkr.

Nettokostnaderna för individ- och familjeomsorg till barn och unga har ökat med 16,9 mnkr jämfört med 2020. Kostnaderna har ökat med 27,6 mnkr och intäkterna har ökat med 10,7 mnkr. De ökade kostnaderna beror främst på ökade personalkostnader samt ökade kostnader för köp av verksamhet. Personalkostnaderna har ökat med 14,1 mnkr, varav 6,0 mnkr avser fältassistenter på grund av förändrad verksamhetskod (tidigare redovisat under fritid och kultur) medan 4,0 mnkr avser öppenvården och 2,0 mnkr avser familjerätten (beroende på vakant chefstjänst föregående år samt ökade kostnader för umgängesstöd). Köp av verksamhet har ökat med 9,5 mnkr, vilket dels beror på 7,2 mnkr i ökade placeringskostnader, dels på 2,5 mnkr i ökade kostnader för inhyrd personal. De ökade intäkterna avser intäkter från Migrationsverket, främst statsbidraget generalschablon, vilket har kunnat användas till riktade satsningar under året.

Nettokostnaderna för individ- och familjeomsorg till vuxna har ökat med 1,9 mnkr jämfört med 2020. Kostnaderna har ökat med 8,7 mnkr och intäkterna har ökat med 6,8 mnkr. Av de ökade kostnaderna avser 5,4 mnkr ökade vårdkostnader inom både missbruk och RVT. Personalkostnaderna har ökat med 3,6 mnkr, varav 2,2 mnkr avser budget- och skuldrådgivare på grund av förändrad verksamhetskod (tidigare redovisat under ekonomiskt bistånd). De ökade intäkterna avser främst ökade statsbidrag från Socialstyrelsen och Migrationsverket (generalschablon) samt ökade bidrag från socialförvaltningen för sociala insatsgrupper och relationsvårdscentrum.

Inom socialpsykiatrin har nettokostnaderna ökat med 5,2 mnkr, 8,9 procent i jämförelse med år 2020. Kostnaderna har ökat med 3,5 mnkr och intäkterna har minskat med 1,7 mnkr. Detta beror främst på att kostnaderna för insatser på beställarenheten har ökat i jämförelse med år 2020. En minskning av intäkter kan ses på flera intäktsposter jämfört med föregående år. Hyresintäkter, kostintäkter, intäkter för egenavgifter från brukare, ersättning för sjuklöner från Försäkringskassan samt försäljning av verksamhet har minskat.

Nettokostnaderna för individ- och familjeomsorg till nyanlända har minskat med 35,2 mnkr jämfört med 2020. Kostnaderna har minskat med 1,3 mnkr och intäkterna har ökat med 33,9 mnkr. Kostnadsminskningen beror på lägre placeringskostnader på grund av att det är färre ensamkommande barn (EKB) jämfört med förra året. Det innebär även lägre schablonintäkter från Migrationsverket för målgruppen. Att intäkterna ändå har ökat kraftigt beror på att reglerna för statsbidraget generalschablon har ändrats inför 2021. De nya reglerna har inneburit att de medel förvaltningen har fonderat sedan två år tillbaka har behövt resultatföras som intäkter 2021, vilket är orsak till hela intäktsökningen.

Nettokostnaderna för verksamhetsområde stadsmiljö har, i jämförelse med 2020 ökat med 4,2 mnkr, 10,2 procent. Kostnaderna har ökat med 1,0 mnkr medan intäkterna har minskat med 3,2 mnkr. Kostnadsökningen beror bland annat på att kostnaden för räntor och avskrivningar har ökat på grund av flera aktiveringar av investeringsprojekt. Intäktsminskningen beror dels på att förvaltningen inte hade några bidrag från Boverket 2021 och sedan 2021 har ansvaret för Årstafältet, och därmed fakturerar inte längre fakturerar trafikkontoret för driften, utan har fått medlen genom fördelningsnyckeln.

Nettokostnaden för verksamhetsområde förskolan ökade med 22,7 mnkr, 4,1 procent jämfört med förra året. Kostnaderna har ökat med 27,3 mnkr medan intäkterna har ökat med 4,6 mnkr. Kostnadsökningen hänförs främst till ökade personalkostnader på grund av hög sjukfrånvaro och ökade lokalkostnader samt lönerörelse. Lokalkostnader för förskolan har ökat på grund av ökade kostnader för underhåll samt hyreskostnader för en ny förskola. Ökning av intäkter beror främst på statsbidrag, ersättning av sjuklönekostnader. Intäkterna i form av föräldraavgifter påverkar inte avvikelse mot budgeten eftersom motsvarar alltid intäktkrav som justeras i slutet av året.

Nettokostnaden för verksamhetsområde äldreomsorgen har ökat med 12,1 mnkr, 1,6 procent. Kostnaderna har minskat med 8,7 procent, 91,5 mnkr. Personalkostnaderna har minskat med 20,4 procent (103,8 mnkr) och beror främst på stängning av Årsta vård- och omsorgsboende och Enskededalens servicehus samt övergången till privat regi av Tussmötegården vård- och omsorgsboende. Köp av vård och tjänster ökade med 62,0 mnkr och beror också på den

verksamhetsövergången. Hyreskostnaderna har minskat med 25,6 mnkr (32,5 procent) och det beror på att vi fick omstruktureringsmedel om 27,9 mnkr som konterades som minskade kostnader. Kostnader för inhyrd personal har minskat med 6,3 mnkr (83,4 procent). Intäkterna har minskat med 33,7 procent, 103,6 mnkr. Försäljningsintäkterna och hyresintäkter minskade med 78,2 mnkr, 41,4 procent resp 28,5 procent. Volymminskningar och tomgångshyror förklarar den minskningen. Bidragen har minskat med 25,3 mnkr, 47,7 procent och beror främst på minskat statsbidrag för att kompensera covidrelaterade extra kostnader.

Nettokostnaderna för verksamhetsområde funktionsnedsättning har ökat med 37,6 mnkr, 8,4 procent. Kostnaderna har ökat med 36,3 mnkr och intäkterna minskat med -1,2 mnkr. Kostnadsökningen mellan åren beror en återhämtning efter pandemin, främst under årets första hälft samt en fortsatt och ökad påfrestning under årets andra hälft. Verksamhetsområdet har haft ökade personalkostnader samt ökade kostnader för turbundna resor och deltagande i insatser jämfört med föregående år. Minskningen av intäkter är till följd av lägre försäljningsintäkter, lägre kostintäkter, lägre ersättning från Försäkringskassan för sjuklöner och lägre försäljning av verksamhet.

Nettokostnaderna för verksamhetsområde fritid och kultur har minskat med 7,1 mnkr jämfört med 2020. Kostnaderna har minskat med 3,5 mnkr medan intäkterna har ökat med 3,6 mnkr. Personalkostnaderna har minskat med 3,7 mnkr, vilket främst beror på förändrad verksamhetskod för fältassistenter (från och med 2021 redovisas dessa under individ- och familjeomsorg till barn och unga). Lokalkostnaderna har minskat med 0,6 mnkr och köp av verksamhet har minskat med 0,3 mnkr. Övriga kostnader har ökat med 1,0 mnkr vilket främst beror på ökade kostnader för föreningsbidrag jämfört med föregående år. De ökade intäkterna beror på ökade intäkter från Migrationsverket (statsbidraget generalschablon).

Nettokostnaderna för verksamhetsområde arbetsmarknadsåtgärder har minskat med 1,1 mnkr i jämförelse med 2020. Kostnaderna har ökat med 2,4 mnkr medan intäkterna har ökat med 3,5 mnkr. Av de ökade kostnaderna avser 2,2 mnkr feriearbeten (varav 1,8 mnkr avser löner till ungdomar). Kostnaderna för offentligt skyddat arbete (OSA) har ökat med 1,0 mnkr, medan handläggningskostnaderna har minskat med 0,7 mnkr på grund av vakanser. Av de ökade intäkterna avser 1,3 mnkr feriearbeten, vilket avser statsbidrag från Migrationsverket (generalschablon) som har kunnat användas till riktade satsningar. Intäkterna ökade med 1,1 mnkr för OSA-anställda och 0,4 mnkr för visstidsanställda. För handläggning ökade intäkterna med 0,7 mnkr, vilket avser statsbidrag från Migrationsverket (generalschablon) som har kunnat användas till riktade satsningar inom arbetsmarknadsområdet.

Nettokostnaderna för verksamhetsområde ekonomiskt bistånd, inklusive handläggning, har ökat med 9,7 mnkr. Kostnaderna har ökat med 5,7 mnkr medan intäkterna har minskat med 3,9 mnkr. Kostnaderna för utbetalt bistånd har ökat med 5,6 mnkr, medan kostnaderna för handläggning sammantaget endast har ökat med 0,1 mnkr. Personalkostnaderna har ökat med 1,0 mnkr, medan kostnaderna för inhyrd personal däremot har minskat med 2,2 mnkr. IT-kostnaderna har ökat med 1,4 mnkr vilket främst beror på bokföringstekniska förändringar. Av de minskade intäkterna avser 2,8 mnkr minskade intäkter från Försäkringskassan, där 0,8 mnkr avser lägre intäkter beroende på färre felaktiga utbetalningar (FUT), medan 2 mnkr beror på att det pandemirelaterade statsbidraget för sjuklönekostnader som kommunen

tilldelades förra året har minskat och ej tilldelats ekonomiskt bistånd 2021. Statsbidrag från Migrationsverket har ökat med 0,7 mnkr men även ändrat karaktär, genom att generalschablonen har minskat medan övriga schablonintäkter har ökat, jämfört med 2020. Övriga statsbidrag har minskat med 0,8 mnkr.

Jämförelse prognoser – utfall

Tabell 23: Jämförelse prognoser – utfall (mnkr)			
Verksamhet	Bokslut	T 2	T 1
Nämnd och administration	0,0	0,0	0,0
Individ- och familjeomsorg, varav	28,4	24,8	22,1
<i>barn och unga</i>	-14,4	-11,0	-6,9
<i>vuxna</i>	-1,4	0,0	0,0
<i>socialpsykiatri</i>	3,0	-0,2	1,0
<i>flykting</i>	41,2	36,0	28,0
resultatöverföring	1,1	0,8	0,0
Stadsmiljö	2,2	0,0	0,0
Förskola	-2,1	0,8	4,3
resultatöverföring	-3,7	-5,5	-3,9
Äldreomsorg	12,8	4,7	6,7
resultatöverföring	-8,9	-6,6	-5,3
Funktionsnedsättning	8,0	-6,4	-10,0
resultatöverföring	-1,3	-1,7	0,0
Fritid och kultur	1,8	0,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	6,4	2,0	0,0
Ekonomiskt bistånd	-5,3	-6,0	0,0
Slutligt resultat	52,4	19,9	23,1
Förändring av resultatfond totalt	-12,8	-13,0	-9,2

Under året har det prognostiserade resultatet före resultatfonder ökat från ett överskott om 19,9 mnkr vid tertialrapport 2 till ett överskott om 52,4 mnkr vid bokslutet. Prognosen för resultatet efter resultatfonder var vid tertialbokslut 2 ett överskott om 6,9 mnkr och resultatet är vid bokslutet plus 39,5 mnkr. Differensen mellan tertialbokslut och bokslut finns främst inom funktionsnedsättning, äldreomsorg, arbetsmarknadsåtgärder samt Individ- och familjeomsorg flykting.

Prognosen för resultatenheternas resultat och därmed överföring till 2021 har försämrats från ett överskott om 13,0 mnkr vid tertialrapport 2 till ett överskott om 12,8 mnkr i bokslutet.

Större avvikelser mellan prognos vid tertialrapport 2 och bokslut inom verksamhetsområdena beskrivs nedan:

Resultatet för verksamhetsområde individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri är 3,6 mnkr bättre än prognosen i tertialrapport 2. Avvikelser finns inom följande delområden.

Resultatet för verksamhetsområde individ- och familjeomsorg till barn och unga är 3,4 mnkr sämre än prognosen i tertialrapport 2. Orsakerna är att vårdkostnaderna för framförallt jourhem och SIS-placeringar ökade under höstens tre sista månader jämfört med utvecklingen januari-september.

Resultatet för verksamhetsområde individ- och familjeomsorg till vuxna och missbrukare är 1,4 mnkr sämre än prognosen i tertialrapport 2. Hela avvikelserna mot tertialrapport 2 förklaras av att vårdkostnaderna inom framförallt relationsvårdsteamet (RVT) men även inom missbruk ökade under hösten, dels på grund av fler placeringar, dels på grund av dyra placeringar. Inom RVT ökade kostnaderna för placeringar med 0,3 mnkr för november och 0,6 mnkr för december, jämfört med nivån i oktober (som i sin tur var 0,2 mnkr högre än augusti). Inom missbruk ökade kostnaderna under hela hösten. Snittkostnaden för placeringarna inom missbruk var 0,3 mnkr högre i september-december jämfört med januari-augusti.

Resultatet inom socialpsykiatri är 2,8 mnkr bättre före resultatöverföring, än prognosen i tertialrapport 2. Hela förbättringen ligger hos beställarenheten. Inom utförarenheten är avvikelserna -0,3 mnkr vilket motsvarar högre personalkostnader under årets sista månader än vad som var prognostiserat. Samtidigt har utfallet på placeringar hos beställarenheten varit lägre än prognostiserat i tertialrapport 2. Orsaken till differensen är en lägre efterfrågan av insatser för november-december då det pandemiska läget återigen förvärrades. Flera insatser (sysselsättning, ledsagning, hemtjänst, boendestöd) som ligger prognostiserade för november-december har inte utnyttjats fullt ut.

Resultatet för verksamhetsområde individ- och familjeomsorg flykting är 5,2 mnkr bättre än prognosen i tertialrapport 2. Den främsta orsaken är de förändrade reglerna för statsbidraget generalschablon och att en del av de extra insatserna och åtgärderna som planerades för statsbidraget generalschablon inte har kunnat genomföras i tillräcklig omfattning som hade behövts för att använda hela statsbidraget. Det i sin tur beror på att information om de förändrade reglerna för generalschablonen kom i ett sent skede, efter att 2021 års budget var lagd, samt att förvaltningen har haft mycket fonderade medel (63,5 mnkr) utöver de intäkter som inkommit under året och att planering för extra verksamhet i den omfattningen tagit längre tid än önskat.

Resultatet för verksamhetsområdet stadsmiljö är 2,2 mnkr bättre än prognosen i tertialrapport 2. Avvikelsen beror mest på lägre kostnader för räntor och avskrivningar efter aktiveringar av investeringsprojekt i slutet av året.

Resultatet för verksamhetsområde förskola är lägre än prognosen vilket beror på ökade personalkostnader på grund av sjukfrånvaro och utebliven ersättning av statsbidrag för sjuklönekostnader från och med oktober samt ökade lokalkostnader. Statsbidraget har tilldelats från och med januari till och med september verksamhetsområde förskola som under pandemin har haft en mycket högre sjukfrånvaro än ett normalt verksamhetsår.

Resultatet för verksamhetsområdet äldreomsorg blev 8,1 mnkr bättre än prognostiserat i tertialrapport 2. Avvikelsen mot prognosen beror på svårigheterna att förutse omsorgsbehovet inom beställarenheten. Omsorgsbehovet tenderade att minska snabbt inom servicehusboende medan det ökade långsamt inom vård- och omsorgsboende första halvåret. Trenden för

hemtjänsten var tilltagande. Prognosen utgick ifrån att trenderna skulle hålla i sig men att både vård- och omsorgsboende och hemtjänst skulle öka i snabbare takt vilket skulle öka kostnaderna. Samtidigt befarades större intäktsbortfall på grund av låg beläggning inom våra särskilda boende.

Resultatet för verksamhetsområdet funktionsnedsättning är 14,4 mnkr bättre än prognosen i tertialrapport 2. En del av förbättringen kan förklaras av en förväntan att det pandemiska läget i samhället skulle förbättras och deltagande i insatser skulle återgå till en normalnivå som verksamheten hade innan pandemin, med en betydligt högre kostnadsbild. Detta var inte fallet. Prognosverktyget ”Vårdkostnadsprogrammet”, som verksamheten använder för att bedöma antalet insatser och dess kostnader, baseras på kostnaderna som insatsen anger i avtal. När färre timmar nyttjas än satt i avtal föranleder detta en kostnadsminskning som är svår att förutse. Färre personer än förväntat har deltagit i bland annat insatsen för daglig verksamhet. Därtill har deltagandet i daglig verksamhet varit i mindre omfattning med färre dagar i insatsen, i och med behövliga individuella anpassningar. Förutom daglig verksamhet har inte heller prognostiserade insatser inom ledsagning, avlösning, korttids, hemtjänst och boendestöd för november-december har utnyttjats fullt ut. Prognosverktyget Vårdkostnadsprogrammet har under år 2021 setts över och omarbetats till ett nytt verktyg för att ge en större prognossäkerhet. Det uppdaterade verktyget kommer att börja användas skarpt från januari år 2022 med fortsatt översyn med ett mål om att förbättra prognossäkerhet. Kostnaden för turbundna resor har inte ökat i den utsträckningen som var väntat trots lättnader i pandemirestriktioner under årets sista månader. Insatta åtgärder har också gett effekt och minskat kostnader. En av åtgärderna är att förvaltningen förhandlat ner dygnspris på individavtal, boenden LSS, utanför LOV. Verksamheten har under senare halvan av året erhållit krediteringar om 2,8 mnkr avseende feldebiteringar två år bakåt i tiden, från Försäkringskassan, en oväntad kostnadsminskning. Ett stort överskott hos resultatenheterna har också haft en stor påverkan på att bokslutet blev mycket bättre än prognostiserat.

Resultatet för verksamhetsområdet fritid är 1,8 mnkr bättre än prognosen i tertialrapport 2, vilket främst beror på lägre kostnader inom övergripande (där de största posterna jämfört med tertialrapport 2 är 0,4 mnkr i buffert för underhåll som inte behövt användas och 0,4 mnkr i lägre lönekostnader på grund av utlån av en personal till annan verksamhet). Utöver det är det en mängd mindre poster på fritidsgårdarna, familjens hus och inom samhällsservice som har förbättrat resultatet jämfört med prognostiserat i tertialrapport 2.

Resultatet för verksamhetsområdet arbetsmarknad är 4,4 mnkr bättre än prognosen i tertialrapport 2. Avvikelsen finns inom både feriearbeten och arbetsmarknadsinsatser. Den största differensen, cirka 3 mnkr, finns inom feriearbeten, vilket främst förklaras av sänkningen av de sociala avgifterna för unga som gjordes på ett bokföringstekniskt sätt som missuppfattades vid prognosen i tertialrapport 2. Utöver det blev även löne- och pensionskostnaderna för ungdomar samt övriga kostnader inom ferie lägre jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Resterande avvikelse finns inom arbetsmarknadsinsatser, vilket främst beror på att kostnaderna för insatsen visstidsanställda blivit lägre än prognostiserat i tertialrapport 2, vilket i sin tur beror på att det i och med pågående pandemi har varit svårare än normalt att hitta arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Resultatenheter

Resultatenheterna ökar resultatfonderna med 12,8 mnkr till totalt 89,0 mnkr. Enheternas ekonomiska resultat har under 2021 påverkats av covid-19. Dels har effekter av covid-19 gett lägre kostnader inom vissa verksamhetsområden, dels har staten tilldelat kommuner statsbidrag för att överbrygga extra kostnader under året på grund av covid-19. Närmare redovisning av ekonomisk påverkan på grund av covid-19 finns under avsnitt Uppföljning av ekonomin.

Resultatenhetens namn	Resultat- enheternas bruttobud- get 2021	Varav 5 % av resultat- enheternas bruttobud- get 2021	Resultat- överföring från 2020 Överskott (-) Underskot t (+)	Resultat 2021 Överskott (-) Underskot t (+)	Har resultatet uppkommit av resultatenheten s eget handlande? JA / NEJ	Resultatöverföring till 2022 (max 10 %) Överskott (+) Underskott (-)
Förskolor						
Snösättras förskolor	44 917	2 245,9	-4 042,0	2 643,4	JA	1 796,2
Rågsved förskolor	39 961	1 998,1	-3 876,8	-242,3	JA	3 996,1
Örby förskolor	44 471	2 223,6	-2 598,0	-1 200,0	JA	3 798,0
Högdalens förskolor	46 926	2 346,3	-517,0	-2 595,5	JA	2 863,3
Hagsätra	38 844	1 942,2	-3 665,5	-1 113,2	JA	3 884,4
Årsta 2 förskolor	56 880	2 844,0	-3 146,0	-1 813,0	JA	4 959,0
Enskede Gårds förskolor	56 064	2 803,2	-3 777,0	167,4	JA	3 609,6
Östberga förskolor	37 191	1 859,6	-2 160,0	-1 589,5	JA	3 719,1
Blåsuts Dalens förskolor	47 815	2 390,8	-3 779,0	56,0	JA	3 723,0
Årsta 3 förskolor	39 402	1 970,1	-2 018,0	1 078,1	JA	939,9
Äldreomsorg						
Stureby vård och omsorgsboende	73 352,0	3 667,6	-7 312,0	-319,0	JA	7 335,0
Högdalens äldreboende	123 328,0	6 166,4	-6 944,0	-5 329,0	JA	12 273,0
Enskede nya servicehus	31 693,0	1 584,7	-2 972,0	-186,0	JA	3 158,0
Rågsveds servicehus	29 876,0	1 493,8	-2 638,0	-311,0	JA	2 949,0
Stureby hemtjänst	29 001,0	1 450,1	-2 479,0	-401,0	JA	2 880,0
Vantörs kommunala hemtjänst	44 228,0	2 211,4		-2 190,0	JA	2 190,0
Enskede hemtjänst	39 049,0	1 952,5	-3 412,0	-474,0	JA	3 886,0
Socialpsykiatri						
Utförarenheten Socialpsykiatri	30 162,0	1 508,1	-3 693,0	1 058,7	JA	2 634,0

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2021	Varav 5 % av resultatenheternas bruttobudget 2021	Resultatöverföring från 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Har resultatet uppkommit av resultatenhetens eget handlande? JA / NEJ	Resultatöverföring till 2022 (max 10 %) Överskott (+) Underskott (-)
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning						
Gruppbofästigheter och servicebofästigheter LSS	108 960,0	5 448,0	-8 707,0	-4 009,3	JA	10 896,0
Assistansenheten	61 741,0	3 087,1	-6 179,0	-2 333,4	JA	6 174,0
Daglig verksamhet	22 288,0	1 114,4	-2 209,0	899,6	JA	1 309,0
Summa resultatenheter	1 046 149,0		-76 124,3	-18 203,0		88 972,6

Investeringar

Mnkr, netto	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse 2021	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2021
Parkinvesteringar	6,0	5,8	0,2	0,2
Parkreinvesteringar	4,4	3,9	0,5	0,5
Nycklade medel Stadsmiljö	10,7	10,7	0,0	0,0
Klimatinvesteringar	3,2	3,1	0,1	0,1
Trygghetsinvesteringar	6,7	6,5	0,2	0,2
Övriga investeringsmedel	2,4	2,4	0,0	0,0
Maskiner & inventarier	7,9	4,0	3,9	3,9
Totalt investeringar	41,3	36,4	4,9	4,9

Investeringar i parker

Utfallet för investeringar samt reinvesteringar i parker, klimat och trygghet visar ett överskott om 1,0 mnkr. Överskottet beror på att vissa projekt har blivit billigare än planerat samt att vissa investeringar inte har hunnits med på grund av covid -19, brist på personal hos entreprenörerna och hos förvaltningen.

Investeringar och reinvesteringar i stadsmiljön har genomförts i hela stadsdelsområdet. Förvaltningen har gjort en omfattande upprustning av Plantanparken i Enskede gård och den sista av tre etapper blev färdig under året, vilket innebär att lekplatsen (Trädskolan) har öppnats upp för allmänheten. Förvaltningen har även rustat upp och renoverat ett hundratal meter ledstänger mellan Skogskyrkogårdens tunnelbana och de Synskadades Riksförbund i Sandsborg.

Vidare har förvaltningen renoverat rabatter och satt nya lökar, planterat träd och skyltat upp ängsprojekt som bidrar till positiva naturupplevelser för invånare och goda livsmiljöer för pollinatörer.

Förvaltningen har under året särskilt prioriterat trygghetsskapande åtgärder, såsom förbättrad belysning på mörka platser, samt genomfört trygghetsvandringar och följt upp resultaten av dessa. Konkreta åtgärder som vidtagits är slyröjningar och asfaltering av dålig gångväg.

Beviljade trygghetsmedel om 6,7 mnkr har investerats på sammanlagt sju platser i stadsdelsområdet. Dessa är Ottekilsvägen, Stamparken, Turingeparken, Årstaskogen, Dalen, Rågsved och Vårflodsparken. Det handlar framförallt om förbättrad belysning och förändringar av växtlighet för förbättrade siktlinjer. För mer information, se slutrapportsbilagorna för trygghetsinvesteringarna.

Förvaltningen har också beviljats 3,2 mnkr i klimatinvesteringsmedel. De har använts till investeringar i växtbäddar av biokol samt inköp av tre el-lådcyklar för att användas av hemtjänsten. För mer information, se slutrapportsbilagorna för klimatinvesteringsmedlen.

Investeringar i maskiner och inventarier

Budgeten för investeringar i maskiner och inventarier har under 2021 uppgått till 7,9 mnkr. Ett överskott om 3,9 mnkr. Investeringsramen har utökats under året för att investera i inventarier till bland annat nya förskoleavdelningar. Eftersom det har blivit förseningar i öppnandet av förskolor samt förseningar i ett antal andra aktiviteter så har inte hela budgeten utnyttjats.

Analys av balansräkning

I balansräkningen redovisas stadsdelsnämndens tillgångar och skulder vid början och slutet av året. I bilaga 2 BR 20211231 finns balansräkningen i sin helhet.

Tillgångar

Förvaltningens balansomslutning är 21,2 mnkr lägre än föregående år. Likvida medel är oförändrade. De totala kundfordringarna har minskat med 24,7 mnkr. Förändringen beror främst på att den interna faktureringen, som gjordes föregående år till stadsledningskontoret avseende ersättning för covid-kostnader, inte gjorts i år.

Kortfristiga fordringar har minskat med 3,1 mnkr med anledning av minskade upplupna intäkter från Migrationsverket, då ensamkommande flyktingar minskat inom verksamheten för social omsorg.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har minskat med 9 mnkr i jämförelse med föregående år. Det beror i huvudsak på att det föregående år fanns upplupen ersättning på stadsledningskontoret gällande covid-relaterade kostnader.

Anläggningstillgångar har ökat med 15,6 mnkr som en följd av ökade satsningar inom Stadsmiljö, såsom aktiverade anläggningar i form av färdigställda parker och lekplatser.

Skulder och eget kapital

Leverantörsskulder är oförändrade. De upplupna kostnaderna och förutbetalda intäkterna har

minskat med 62,1 mnkr jämfört med föregående år. Tidigare år har förvaltningen kunnat periodisera intäkter för generalschablon framåt i tiden, men i och med förtydligandet av en rekommendation från Kommunala redovisningsrådet så får dessa inte längre skjutas på framtiden. Med anledning av detta har förvaltningen ca 63 mnkr mindre än föregående år, i förutbetalda intäkter. Inom äldreomsorgen har upplupen lön minskat med ca 8 mnkr, då det anställdes mycket timpersonal på grund av covid-19 föregående år. Upplupna kostnader har ökat inom verksamheten förskola, med anledning av en hyreskostnad som inte fakturerats under hela året samt utredningskostnader gällande lokaler som utförts under året.

Diverse långfristiga skulder har minskat med 0,2 mnkr under året, vilket avser avskrivning av aktiverade intäkter.

Eget kapital har ökat med 44,5 mnkr. Eget kapital för en stadsdelsförvaltning har inte samma innebörd som eget kapital i ett vanligt företag.

Årets avsättning till resultatfonder uppgår till 12,8 mnkr. Stadsdelsförvaltningens gräns för förskottskassor uppgår till 0,4 mnkr.

I nedanstående tabeller redovisas en sammanfattning.

Tabell 25: Tillgångar (mnkr)	2021	2020
Likvida medel, klientmedel och förskottskassa	0,4	0,4
Kundfordringar, bl.a. hemservice- och barnomsorgsavgifter	38,5	63,2
Förutbetalda kostnader, bl.a. hyror och upplupna intäkter	73,3	82,3
Övriga kortfristiga fordringar	4,1	7,2
Summa omsättningstillgångar	116,3	153,1
Anläggningstillgångar	224,2	208,6
Summa tillgångar	340,5	361,7

Tabell 26: Skulder och eget kapital (mnkr)	2021	2020
Leverantörsskulder	122,1	122,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	76,0	138,1
Diverse kortfristiga skulder	0,6	0,5
Övriga långfristiga skulder	2,2	2,4
Summa skulder	200,9	263,6
Eget kapital	139,6	98,1
Summa skulder och eget kapital	340,5	361,7

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

De globala målen i Agenda 2030 är ett stöd för att utveckla stadens arbete för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Förvaltningen bidrar till att uppfylla mål och delmål samt bidra till att ingen ska lämnas utanför inom ramen för det ordinarie arbetet. Till varje mål för verksamhetsområdet beskriver förvaltningen hur verksamheterna bidrar till ett eller flera av målen i Agenda 2030 med fokus på ökad jämställdhet, minskad ojämlikhet och minskad klimatpåverkan. För att höja medvetenheten på alla nivåer inom organisationen om vikten av att arbeta i enlighet med de globala målen i Agenda 2030, har förvaltningen uppmanat även enheterna att beskriva detta i sina verksamhetsplaner och uppföljningsrapporter.

Samverkan sker med relevanta nämnder i staden, civilsamhället, näringslivet och akademien.

För att fler invånare ska uppnå egen försörjning samverkar förvaltningen bland annat med Jobbtorg, Arbetsförmedlingen, regionen och Försäkringskassan. För att etablera nyanlända samverkar förvaltningen med SHIS. Förvaltningen har erbjudit 270 praktikplatser för studerande under året.

För att öka tryggheten i stadsdelsområdet samordnar förvaltningen arbetet med platssamverkan i Rågsved och Östberga, ett arbete där olika aktörer såsom fastighetsägare, polisen, andra förvaltningar och civilsamhället deltar. Förvaltningen har även arbetat med kompetenshöjande insatser för att ytterligare öka förmågan att förebygga våldsbejakande extremism.

Inom förskolan har förvaltningen genomfört insatser för att tillgängliggöra utbildningen för alla barn. SFI-undervisning har genomförts på öppna förskolan. Introduktionsförskolan har samverkat med SFI – vuxenutbildning, Jobbtorg unga, SHIS, bibliotek, föreningar, BMM/BVC, BRIS och pappagrupper.

Förvaltningen har fått utökad anslag från socialförvaltningen för Skolsocialt team (SST) och Social insatsgrupp för unga (SIG -unga).

För att underlätta för företag som vill etablera sig i stadsdelsområdet har förvaltningen deltagit i arbetet med servicekedjor.

För att bidra till en hållbar miljö har förvaltningen bland annat arbetat för att öka andelen hållbara transporter, energieffektivisera, minska matsvinn och öka sorteringen av matavfall. Förvaltningen har också anställt en miljö- och klimatsamordnare.

Förvaltningen arbetar för en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.

Förvaltningen har påbörjat ett förvaltningsövergripande arbete i projektform utifrån sex olika teman som också väntas bidra till att nå de globala målen i Agenda 2030. Varje tema leds av en avdelningschef och arbetsgrupperna består av medarbetare med hög kompetens inom respektive område. De olika temana är Trygghet, Ansvarstagande och effektivitet, Egen försörjning, Klimat och miljö, Näringsliv och tillväxt samt Innovation.

Jämställdhet

Förvaltningens arbete med jämställdhetsintegrering har utgått ifrån stadens program för ett jämställt Stockholm 2018-2022 och Mål 5 Jämställdhet i Agenda 2030.

Förvaltningen tar fram könsuppdelad statistik inom verksamheterna för att uppmärksamma och agera utifrån eventuella skillnader som beror på kön.

Några exempel på förvaltningens arbete med jämställdhet är:

- satsning på kvinnor som står långt från arbetsmarknaden; bland annat har fem kvinnor kommit ut i Stockholmsjobb och avslutats till egen försörjning under året
- ungefär lika många flickor som pojkar har fått feriejobb genom förvaltningen
- trygghets- och jämställdhetsaspekter beaktas inom ramen för platsamverkan, stadsutveckling och upprustning av stadsmiljön
- utifrån att förskolan sett skillnader i vilka typer av fysisk aktivitet som pojkar och flickor deltar i, och att flickor rör sig mindre utomhus än pojkar, har flera enheter ökat variationen av rörelseaktiviteter
- arbetet mot våld har fortsatt genom medverkan i MVP i skolan, användning av bedömningsinstrumentet iRisk i utredningar, samverkan med Relationsvåldscentrum sydost (RVCS), insatser av Relationsvåldsteamet (RVT) och samverkan med polis och kriminalvård i programmet Trefas
- för att öka kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck har alla medarbetare på introduktionsförskolorna genomfört webbkursen Heder
- enligt förvaltningens rutin för tjänsteutlåtanden som utarbetats under året ska en jämställdhetsanalys genomföras i alla nämndärenden där det är relevant. Olika metoder och stöd för jämställdhetsanalys har tagits upp på den utbildning i att skriva tjänsteutlåtanden som förvaltningen genomfört för utredare och chefer
- det systematiska arbetsmiljöarbetet och strävan efter att vara en attraktiv arbetsgivare har bidragit till att förvaltningen är en jämställd och jämlik arbetsgivare där alla får chansen oavsett etnisk tillhörighet, sexuell läggning, funktionsnedsättning, ålder, religion eller trosuppfattning. Kompetensbaserad rekrytering tillämpas.

Arbetet med jämställdhetsintegrering beskrivs närmare under respektive verksamhetsområdesmål.

Barns rättigheter

Förvaltningen har utvecklat arbetet med barns rättigheter utifrån stadens program för barnets rättigheter och inflytande 2018-2022 samt FN:s barnkonvention. I enlighet med både programmet och artikel 12 i barnkonventionen, som säger att ”alla barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet”, arbetar förvaltningen kontinuerligt med att öka barns delaktighet. I utredningar som rör barn får barn i hög utsträckning information och ges möjlighet att uttrycka sig. Ett utvecklingsområde är att barn i högre utsträckning ska få återkoppling efter avslutad utredning, vilket främst berör yngre barn.

Inom myndighetsutövning för funktionsnedsättning och socialpsykiatri har förenklade uppföljningsfrågor tagits fram för att göra barn och unga mer delaktiga vid möten. Inom

handläggningen har arbetet med barnkonsekvensanalyser lett till att barnets röst kommer fram tydligare än tidigare.

Flera verksamheter har genomfört brukarundersökningar för att ta reda på hur barn upplever kontakten med förvaltningens verksamheter. Förvaltningen har blivit bättre på att ha barnets bästa i fokus i olika typer av ärenden.

Utifrån barns rätt till lek, vila och fritid har förvaltningen arbetat för att barn och unga ska ha meningsfulla fritidsaktiviteter genom bland annat öppna förskolan, parklekar, fritidsgårdar och sommarkollo.

Det finns barnombud på varje förskola och en barnombudssamordnare på varje enhet inom förskolan. En barnrättsstrateg har utsetts för att samordna arbetet.

Utifrån barns rätt till utbildning, bistår specialpedagoger inom förskolan med att tillgängliggöra utbildningen för alla barn. Vidare samverkar förvaltningen med utbildningsförvaltningen för bättre förutsättningar för utbildning för alla barn. Skolgången prioriteras också vid uppföljning av placerade barn.

Fler barn än tidigare utreds inom den lagstadgade tidsramen fyra månader, vilket är positivt för de aktuella barnen.

Något som stadsdelsförvaltningen behöver utveckla är arbetet för att klara uppdraget att öka förekomsten av SIP för barn och unga.

Antal barn i behov av familjehem har ökat kraftigt, samtidigt som det är brist på familjehem. För att bättre möta behovet har förvaltningen lyckats ta över familjehem från konsultbolag.

Under hösten har medarbetare utbildats i metoden "Trappan", som är utformad för att ge stöd till barn som upplevt våld i familjen. Förvaltningen deltar också i ett EU-projekt med Rädda Barnen, för att förbättra insatserna för barn som följer med till skyddat boende.

Enligt den rutin för tjänsteutlåtanden som förvaltningen utarbetat under året, ska barnperspektivet beaktas och beskrivas under rubriken Barnrättsperspektiv i alla nämndärenden som berör barn. För att utveckla arbetet med barnperspektivet har olika metoder och stöd för detta, såsom barnchecklistor och barnkonsekvensanalyser, tagits upp på den utbildning i att skriva tjänsteutlåtanden som förvaltningen genomfört för utredare och chefer.

Nationella minoriteters rättigheter

En flerspråkig digital bilderbokstjänst har fortsatt använts i förskolan. Även vårdnadshavare har fått tillgång till tjänsten. Tjänsten ska vidare användas till att lyfta arbetet med de nationella minoriteterna.

Vårdnadshavare till två barn har under året sökt förskola på finska. Barnen erbjöds placering på förskola med finskspråkig personal, men vårdnadshavarna valde av olika skäl att tacka nej. Det har inte framkommit något intresse för förskola på meänkieli eller samiska.

En dag i veckan har förvaltningen haft öppen förskola för finskspråkiga, med läsning, sång och musik på finska. Finska traditioner uppmärksammas och umgänge mellan generationer

uppmuntras. Besökarna kommer från hela Stockholm.

Mötesplatsen för nationella minoriteter på Enskede Nya servicehus har inte kunnat hålla öppet som planerat. För servicehusets finsktalande brukare har uppskattade caféer och samtalsgrupper anordnats under våren.

Förvaltningen har deltagit i samverkansmöten och varit behjälpliga med att bland annat sprida material till äldre som vill få möjlighet till samtal på minoritetsspråk.

Information om nationella minoriteters rättigheter har getts både till invånare och till medarbetare i olika kanaler. För att utveckla arbetet har förvaltningen även deltagit i de nätverksmöten som anordnats av stadsledningskontoret.

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Förskoleverksamhet

Under våren har en del förskolor haft begränsad barnomsorg under kortare perioder, på grund av personalbrist. Under begränsningen har omsorg erbjudits till barn vars vårdnadshavare har samhällsviktiga funktioner samt till barn i behov av särskilt stöd.

Pandemin har inneburit en ökad arbetsbelastning för både ledningsgrupper och medarbetare inom förskolan. Ledningen har lagt mycket tid på att organisera för bemanning på varje avdelning på grund av hög frånvaro. Vidare har kontakten med vårdnadshavare ökat genom förmedling av nya rutiner och hanteringen av klagomål som ofta handlat om att barn behövt hämtas på grund av lindriga symptom. För medarbetare har belastningen ökat när frånvaron varit hög och vikarier har fått kallas in. Kontakten med vårdnadshavare har ökat, även för medarbetare, genom förmedling av rutiner, svar på klagomål samt av- och påklädning av barn eftersom vårdnadshavare inte har fått gå in i lokalerna. Medarbetares oro för smittspridning har i viss mån bidragit till en förhöjd stressnivå.

Undervisningen har behövt planeras om på grund av att barns och kollegors närvaro varit svår att förutse. En del enheter ser att undervisningen har blivit mer spontan och mindre planerad på grund av osäkerheten med närvaro.

Undervisningen i förskolan har fortsatt att till stor del genomföras utomhus. Flera rektorer kan se att detta skapat nya arbetssätt hos pedagogerna när det gäller användningen av utemiljön och tiden utomhus. Utemiljöerna har setts över och utvecklats. Flera enheter har sett det som ett tillfälle att även utveckla undervisningen i utemiljöerna, som kommer att användas även fortsättningsvis. Den ökade utevistelsen har lett till att barn fått utveckla sin rörelse och motorik. På grund av att samtliga lämningar och hämtningar sker utomhus och på avstånd har det varit svårare för vårdnadshavare att få insyn i utbildningen. Det syns i ett försämrat resultat inom området "Samverkan med hemmet" i förskoleundersökningen.

Som grund för beslut under pandemin har rektorer tillsammans med medarbetarna genomfört risk- och konsekvensbedömningar. Nya arbetssätt har börjat användas och flera enheter ser fördelar som kommer att bevaras även efter pandemin. Det gäller till exempel digitala möten med deltagare från olika förskolor, där resor inte behöver genomföras. Medarbetare har utökat sin digitala kompetens och formen för de digitala mötena har utvecklats. Digitala möten har

även ökat rektorernas möjlighet att vara delaktiga och närvarande på de olika förskolorna inom enheten.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Samtliga förebyggande verksamheter inom Social omsorg barn och unga har påverkats av pandemin. De öppna verksamheterna stängdes för första gången under julhelgerna (2020-2021) skärpta restriktioner helt. Fritidsgårdarna bedrev uppsökande verksamhet i stadsdelsområdet. Öppna förskolan och parklekarnas medarbetare tog ut extra ledighet samt arbetade med lokal- och materialvård, kompetens- och metodutveckling.

I slutet av januari öppnade verksamheterna igen och återgick till de anpassningar som varit under hösten, med fokus på utomhusverksamhet, begränsningar i antalet deltagare ute samt begränsningar i antal besökare i lokalerna. De öppna verksamheterna får ständigt balansera uppdraget att hålla öppet och nå ut och erbjuda aktiviteter och stöd, samtidigt som risk för smitta ska minimeras.

Introduktionsförskolorna har haft svårare att nå ut till sin målgrupp under pandemin. SFI-undervisningen har kommit igång igen, men med kraftiga begränsningar i antal deltagare.

Fritidsgårdarna har köpt in varma kläder för att kunna arbeta utomhus. Det har inneburit en minskning av antalet ungdomskontakter, men också utrymme för metoddiskussioner och utveckling av arbetssätt. I och med det begränsade maxantalet för besökare inne, har fritidsgårdarna haft bra möjligheter att skapa närmare relationer med och lära känna de ungdomar som kommer.

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Pandemin har påverkat socialtjänsten under hela 2021 genom att verksamheterna har fått anpassa sig utifrån rekommendationerna, till exempel vad gäller möten och resor. I syfte att minska risken för smittspridning har fysiska möten med brukare minimerats. I stället har möten oftare skett via telefon eller via Skype. Att arbetet med brukarna har blivit mer digitalt har varit effektivt, men kan ha negativa konsekvenser för brukarna då det personliga mötet är betydelsefullt. Verksamheterna har kompletterat digital utrustning för att möjliggöra alternativ till fysiska kontakter. Även arbetsplatsträffar och andra interna möten har till största delen varit digitala. Under hösten har en successiv återgång till kontoret skett för de som kunnat arbeta hemifrån och med fler fysiska möten.

Sjukfrånvaron har under år 2021 sjunkit jämfört med 2020. Medarbetarna har kunnat arbeta hemma vid förkylningssymtom vilket kan ha bidragit till de lägre sjuktalen. På grund av pandemin har vissa verksamheter behövt hyra in personal.

Arbetet med hygienrutiner har varit viktigt för både medarbetare och brukare. Brukare har uttryckt oro för att vistas ute i samhället och för att mötas i verksamheternas lokaler med tanke på smittorisk.

Trots att det varit stora svårigheter med tekniken och en ovana att använda sig av digitala arbetsverktyg, har det funnits en hög förmåga att ställa om och anpassa sig till situationen.

Den digitala omställningen har fungerat olika för medarbetarna och behov av att skapa nya rutiner för till exempel pauser, återhämtning, struktur och den fysiska arbetsmiljön i hemmen

har uppmärksammats. Verksamheterna har försökt hitta alternativa sätt att möjliggöra det sociala samspelet som fyller en viktig funktion för arbetsmiljön och som inte blir lika naturligt digitalt.

Pandemin har även inneburit att utveckling och kvalitetsarbete har bromsats in eller avstannat eftersom utbildningar, planeringsdagar och liknande inte har kunnat genomföras som planerat.

Pandemin har försvårat den fysiska kontakten med barnen men även öppnat upp för nya sätt att kommunicera digitalt. De flesta barn är vana vid den digitala världen vilket också kan underlätta kommunikationen med en del barn och unga som har svårt med fysiska möten.

Erfarenheten som gjorts under året innebär att vissa möten även framgent i en situation utan smitta kan genomföras digitalt med gott resultat, till exempel de frivilliga samarbetsamtalen.

Öppenvård Sydost har genomfört fysiska möten under pandemin. De har haft färre personer i sina behandlingsgrupper för att kunna hålla avstånd mellan deltagarna. Detta har medfört längre väntetider för samtalsbehandling. Från sommaren har de kunnat ha större behandlingsgrupper och kön har därför minskat.

Inom socialpsykiatrin har en ökning av psykisk ohälsa hos brukarna uppmärksammats, bland annat genom att fler brukare är mer socialt isolerade än tidigare. En del brukare har av sagt eller avslutat sitt boendestöd till följd av rädsla för att bli smittade av coronaviruset. Träffpunkten Flotten har ställt om aktiviteter till att vara utomhus.

Kostnaderna inom socialpsykiatrin har ökat för personal, digitala verktyg samt hygien- och skyddsutrustning. Att brukare har av sagt sig eller gjort uppehåll i sina stödinsatser har även minskat intäkterna. Det är oklart vad konsekvenserna kommer att bli på sikt för de brukare som av säger sig sitt stöd och är isolerade under en längre tid.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamheterna har behövt utveckla och anpassa arbetssätt, vilket bidragit till en positiv utveckling som kommer att vara till nytta även efter pandemin. Det digitala användandet har ökat i verksamheterna och utvecklingsarbete kommer fortsätta även efter pandemin. Bland annat har biståndshandläggare haft möten via Skype och den dagliga verksamheten har haft aktiviteter via Skype och telefon.

Under året har verksamheternas uppdrag och fokus i huvudsak varit att hindra smittspridning. Arbetet med basala hygienrutiner har skärpts och skett löpande. Allt detta kommer att kvarstå även efter pandemin och verksamheterna fortsätter att arbeta med regelbundna och omfattande riskbedömningar för att kunna bedriva arbetet så smittskyddssäkert som möjligt. Samtliga brukare och anställda har erbjudits vaccin och de som tackat ja är fullvaccinerade. Medarbetare och brukare erbjuds en tredje dos. Verksamheterna har fått hantera oro hos både brukare, anhöriga och medarbetare utifrån pandemin.

Planerad verksamhetsutveckling har försenats och det ordinarie kvalitetsarbetet har delvis fått stå åt sidan.

Förvaltningen har under slutet av året hanterat många frågor vad gäller förhållningssätt till ovaccinerade brukare och medarbetare samt långsiktiga konsekvenser för brukare som under lång tid varit socialt isolerade.

Insatsen daglig verksamhet har erbjudits de brukare där riskbedömningar visat att det varit möjligt, vilket inneburit att vissa brukare inte kunnat delta på sin dagliga verksamhet i önskvärd omfattning. Det har i viss mån kunnat kompenseras genom bland annat utökad personlig assistans, turbundna resor till och från verksamheten, alternativa aktiviteter på sitt boende och i vissa fall deltagande på distans, till exempel genom liggande dans och musikstudios.

På grupp- och servicebostäderna har personalresurser behövt tillsättas för att säkerställa en trygg omsorg i boendet när brukarna inte kunnat vara på sin dagliga verksamhet, vilket ökat kostnaderna. Högre sjukfrånvaro än vanligt har även bidragit till ökade kostnader i form av mer omfattande vikariekostnader, inhyrd personal och övertid. Bemanningen med visstidsanställda har utökats för att minska behovet av timvikarier.

Det finns brukare som har gett positiv återkoppling på att möten har erbjudits digitalt då det möjliggjort för dem att vara med på möten som de i vanliga fall inte orkar med. Tack vare möjligheten till digitala möten har uppföljningsmöten kunnat hållas tätare i ärenden där det finns många samverkansparter.

Smittskyddsutrustning tillhandahålls inte längre gratis för verksamheterna. Det kommer att påverka det ekonomiska utfallet då behovet av utrustning fortfarande är högt.

Äldreomsorg

Under året har fler personer ansökt om bistånd från äldreomsorgen jämfört med föregående år. Det kan vara en konsekvens av ett uppdämt behov. Några har avvaktat med att söka insatser på grund av pandemin. Det genomsnittliga antalet beviljade hemtjänsttimmar har ökat under perioden. Även antalet ansökningar om plats på vård- och omsorgsboende har ökat.

Beställarenheten har uppmärksammat ökad förekomst av våld i nära relation. Fokus har legat på metodutveckling för att upptäcka och erbjuda insatser för utsatta äldre vuxna.

Den förebyggande verksamheten har anpassat aktiviteter utifrån rådande restriktioner. Aktiviteter har i viss utsträckning genomförts utomhus med begränsat antal deltagare. Det har gjort det svårt för invånarna att i perioder av restriktioner besöka verksamheten spontant.

Det tvärprofessionella samarbetet mellan förvaltningen och primärvården har varit svårt att genomföra på grund av pandemin. Det har varit svårt för primärvården att medverka i samverkan samtidigt som ett omfattande vaccinationsprogram har genomförts. Pandemin har även lett till att SIP i individärenden inte genomförts i samma utsträckning som vanligt.

Från januari är hemtjänstgruppen för tryggt mottagande i hemmet åter i bruk. I stället för att ställa om arbetet i hemtjänstgruppen tryggt mottagande till specialisering mot personer med covid-19 har hemtjänstenheten startat upp förstärkningsteam för att ge stöd till personer med covid-19. Under året har antalet personer som fått stöd av förstärkningsteamet minskat successivt, och nu finns inga inskrivna brukare. Teamet har beredskap för att återuppta arbetet vid behov.

Det har förekommit viss smittspridning av covid-19 i stadens äldreomsorg under året. Därför öppnade förvaltningen på uppdrag av äldreförvaltningen en korttidsavdelning med åtta lägenheter på Högdalen vård- och omsorgsboende för personer med covid-19.

Äldreomsorgen har inte tagit emot ferieungdomar på grund av risk för smittspridning. I stället har ungdomar genomfört utomhuskonserter på alla särskilda boenden i samverkan med Kulturskolan. Konserterna har varit mycket uppskattade.

Fokus har legat på att förhindra smittspridning inom äldreomsorgens verksamheter. Resultat av genomförda egenkontroller visar på en god följsamhet av basala hygienrutiner.

Stadsmiljöverksamhet

Avdelningen Stadsmiljö och lokaler har haft en hög beredskap för att anpassa verksamheten efter rådande läge. Det förebyggande arbetet i förvaltningshuset och dess reception har fortsatt med bland annat utökad städning och att säkerställa att det finns tillgång till handdesinfektionsmedel och ytdesinfektionsmedel.

Besökstrycket på lekparkar, parker och grönområden har ökat. Detta har medfört ett ökat behov av drift och underhåll. Skyltning vid parklekar, lekparkar, plaskdammar och utegym har setts över och information om covid-19 på föreningstavlor har kontinuerligt fräschats upp.

Medarbetarna har fortsatt att delvis arbeta hemifrån och kunskapen om digitala hjälpmedel har ökat.

Ekonomiskt bistånd

För att minska risk för smittspridning har de fysiska besöken med brukare endast skett då det bedömts nödvändigt eller efterfrågats av brukaren. Telefonmöten eller digitala möten via Skype har varit huvudregel. Även interna möten har varit digitala.

Under året har planering gjorts för att så många medarbetare som möjligt ska arbeta hemifrån, utan att påverka kvaliteten i verksamheten. Möjligheten att arbeta hemifrån har styrts av arbetsuppgifter och funktion. För att kunna möjliggöra hemarbete har det krävt utökad administration. För att möjliggöra för gravida medarbetare på enheten att arbeta efter graviditetsvecka 20 har en person anställts tillfälligt som i huvudsak assisterat de gravida medarbetarna. Verksamheten har också stärkts upp med en extra socialsekreterare och en extra administrativ assistent för att klara bemanningen vid eventuell sjukfrånvaro, vilket inneburit ökade personalkostnader.

Under hösten har en successiv återgång till kontoret skett med fler fysiska möten både inom personalgruppen och med brukare.

Inflödet av nya ärenden har minskat och antalet aktuella hushåll är nu lägre än innan pandemin bröt ut.

Budget- och skuldrådgivningen har genomförts via telefon. Bedömningen är att det arbetssättet överlag fungerat bra.

Arbetsmarknadsåtgärder

Inom samhällsvägledningen har pandemin inneburit förändringar inom både Medborgarkontoret och bostadsvägledningen. Restriktionerna har inneburit att Medborgarkontoret i Rågsved har fått ha max åtta personer i lokalen. Konsekvensen har blivit att besökarna fått vänta längre på att få vägledning.

Inom bostadsvägledningen har informationsträffar skett digitalt och genom videovisning. Det

är svårt att bedöma konsekvenserna av detta i och med att de som bor i genomgångsbostäder för nyanlända självständigt ska ordna med boende när kontraktstiden går ut.

Central administration

Förvaltningsledning och medarbetare inom administrationen har i stor utsträckning arbetat hemifrån, och möten har hållits digitalt. Under hösten, då Folkhälsomyndighetens rekommendationer lättade, hölls även hybridmöten.

Övrigt

Nämndsammanträdena har varit stängda för allmänheten och antal medarbetare från förvaltningen som deltagit har varit begränsat. För att öka invånarnas möjlighet till delaktighet och inflytande har sammanträdena sedan april filmats och direktsänts.

Se vidare analys av eventuella ekonomiska konsekvenser för verksamheterna under avsnitt Uppföljning av ekonomi.

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2021 varit tillräcklig.

Förvaltningen har genomfört kontroller enligt internkontrollplanen. Utöver dessa kontroller har ytterligare granskningar och kontroller genomförts. Resultatet är positivt och innebär en riskreducering av viktiga processer. Resultaten visar också på utvecklingsbehov vad gäller anmälan av delegationsbeslut och inom informationssäkerhet när det gäller uppdatering av personuppgiftsbehandlingar. Arbetet med att säkra anmälan av delegationsbeslut och med informationssäkerhet fortsätter under 2022.

Systematiskt kvalitetsarbete

Arbetet med kvalitetsledningssystem

Under hösten har förvaltningen påbörjat ett arbete med att utveckla nämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9 i projektform. Verksamheter inom äldreomsorg, individ- och familjeomsorg, funktionshinderomsorg och kommunal hälso- och sjukvård omfattas av föreskriften. Ledningssystemet ska bestå av flera delar, bland annat kvalitetssäkring av processer och styrdokument, rutiner för systematiskt förbättringsarbete inklusive avvikelshantering och uppbyggnad av ett samlat dokumenthanteringssystem.

Ett viktigt syfte med ledningssystemet är att tillhandahålla ett stöd för ledningen att styra verksamheten så att rätt sak görs vid rätt tillfälle och på rätt sätt. Därför har projektet börjat med att fokusera på arbetet med processer. Verksamhetens viktigaste processer för myndighetsutövning har identifierats. Det finns en plan för hur det fortsatta arbetet ska genomföras och processgrupper har bildats inom de verksamheter som omfattas. Arbetet med

systematisering av förvaltningens avvikelshantering har påbörjats genom en kartläggning av avvikelser som hanteras inom social omsorg. Arbetet fortsätter under hela år 2022.

Förvaltningsövergripande temaarbete

Förvaltningen har bedrivit ett förvaltningsövergripande arbete i projektform utifrån sex olika teman. Varje tema har letts av en avdelningschef och arbetsgrupperna har bestått av medarbetare från olika avdelningar med hög kompetens inom respektive område.

Trygghet

Arbetsgruppen för tema trygghet har sett över definitioner av trygghet och identifierat trygghetsvandringar som ett gemensamt utvecklingsområde. Utifrån olika definitioner av trygghet ser arbetsgruppen att trygghetsvandringar kan beröra trygghet i samhället genom en kontakt och ökad tillit till myndigheter, trygghet i den gemensamma miljön och trygghet på arbetsplatsen genom att till exempel lyfta medarbetares trygghet till och från arbetsplatsen. Det handlar också om att öka delaktigheten från olika avdelningar inom förvaltningen, för ökad intern samverkan. I nuläget är få avdelningar delaktiga, trots att trygghetsvandringar kan beröra många olika frågor inom trygghet.

Ansvarstagande och effektivitet

Temagruppen hade uppstartsmöte i april. Syftet var att delge bakgrund och syfte samt att ge gruppens deltagare möjlighet att introducera sig för varandra. En enkät skickades ut till temagruppen inför kommande möte för att bidra till diskussioner för det fortsatta arbetet. På ett möte i juni diskuterades enkätsvaren. De frågor som diskuterades var kärnverksamhet, stadsövergripande samverkan, lokaleffektivisering, stärkt samverkan med invånare, näringsliv och akademi samt behovet och användandet av konsulttjänster inom förvaltningens verksamheter. Två områden har valts som förslag att fokusera på framåt för att möjliggöra en tydlig inriktning: Styrning och uppföljning samt samverkan för en effektiv verksamhet. Hittills har temagruppen sammanställt styrdokument, prioriterat bland budgetdirektiv, analyserat pågående arbete, tagit fram ett utkast till projektplan, prioriterat det fortsatta arbetet och bildat arbetsgrupper.

Egen försörjning

Temagruppen startade i april och har träffats en gång varje månad. En kartläggning av styrdokument och uppdrag relaterade till egen försörjning har genomförts. Inledningsvis hade gruppen en bred ansats för att sedan komma överens om fokusområden att arbeta vidare med. Fokusområdena är kopplade till uppdrag i stadens budget. Gruppens arbete har bland annat resulterat i att öka antal ferieplatser under 2022. I samarbete med temagruppen för näringsliv och tillväxt har ett nytt fokusområde tagits fram: att undersöka om förvaltningen ska ingå som medlem i Integrationspakten. Ett inledande möte skedde mellan grupperna och representanter från arbetsmarknadsförvaltningen.

Klimat och miljö

Temagruppen har genomfört fem möten. Ämnet miljö och klimat är brett och gruppen har bekantat sig med gällande styrdokument inom området, från stadsövergripande policydokument till stadsdelsförvaltningens egna handlingsplaner. En kartläggning har påbörjats av de olika avdelningarnas miljömål och aktiviteter kopplade till det. Gruppen har

deltagit i arbetet med att prioritera åtgärder för verksamhetsplanen 2022.

Förvaltningens temagrupp för klimat och miljö har fokuserat på att följa upp stadens mål om ekologisk mat samt insamling av matavfall. Förvaltningen noterar nu en ökad andel inköpta ekologiska livsmedel, men en bit återstår till att nå kommunfullmäktiges mål. Merparten av förskolorna har nu hämtställen för matavfall, men inte alla andra verksamheter. Förvaltningen har märkt ett ökat intresse hos fastighetsägare att ordna med hämtställen för matavfall.

Näringsliv och tillväxt

Temagruppen har tillsatt två arbetsgrupper som arbetat med fokusfrågorna trygghet respektive integrationspakten. Arbetsgruppen för integrationspakten har etablerat en utökad kunskap om konceptet samt utrett hur det skulle kunna integreras i förvaltningens arbete. Bland annat deltog representanter från arbetsgruppen vid ett möte med ansvariga för Integrationspakten från arbetsmarknadsförvaltningen, och detta skapade en bättre förståelse för konceptet samt vilket stöd arbetsmarknadsförvaltningen kan bidra med.

Arbetsgruppen för trygghet har utrett hur förvaltningen kan hantera tillfälliga oönskade händelser som påverkar lokala centrum eller andra platser där näringslivet är aktivt. Förvaltningen har sett att det finns ett behov av detta, och det är också något som lyfts i samverkansöverenskommelsen mellan förvaltningen, utbildningsförvaltningen och polisen. Arbetet mynnade ut i ett uppdrag i verksamhetsplanen 2022 om att skapa en intern struktur för situationsanpassad samverkan.

Innovation

Temagruppen har träffats regelbundet under året där fokus har varit att diskutera vad begreppet innovation innebär och kan innefatta för fortsatt arbete. Medverkande från olika verksamheter inom förvaltningen har inventerat och presenterat vad innovation kan ta för uttryck i de enskilda verksamhetsområdena. Vidare har en inventering påbörjats av aktuella styrdokument inom området. Medarbetare har deltagit på den nationella innovationsveckan som genomfördes i oktober 2021. Temagruppens förslag är att förvaltningen fortsätter att utreda en gemensam organisation för avdelningarnas innovations- och utvecklingsarbetet.

Kvalitetsutmärkelsen

Två av förvaltningens enheter deltog i stadens kvalitetsutmärkelse 2021: en enhet inom Social omsorg vuxen och en enhet inom Social omsorg äldre. Återkopplingen av bidragen gav värdefull kunskap inför enheternas fortsatta utvecklingsarbete.

Synpunkter och klagomål

Avdelning	Förskola	Social omsorg barn och unga	Social omsorg vuxen	Social omsorg äldre
Antal beröm	95	28	81	385
Antal synpunkter/klagomål	86	23	218	446
Klagomålen inlämnade av:				
Brukare	80	16	126	158
Anhörig	1	4	51	110

Avdelning	Förskola	Social omsorg barn och unga	Social omsorg vuxen	Social omsorg äldre
Annan	5	3	41	178
Kategorier inlämnade klagomål:				
Bemötande	29	3	74	40
Tillgänglighet	1	2	45	22
Kontinuitet			3	14
Kompetens	2	2	28	25
Brister i information	21	3	22	19
Utebliven/försenad insats			19	60
Felaktigt utförd insats		4	23	73
Felaktigt beslut	5	2	12	4
Fysisk miljö	6		12	11
Annat	22		22	79

Avdelning förskola

Inom vissa förskoleenheter har antal klagomål och synpunkter ökat under pandemin. Klagomål uppstår till exempel i samband med att vårdnadshavare ombeds hämta barn som uppvisar lindriga symptom. Flera vårdnadshavare har också upplevt att de inte får tillräckligt med information om vardagen på förskolan. Det är något som försvårats under pandemin på grund av att mötet vid lämning och hämtning sker snabbare. Information till vårdnadshavare genom Skolplattformen har ökat under pandemin, men förvaltningen ser att det inte helt kan ersätta den information som vårdnadshavare får genom den dagliga kontakten med förskolan.

Klagomål har även handlat om bristande insyn i förskolans rutiner och förskolans hantering vid frånvaroanmälan av barn. För att öka insynen i rutiner har material lagts ut på Skolplattformen.

En del beröm har inkommit om den information som gått ut om pandemin, genom Skolplattformen. Beröm har även inkommit gällande trygghet att lämna barnen och gott bemötande.

Under året uppstod en brand i en av stadsdelsområdets förskolor. Beröm inkom för den hantering som genomfördes efter branden, och som innebär att en ny förskolelokal stod klar att använda mycket fort. En del klagomål inkom om brister i den nya lokalen.

Social omsorg barn och unga

De flesta beröm som inkommit har gällt bemötande inom de öppna, förebyggande verksamheterna.

De klagomål som inkommit har främst rört att brukare anser att man fått felaktig insats, brister i information eller att bemötandet inte varit bra. En brukare påpekade att hemsidan inte var uppdaterad avseende öppettider vilket den fick ett tack för och bristen åtgärdades omgående.

De flesta klagomål hanteras av biträdande enhetschef eller av enhetschef. I de flesta fall får brukaren återkoppling och information från chef, vilket de oftast blir nöjda med.

Social omsorg vuxen

Beröm har bland annat handlat om att man är nöjd med verksamhetens introduktion och mottagande på verksamheten för nya personer, gott bemötande och goda rutiner som fungerar för brukarna, att anhöriga upplever att de får både stöd och tips kring olika situationer. Beröm har också handlat om gott samarbete och professionalitet hos medarbetare, både internt och externt, om positivt bemötande under utredningsprocessen, anpassning under pandemin med mera.

Klagomål har bland annat handlat om bemötande, från chef eller sjuksköterska gentemot personal, om bemötande från personal till brukare eller andra, om svårigheter att kommunicera med varandra. Åtgärder har bland annat varit att ta upp klagomålen med berörda och samtal om hur förändring ska se ut och uppföljande samtal.

Klagomål om upplevt felaktigt beslut har bland annat handlat om att man ansett att verksamheten skulle återgå till ordinarie verksamhet med hänvisning till att vaccinationer utförts. Klagomål har även uppkommit om bristande kommunikation kring brukare, dåligt bemötande av beredskapen. Grunderna för klagomålen har utretts och åtgärdats. De flesta klagomål hanteras av biträdande enhetschef eller av enhetschef. I de flesta fall får brukaren återkoppling och information från chef.

Social omsorg äldre

Klagomål och synpunkter hanteras löpande i verksamheterna och återkopplas till den som inkommit med synpunkter. Förvaltningen uppmuntrar brukare och anhöriga att rapportera upplevda brister som ett underlag för förbättringsarbetet. Återkommande klagomål gäller personalens bemötande, tillgänglighet, brister i utförandet och information till brukare och anhöriga.

Klagomålen har bidragit till att verksamheten utvecklats genom exempelvis samtal med personal kring arbetsätt, genomgång av rutiner och uppdatering av informationsmaterial till brukare och närstående. Enheterna fick också beröm inom samma områden. Kostenheten har fått beröm för maten och det goda bemötandet. Förebyggande verksamheten fick beröm för sina aktiviteter och hur viktig verksamheten är för många äldre.

En samlad analys av de synpunkter och klagomål som har kommit in under året visar ett mönster där avvikelserna oftast handlat om utebliven/försenad insats och felaktigt utförd insats. Analysen visar att den enskildes delaktighet kring hur hjälpen utförs är central för hur nöjd den enskilde är med utförandet av insatserna. Arbetet med genomförandeplaner är viktigt för att hjälpen ska kunna planeras utifrån den enskildes behov och önskemål. Förvaltningen kommer att undersöka möjligheten att använda så kallade GBS-skolor inom särskilda boenden för personer med demensdiagnos. Arbetsättet bedöms öka den enskildes möjlighet till delaktighet i samband med upprättande och uppdatering av genomförandeplaner.

Stadsmiljö och lokaler

Förvaltningen har under 2021 fått in cirka 2 000 ärenden via synpunktsportalen (Tyck-till-appen) och cirka 3 100 via driftsportalen. Därtill kommer ett stort antal ärenden in via mejl

och telefon till enskilda handläggare och funktionsbrevlådan. Förvaltningen uppskattar det totala antalet ärenden till cirka 9 100 stycken. Synpunkterna/felanmälningarna handlar bland annat om skötsel av parker och parklekar, olagliga boplatser, träd och planteringar, buskar. Förvaltningen har en väl inarbetad rutin för att hantera synpunkter från invånarna.

Lex Sarah

Tre rapporter om missförhållanden har kommit in till Social omsorg barn och unga. De har handlat om felaktigt utförd handläggning och utförande av insatser. Utifrån utredningarna har processer setts över och förbättrats. Exempelvis har tolkhanteringen förbättrats och ärendedragningar styrts upp för att undvika missförhållanden.

Fjorton rapporter har kommit in till Social omsorg vuxen. De har handlat om misstänkt stöld, brister i handläggning, brist i bemötande, utebliven insats, begränsningsåtgärder, fysiskt våld och brukare som har utsatt annan brukare för övergrepp. Resultat av de utredningar som avslutats är bland annat att rutiner har setts över, bemötandefrågor lyfts i verksamheterna och handledning har satts in till medarbetare. Några enheter har även fått kompetensutveckling genom särskilt riktade utbildningar.

Till Social omsorg äldre har sju rapporter om missförhållanden kommit in. De har bland annat handlat om felaktigt utförda insatser och bristande åtgärder när brukare inte öppnat dörren. Som en följd av händelserna har verksamheterna förtydligat arbetssätt och arbetat vidare med att tillgängliggöra rutiner på klarspråk.

Sju av de utredningar som kommit in till förvaltningen pågår fortfarande. Av totalt sjutton slutförda utredningar under året har fyra anmälts till Inspektionen för vård och omsorg som ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande.

Egenkontroller, inspektioner och granskningar

Förskola

Under våren genomfördes en kommunal utvärdering på en förskola (förskolan Kullerbyttan i Årsta 3 enhet). Utvärderingen genomförs av förskoleavdelningen vid utbildningsförvaltningen med syfte att vara kvalitetsstödande på stadsdels- och förskoleenhetsnivå och främja likvärdig förskola i staden. Utvärderingen ska främst stödja rektor i det systematiska kvalitetsarbetet

Utvärderingen kom fram till:

- Dokumentationen på individnivå får inte fatt på varje barns förändrade kunnande
- Dokumentation är främst på gruppnivå
- Förskollärarna har mycket kunskap om barnets lärande som inte dokumenteras

Årsta 3 förskoleenhet kommer tillsammans med samtliga pedagoger se över hur en dokumentation ska se ut för att den ska kunna belysa ett lärande på individnivå.

Social omsorg barn och unga

Social omsorg barn och unga har genomfört en granskning av 29 förhandsbedömningar och utredningar. Risk- och skyddsbedömningar var dokumenterade och majoriteten av de granskade förhandsbedömningarna fanns utan anmärkning. Ett något avvikande resultat

gällande huruvida barnet synliggjorts och kommit till tals under förhandsbedömningen, vilket är ett utvecklingsområde. Av de 29 utredningarna var dokumentationen tydlig i 24 ärenden på det sätt att det gick att följa ärendet väl och journalanteckningarna var skrivna i nära samband med händelsen.

Under våren har socialförvaltningens inspektörer kvalitetsgranskat 80 ärenden om barn och unga som handlagts år 2020 i Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Kungsholmen och Spånga-Tensta stadsdelsförvaltningar. I praktiken har de granskat 20 ärenden per stadsdelsförvaltning. Socialtjänstinspektörerna har identifierat följande styrkor och utvecklingsområden:

Styrkor som uppmärksammades var bland annat att utredningar och skyddsbedömningar fanns på plats, många samtalsstödjande verktyg, majoriteten av barnen fick insats utifrån behov och att bedömningsinstrumentet iRisk används. Utvecklingsområden som framkom var att förvaltningarna bättre behöver säkerställa barns delaktighet genom hela processen, mer kompetens kring neuropsykiatrisk funktionsnedsättning hos utredare och utförare samt samverkan internt och externt.

Socialtjänstinspektörernas tar upp Enskede-Årsta-Vantörs användning av iRisk som intressant exempel att följa vidare. Utredningsenheten kommer att arbeta vidare med inspektörernas resultat.

Social omsorg vuxen

Flottens verksamhet har haft oanmält besök av Arbetsmiljöverket. Inga brister framkom.

Miljöförvaltningen har genomfört livsmedelskontroller på tre enheter med gruppbostad. Resultaten var utan avvikelse.

Inom handläggningen av missbruk har förvaltningen fått kritik av Justitieombudsmannen (JO) om att vara partiska i intyg som RVT skrivit. Utifrån kritiken har rutinen för intyg utvecklats.

Två klagomål har inlämnats till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Klagomålen gällde en gruppbostad inom LSS och handläggningen av ett missbruksärende. Utifrån klagomålet på gruppbostad har bemanningen setts över för att kunna säkerställa en trygg verksamhet för den berörda brukaren. I ärendet inom handläggningen av missbruk handlade klagomålet om ett ärende som tillhörde en annan kommun där kommunen till en början inte ville ta emot ärendet.

Stadens funktionshinderinspektörer har under året genomfört en granskning av handläggningen av personlig assistans. I granskningen lyftes styrkor som bland annat välskrivna utredningar, löpande och relevant journalföring, ett bra arbetssätt för handläggning av personlig assistans och tydliga beställningar. Utifrån de utvecklingsområden som lyftes har arbetssättet med barnrättsperspektivet utvecklats, rutiner utvecklats och dokumentationen om anhörigstöd har blivit tydligare.

Egenkontroller som gjorts inom funktionsnedsättningsområdet visar en rättssäker handläggning. Egenkontroller visar också att handläggarna redan vid inskrivning inom slutenvården påbörjar planeringen inför hemgång och att betalningsansvaret inte har gått över till kommunen vid något tillfälle.

Inom Öppenvård Sydost visar resultaten på bättre resultat än tidigare i dokumentationen. Inom handläggningen av missbruk har utvecklingsområde visats vad gäller hantering av avslutade ärenden. Nya arbetssätt ska arbetas fram för att säkerställa att hanteringen inte strider mot GDPR.

Egenkontroller som gjorts inom handläggningen av personer som söker stöd för våldsutsatthet och på grund av missbruksproblem visar att det skett enligt gällande regler och rutiner.

Egenkontroller som gjorts inom ekonomiskt bistånd visar att det kan vara svårt för brukarna att förstå vilka krav som ställs och varför. Medborgarkontoret har tagit fram ett stödmaterial kring ansökan, som ska introduceras med början 2022. En omfattande genomlysning har under året gjorts av alla aktuella hushåll inom ekonomiskt bistånd. Totalt har 1 139 hushåll gått igenom utifrån en mall. Genomlysningen visar överlag på goda resultat såsom att i de allra flesta ärenden sker en personlig kontakt mellan socialsekreterare och brukare regelbundet. Men också vissa utvecklingsområden, såsom att 20 procent av alla hushåll saknar en eller flera ersättningar de har rätt till.

Social omsorg äldre

Verksamheterna inom äldreomsorgen följer avdelningens rutin för egenkontroller. Resultaten analyseras och åtgärder vidtas systematiskt. Under året har fortsatt fokus legat på följsamheten kring basala hygienrutiner. Resultaten av egenkontrollerna visar att följsamheten är god.

Ett exempel på egenkontroll är kontinuitetsmätning inom hemtjänsten. Kontinuiteten har försämrats något under året. En förklaring kan vara att hemtjänstenhetens brukarantal minskat, vilket gjort att medarbetare i stor utsträckning har fått nya scheman. Verksamheterna har även en hög korttids-sjukfrånvaro på grund av pandemin. Förvaltningen ska följa upp sjukfrånvaron för att se om det finns möjlighet att minska denna utan att riskera smittspridning. För att öka kontinuiteten ska även andelen timanställda minska.

Äldreförvaltningen har genomfört en inspektion inom förvaltningens hemtjänstenhet utifrån resultat från en tidigare inspektion 2019. Granskningen 2021 visade bland annat att verksamheten behöver fortsätta utveckla arbetet med värdegrunden och säkerställa att kontaktmannen i så stor utsträckning som möjligt utför de beviljade insatserna. En handlingsplan har upprättats utifrån utvecklingsområdena.

Äldreförvaltningen har även genomfört en inspektion med fokus på handläggning och dokumentation av mat och måltider inom beställarenheten. Resultatet visar bland annat att beställarenheten har arbetssätt som gör att de uppmärksammar om äldre är eller riskerar att bli undernärda. Utvecklingsområden är bland annat kontroll av genomförandeplaner och tidsberäkning av insatser vid mat och måltider.

Uppföljning av revisionens årsrapport 2020

Nedan redovisas de rekommendationer som stadsrevisionen lämnade i årsrapporten för 2020 till nämnden i våras och vilka åtgärder förvaltningen vidtagit utifrån rekommendationerna.

Hantering av äldreomsorg under pågående pandemi

Rekommendation från revisionen: Säkerställa en aktuell riskanalys för nämndens vård- och

omsorgsboenden/servicehus

Förvaltningens åtgärder: Förvaltningen har säkerställt att aktuella riskanalyser finns på alla särskilda boenden. För att säkra ett systematiskt arbetssätt med riskanalyser kopplat till pandemi har äldreomsorgens krisplan förtydligats. Avdelningen Social omsorg äldre har identifierat oönskade händelser kopplat till pandemin i väsentlighets- och riskanalysen för 2021 och 2022. Verksamheterna följer upp och vidtar åtgärder löpande. Utifrån resultat från 2021 års arbete planerar förvaltningen under 2022 att fortsätta arbetet för att säkra personalens kunskap om basala hygienrutiner och smittskyddsarbete.

Förskolans utemiljö

Rekommendation från revisionen: Överväga att barnsäkerhetsronderna rapporteras och dokumenteras på ett sådant sätt att förvaltningsledningen har insyn i resultatet.

Förvaltningens åtgärder: En mall för barnskydds ronderna har lagts in i incidentrapporteringsystemet KIA och ska börja användas från och med 2022. Genom att barnskydds ronderna läggs in i KIA kan en mallrapport med en sammanställning av genomförda barnskydds ronder tas fram. I sammanställningen syns antalet JA- respektive NEJ-svar på varje fråga i de genomförda skydds ronderna. Det går också att filtrera fram en lista över genomförda barnskydds ronder och från den listan öppna varje enskild genomförd skydds rond med eventuella åtgärder och bilagor. Utifrån sammanställningar från KIA, kommer detta årligen att rapporteras i verksamhetsberättelsen, under avsnittet Egenkontroller, inspektioner och granskningar.

Intäktsprocessen

Rekommendation från revisionen: Fortsätta det påbörjade arbetet med att införa och dokumentera nyckelkontroller i intäktsprocessen avseende hanteringen av bostads- och lokalhyresintäkter.

Förvaltningens åtgärder: Förvaltningen fortsätter arbetet med att se över rutiner och dokumentation för att förtydliga och förbättra verksamheternas kontroll över intäktsprocesserna. Rutin för hantering av hyresintäkter har utvecklats i samarbete med olika verksamheter och kontroller har börjat utföras från oktober.

Inköpsprocessen

Rekommendation från revisionen: Säkerställa att avtalade villkor följs samt att fakturor betalas enligt gällande villkor, och fortsätta arbeta för att öka systemutnyttjandegrad av inköpssystemet.

Förvaltningens åtgärder: Arbetet med rutin för stickprovskontroller har påbörjats, men inte kunnat genomföras enligt plan, eftersom staden ändrat rapporteringssystemet för hur mätning av inköp och systemutnyttjande. Förvaltningen kontrollerar löpande systemutnyttjandegraden av inköpssystemet och tar fram en åtgärdsplan om avvikelser uppstår. Stickprovskontroller genomförs varje månad, och vid avvikelser lämnas rekommendationer om åtgärder.

Förtroendekänsliga och ledningsnära poster

Rekommendation från revisionen: Säkerställa att rese- och representationstransaktioner konteras rätt samt att erforderliga underlag alltid bifogas.

Förvaltningens åtgärder: Förvaltningen har stärkt kontrollerna av personalrepresentation och kommer att utveckla informationen om de regler som gäller. Redovisningsansvarig kontrollerar att rätt underlag finns med och att det konteras innan det bokförs. Förvaltningen kommer att utarbeta en lathund om representation, men avvaktar stadens nya policy för resor och representation.

Köp av personlig assistans utförd av externa utförare

Rekommendation från revisionen: Införa systematiska/årliga kontroller för att säkerställa att assistansbolagen har tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), säkerställa att hantering av extra skyddsvärda personuppgifter hanteras i enlighet med anvisning från stadsledningskontoret så att uppgifter av detta slag exempelvis inte förekommer på fakturor eller fakturabilagor, arbeta fram en rutin för hur misstänkt assistansfusk eller oegentligheter hos utförarna kan upptäckas och hur det kan hanteras samt säkerställa att attest av leverantörsfakturor sker i tid så att de kan betalas i tid.

Förvaltningens åtgärder: Förvaltningen har lagt till i rutinen att kontroll av de privata utförarnas tillstånd ska genomföras i samband med att tillstånd beviljas. Vidare kontrolleras tillstånd från IVO i samband med beställning och en gång per år. Förvaltningen har utarbetat en rutin om sjuklön för anordnare. Där framgår tydligt att underlag och faktura ska skickas till separata adresser. Rutinen skickas ut till alla och används löpande. Det har blivit tydligare för utförarna genom rutinen. Om fel uppstår, kontaktar förvaltningen leverantören. Förvaltningen har tagit fram en rutin för misstänkt fusk och felaktigheter i ärenden om personlig assistans. Rutinen fungerar bra och innebär en noggrannhet i handläggningsprocessen vilket minskar risken för fusk. Förvaltningen har blivit bättre på att löpande kontrollera att fakturor betalas i tid.

Implementering av dataskyddsförordningen

Rekommendation från revisionen: Utveckla styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen samt informationsklassificera sina informationstillgångar (samtliga).

Förvaltningens åtgärder: Granskningar görs löpande av personuppgiftsbehandlingar i Draftit. Förvaltningen har informerat om den nya rutinen för inventering av personuppgiftsbehandlingar som infördes i januari 2021. Regelbunden information lämnas till avdelningschefer och dataskyddssamordnare om rutinen. Förvaltningen planerar att utveckla uppföljningen av avdelningarnas inventering av personuppgiftsbehandlingar. I november följde dataskyddsombudet upp rutinen med förvaltningens dataskyddsnätverk samt informerade avdelningschefer om arbetet inför 2022. Arbetet med informationsklassningar pågår löpande. Förvaltningen har prioriterat de system som berörs av NIS-direktivet i hälso- och sjukvårdsverksamheten. En förteckning över förvaltningens informationsmängder finns upprättad och uppdateras regelbundet. Klassningar sker utifrån en prioritering av de system och informationsmängder som bedöms innehålla särskilt känsliga uppgifter, stora personuppgiftsmängder, är av stor vikt för verksamhetens utförande samt klassningar inför upphandlingar.

Stadens arbete mot våldsbejakande extremism

Rekommendation från revisionen: Säkerställa att berörda medarbetare fullföljer stadens

webbaserade utbildning om våldsbejakande extremism.

Förvaltningens åtgärder: Förvaltningens avdelningschefer säkerställer att berörd personal genomgår utbildningen. Antalet medarbetare som genomför den grundläggande utbildningen har fortsatt att öka, och medarbetare med störst sannolikhet att hantera personer eller händelser kopplade till våldsbejakande extremism har genomfört utbildningen. Totalt har ca 25 procent av medarbetarna genomfört utbildningen, och andelen varierar från ca 20 till ca 60 procent mellan avdelningarna. Utöver den grundläggande webbutbildningen diskuterar personalgrupperna inom förvaltningen på vilket sätt våldsbejakande extremism är relevant för respektive verksamhet. Förvaltningens erfarenhet är att utbildningen uppfattas som ganska svår och inte anpassad för medarbetare med svaga kunskaper i svenska. Det är också besvärligt för medarbetare som inte har tillgång till egen dator att genomföra utbildningen. På vissa arbetsplatser har man istället arbetat med olika case. Preventionssamordnaren har även deltagit på möten med ledningsgrupper och informerat om den lokala handlingsplanen mot våldsbejakande extremism.